

VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2012

Souhrnná data – Regiony, města, obce

České Budějovice, srpen 2012

Kód publikace a-311364-12

Č. j.: 136/2012 - 7301

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2011

Zpracoval:

Vedoucí oddělení:

Informační služby:

Kontaktní zaměstnanec:

Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích, oddělení informačních služeb

Ing. Jiří Kotek

tel.: +420 386 718 440, e-mail: infoservisb@czso.cz

Ing. Irena Kovárnová, e-mail: irena.kovarnova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Jihočeském kraji naleznete také na Internetu: **www.cbudejovice.czso.cz**

ISBN 978-80-250-2212-2

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2012

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2011, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2006). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2011. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2010.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.cbudejovice.czso.cz, v tabulce Nejnovější údaje o kraji a Aktualitách. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Jihočeského kraje, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání, které zachycuje postavení Jihočeského kraje v rámci České republiky a vývoj v roce 2011. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha obsahuje ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje a údaje o životním prostředí podle krajů za rok 2011, za kraj v časové řadě let 2006 až 2011 (případně 2010) a podle okresů Jihočeského kraje.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2011“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2012. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků	6
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	15
3. Ekonomický vývoj	26
4. Životní prostředí.....	36
5. Mezikrajské srovnání	44
Tabulková příloha	50
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	50
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj.....	51
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj.....	52
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí.....	53
2. Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj	
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - demografický vývoj.....	54
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - sociální vývoj	55
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - ekonomický vývoj	58
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - životní prostředí	60
3. Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje	
3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje	61

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Hustota zalidnění je v průměru nejnižší mezi kraji ČR, významný je rozdíl mezi vnitrozemskou a příhraniční částí kraje.
- V rámci ČR je nadprůměrný podíl počtu malých obcí, ale zhruba dvě třetiny obyvatel kraje žijí ve městech; podíl městského obyvatelstva se však postupně snižuje vlivem pokračujícího procesu suburbanizace.
- V roce 2011 se vlivem poklesu porodnosti snížil přirozený přírůstek obyvatelstva téměř na nulu.
- Přestože se objem zahraničního stěhování dále snížil, jeho výsledek byl ze 70 % zdrojem růstu počtu obyvatel kraje.
- Podílem cizinců na obyvatelstvu (2,3 %) se kraj řadí mezi kraje s jejich nižším zastoupením. Největší část cizinců tvoří Ukrajinci, Slováci a Vietnamci.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, zvyšoval se podíl dětí narozených mimo manželství.
- Úmrtnost v roce 2011 mírně poklesla, je již šestým rokem nižší než porodnost.
- Jihočeská populace nadále stárne, od roku 2007 je v kraji méně dětí do 15 let než seniorů ve věku 65 a více let.

Sociální vývoj

- Dlouhodobě se zvyšuje počet ekonomicky neaktivních osob, především důchodců. Počet zaměstnaných v souvislosti s hospodářským poklesem v posledních letech kolísá, ale v roce 2011 došlo meziročně k mírnému nárůstu.
- Míra ekonomické aktivity obyvatelstva kraje se v roce 2011 vrátila nad republikový průměr, míra zaměstnanosti je nadále nadprůměrná.
- Ve struktuře zaměstnaných stále klesá podíl pracujících v primárním sektoru a roste v terciárním sektoru; významnější je také růst podílu vysokoškoláků a růst podílu pracujících na vlastní účet.
- Obecná míra nezaměstnanosti v roce 2011 v Jihočeském kraji (na rozdíl od většiny ostatních) ještě mírně rostla.
- Rovnováha na trhu práce se obnovovala jen pozvolna. Míra registrované nezaměstnanosti se v meziročním srovnání začala výrazněji snižovat až v listopadu 2011; v mezikrajovém srovnání má kraj pátou nejnižší míru registrované nezaměstnanosti.
- Nejnižší nezaměstnanost je stále v okrese České Budějovice a v roce 2011 také v okrese Prachatice; nejvyšší je v okrese Český Krumlov. Nezaměstnanost nejvíce vzrostla v okrese Tábor.
- Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 12 let, mezi kraji je přitom třetí nejnižší.
- Postavení kraje z hlediska mediánu mezd se v roce 2011 mírně zlepšilo (mezi 14 kraji ČR 9. nejvyšší).
- Roste počet příjemců důchodů; zvyšuje se podíl starobních důchodců, kteří odešli do předčasného důchodu (více než čtvrtina celkového počtu starobních důchodců).
- Snížil se počet případů pracovní neschopnosti, ale průměrná doba trvání jednoho případu nadále roste.
- V souvislosti s demografickým vývojem se zvyšují nároky na kapacity mateřských a základních škol, nejvíce však roste počet studentů vysokých škol.

Ekonomický vývoj

- Projevy hospodářského poklesu můžeme v ekonomickém vývoji kraje pozorovat již v roce 2007, kdy došlo k zastavení růstu hrubého domácího produktu. Vzhledem ke struktuře hospodářství kraje nebyly dopady recese v souhrnu tak hluboké jako v jiných krajích. V roce 2010 již regionální hrubý domácí produkt mírně vzrostl.

- Snižuje se podíl primárního sektoru na tvorbě hrubé přidané hodnoty, roste podíl sektoru terciárního.
- Míra investování vzrostla v roce 2010 na 25 % a znovu tak překročila celorepublikový průměr.
- Rok 2011 byl úrodný, ale pokračovalo snižování stavu prasat a slepic; naopak se zvyšoval stav ovcí, koz a koní.
- Ve velkých průmyslových podnicích po třech letech (2006–2008) vysokých přírůstků došlo v roce 2009 k propadu tržeb, který se v roce 2010 zmínil na pokles o 1,5 % a v roce 2011 se růst v běžných cenách obnovil.
- Stavební práce na území kraje se v letech 2009 a 2010 snížily, zatímco v předcházejících letech jejich objem pravidelně rostl; v roce 2011 se nárůst obnovil (meziročně o 30 %).
- Snížil se počet dokončených bytů, ale počet zahájených bytů v roce 2011 vzrostl, významná část dokončených bytů se koncentruje do velkých měst a jejich okolí.
- Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení do roku 2010 klesala, ale v roce 2011 již byl zaznamenán nárůst počtu návštěvníků.
- Pětina území kraje se nachází v chráněných oblastech a od roku 2006 se téměř zdvojnásobila plocha ekologicky obdělávané půdy.
- Na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod je napojeno 80 % obyvatel.
- Mírně se mění druhová skladba lesů ve prospěch listnáčů, přesto 86 % lesních ploch tvoří lesy jehličnaté.
- Znečištění ovzduší zůstává v kraji dlouhodobě výrazně podprůměrné, naproti tomu produkce odpadů je proti většině ostatních krajů poměrně vysoká. Ve struktuře komunálního odpadu roste podíl odděleně sbíraných složek.
- Zvyšují se neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zejména do oblasti nakládání s odpady.

Životní prostředí

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

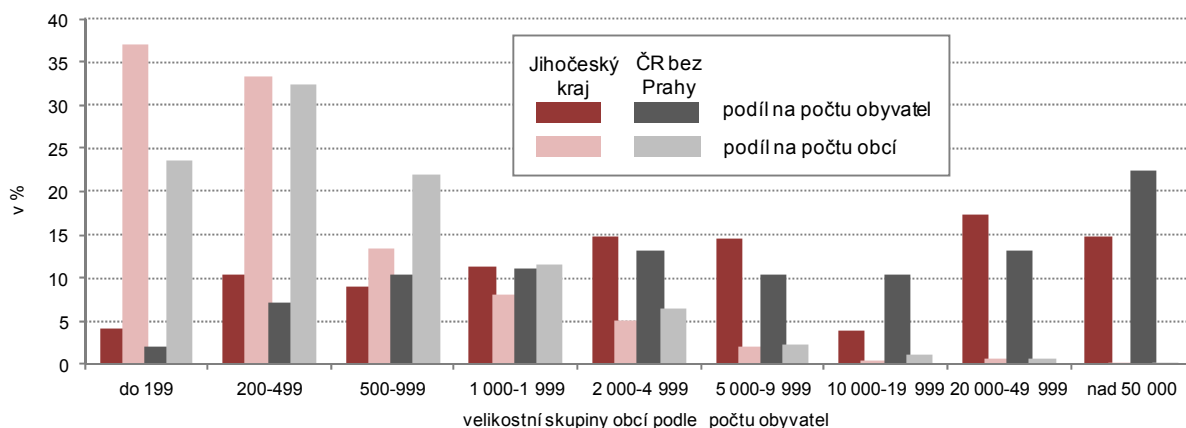
Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění v ČR

Jihočeský kraj rozlohou 10 tis. km² představuje 13 % území České republiky, ale na obyvatelstvu ČR se podílí pouze 6 %. Mezi kraji ČR má nejnižší hustotu zalidnění (63,3 obyvatel na km²) a jeho dva okresy Prachatice a Český Krumlov mají vlivem historických a geomorfologických souvislost nejnižší hustotu zalidnění mezi okresy České republiky (do 38 obyvatel/km²). Od roku 1994 je v kraji 623 obcí (včetně vojenského újezdu), to je zhruba desetina z počtu obcí ČR.

a poměrně rozdrobenou sídelní strukturu.

Sídelní struktura kraje je rozdrobená, což dokládá existence 1 982 částí obcí a jednak výrazně nadprůměrný počet malých obcí do 200 obyvatel. Mezi takto malé obce se řadí víc než třetina jihočeských obcí, žije v nich však pouze 4 % obyvatelstva kraje. Ve vztahu k bydlícímu obyvatelstvu je v kraji ve srovnání s ostatními regiony rovněž silná skupina obcí od 200 do 500 obyvatel a od 5 000 do 10 000 obyvatel. Naopak nižší zastoupení mají v kraji města od 10 do 20 tisíc obyvatel představovaná Českým Krumlovem a Prachaticemi.

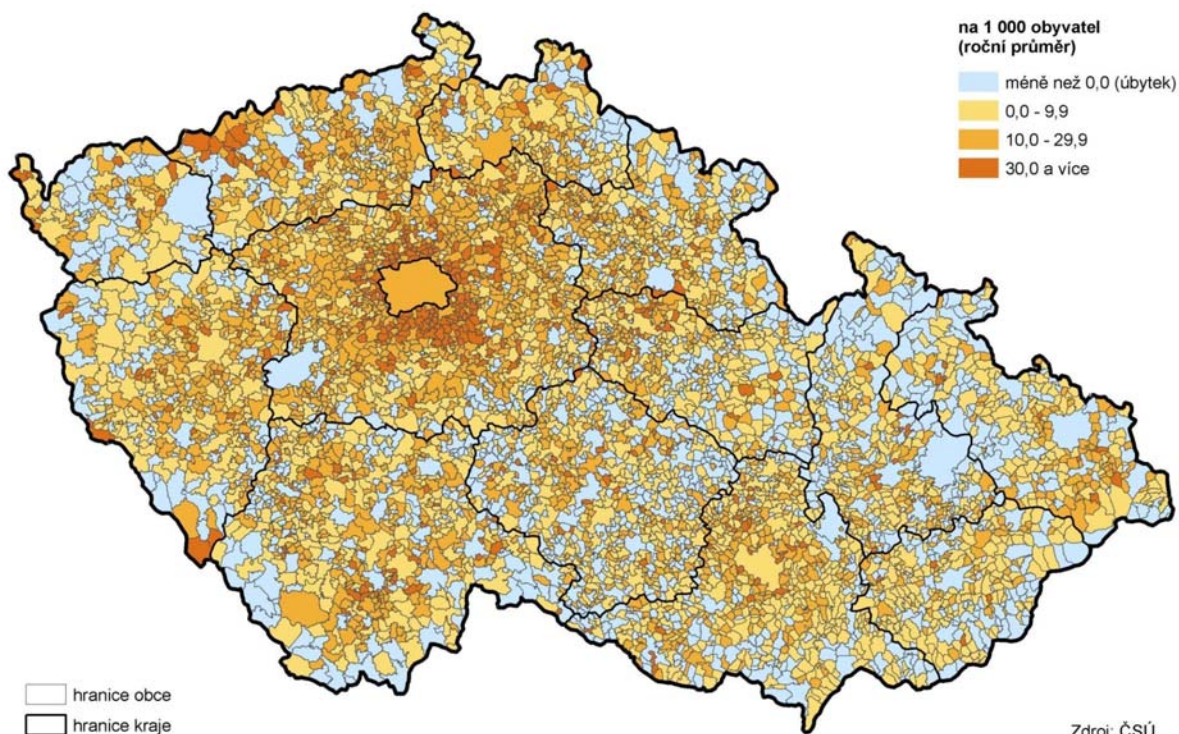
Graf 1 Sídelní struktura obcí Jihočeského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2011

Podíl městského obyvatelstva se snižuje.

V kraji je 54 měst (ve srovnání s rokem 2006 o 2 více), ve kterých žije 64 % obyvatel kraje. Proti roku 2006 se tento podíl snížil o 1 procentní bod. Snižování podílu obyvatelstva ve městech, které má celorepublikový rozměr, je projevem procesu suburbanizace.

1. Přírůstek obyvatel stěhováním v obcích v letech 2006 až 2011

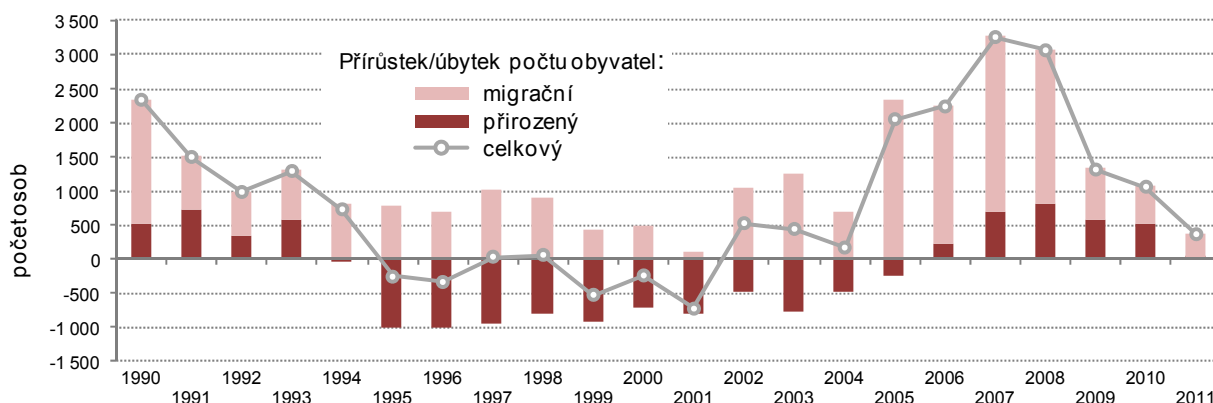
Změny v sídelní struktuře vlivem vylidňování venkova a procesu suburbanizace.

V Jihočeském kraji je tento proces konkretizován stěhováním obyvatel z měst nad 5 tis. obyvatel, včetně okresních měst a krajského města, do obcí v jejich blízkosti. Výjimku mezi okresními městy tvoří Písek, ve kterém se počet obyvatel stěhováním od roku 2006 mírně zvýšil. Druhým fenoménem je vylidňování okrajových částí kraje, kde je málo pracovních příležitostí a špatná dopravní obslužnost.

Přírůstky počtu obyvatel Jihočeského kraje jsou kladné, ale snižují se.

K 31. 12. 2011 žilo v Jihočeském kraji více než 636 tisíc obyvatel¹, z toho 50,8 % tvořily ženy. Rokem 2011 pokračovalo období početních přírůstků obyvatel kraje, které trvá již celých deset let. Tyto přírůstky se však v posledních letech snižují; mezníkem byl přelom roku 2008 a 2009, kdy jistě i v souvislosti s problémy v ekonomice propadl migrační přírůstek o dvě třetiny.

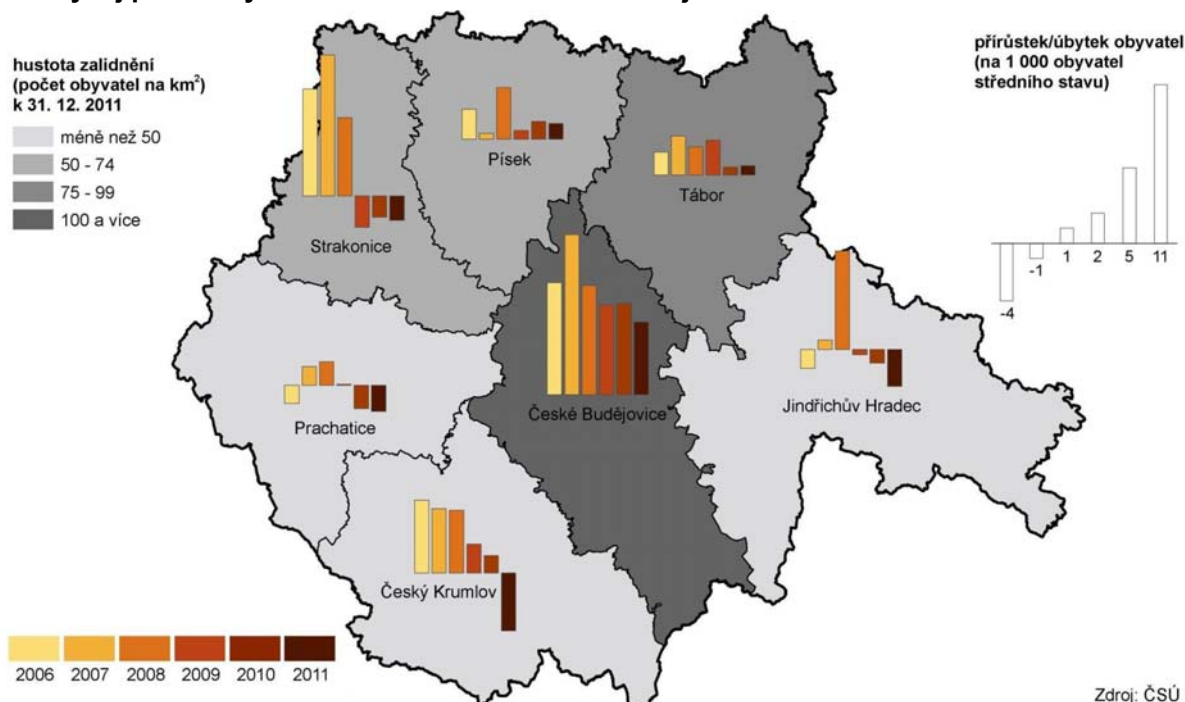
Graf 2 Meziroční změny počtu obyvatel Jihočeského kraje

Přírůstek počtu obyvatel zaznamenaly všechny jihočeské okresy kromě prachatického.

Mezi okresy Jihočeského kraje existují určité rozdíly ve vývoji počtu obyvatel. Celkový přírůstek v letech 2006–2011 zaznamenaly všechny okresy kraje s výjimkou Prachatického, kde úbytek počtu obyvatel způsobila negativní migrace. Okres České Budějovice jako jediný má ve sledovaném období každoročně kladné saldo migrace i přirozené měny, přitom saldo migrace má dvoutřetinový vliv na celkový přírůstek obyvatelstva. Kromě českobudějovického okresu je migračně aktivní každoročně i okres Písek a Tábor, kladné saldo přirozené měny mají každým rokem okresy Český Krumlov a Prachatice.

2. Vývoj počtu obyvatel v okresech Jihočeského kraje v letech 2006 až 2011

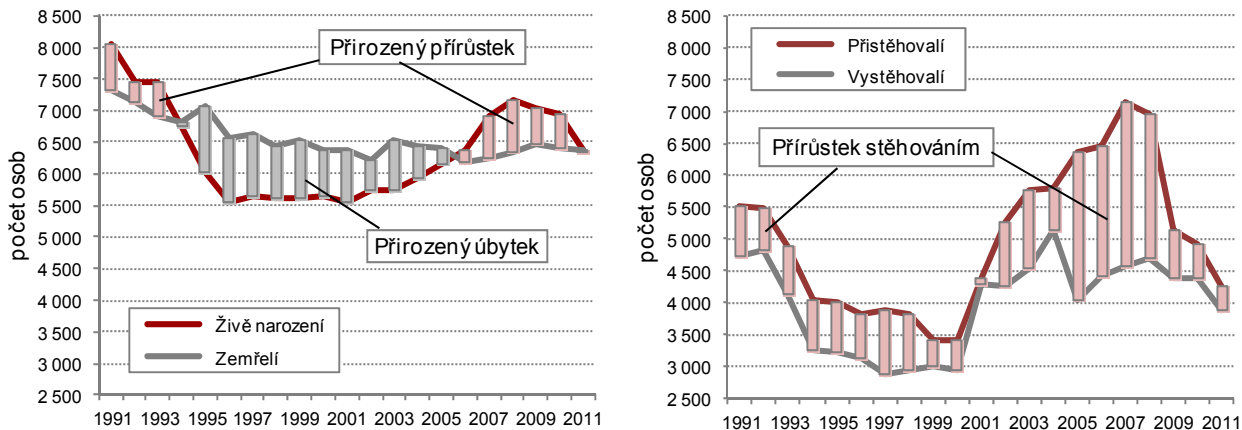

¹ Počet obyvatel s promítnutím výsledků Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011.

Hlavním faktorem působícím na početní přírůstky obyvatelstva kraje byla migrace

Zatímco v letech 2002–2008 byl přírůstek počtu obyvatel kraje zajištěn úplně (do roku 2005) nebo především migrací, tak poslední roky je situace odlišná. Vliv migrace se významně snížil a v letech 2009 a 2010 k celkovému přírůstku obyvatel přispěla téměř srovnatelným dílem i přirozená měna. V roce 2011 kleslo saldo přirozené měny opět téměř na nulu, a tak saldo migrace, třebaže nejnižší za posledních deset let, ovlivnilo celkový přírůstek obyvatelstva z 99 %.

Graf 3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

... a v posledních letech také přirozená měna; i když v roce 2011 se její vliv snížil na minimum.

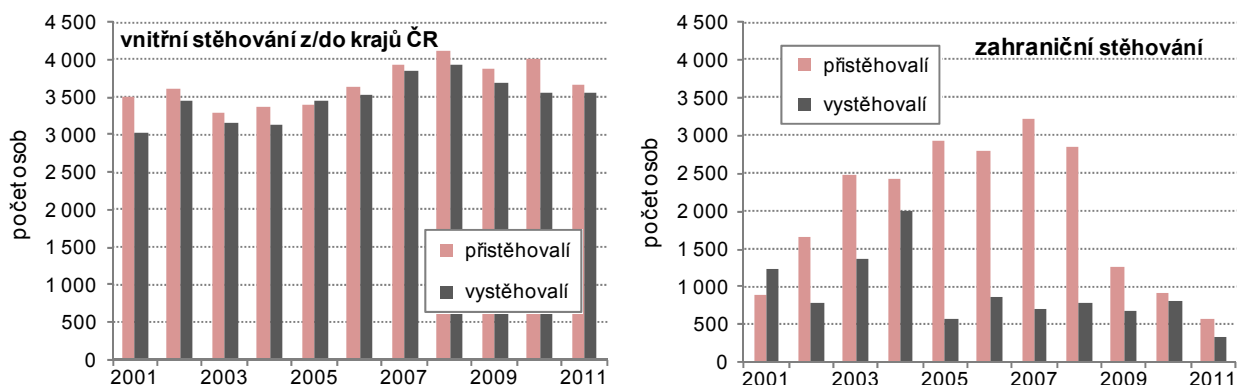
Přirozená měna působí kladně na přírůstek obyvatel od roku 2006, kdy počty živě narozených dětí převyšují nad počty zemřelých. Předtím v letech 1994–2005 (vlivem poklesu porodnosti od počátku 90. let) se počet obyvatel kraje přirozenou měnou snižoval. Nejvyšší hodnoty dosáhl přirozený přírůstek v roce 2008 a poslední roky se snižuje. V roce 2011 již počty živě narozených převyšují nad počtem zemřelých minimálně, saldo přirozené měny je téměř nulové (5 obyvatel).

Stěhování je ve srovnání s přirozenou měnou spolehlivým faktorem, který každým rokem, již 40 let, ovlivňuje zvyšování počtu obyvatel kraje. Přírůstky stěhováním z období 2005–2008, ovlivněné především zahraniční migrací, jsou historicky nejvyšší. S poklesem ekonomiky však saldo migrace od roku 2009 klesá, stále však přispívá ke zvyšování počtu obyvatel kraje.

Objem zahraničního stěhování se snížil významně, na rozdíl...

Vývoj migrace a změny v jejím saldu ovlivnila především zahraniční migrace. V souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací po roce 2008 a jejími dopady na trh práce došlo v celé ČR k významnému poklesu kladného salda migrace se zahraničím. (Do té doby, v letech 2002–2008, byla zahraniční migrace hlavním a často i jediným zdrojem zvyšování počtu obyvatel prakticky ve všech krajích.) V Jihočeském kraji kleslo aktivní saldo migrace se zahraničím v roce 2009 proti roku 2008 o víc než 70 % a v roce 2010 se dále snížilo. V roce 2011 naopak mírně vzrostlo a na migračním saldu kraje se podílelo ze 70 %. Přitom počty přistěhovaných ze zahraničí i vystěhovaných do zahraničí byly v roce 2011 nejnižší za posledních deset let.

Graf 4 Migrace v Jihočeském kraji

...od objemu vnitřního stěhování, který je srovnatelný s předchozími roky.

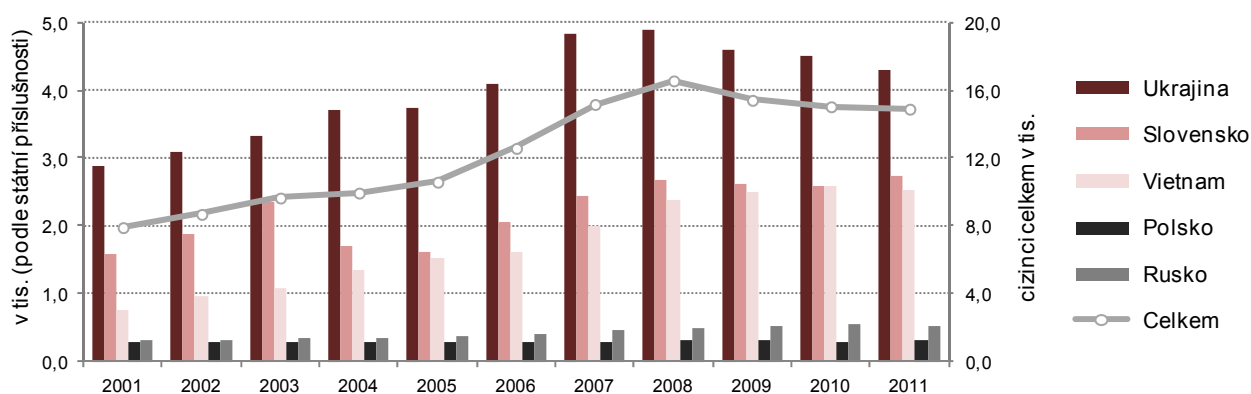
Stěhování uvnitř ČR se v roce 2011 počet obyvatel kraje zvýšil o 104 osob. Počet vystěhovalých do jiných krajů je zhruba na úrovni roku 2010, snížil se však počet přistěhovalých. Ve srovnání s obdobím 2006–2010 jsou počty přistěhovalých z krajů ČR a vystěhovalých do krajů ČR nižší, průměr posledních deseti let však převyšují. Jen pro doplnění: uvnitř kraje (mezi jihočeskými obcemi) se stejně jako v předešlých letech stěhovalo zhruba 11 tisíc osob, do změn v počtu obyvatel kraje se to však nepromítá.

Cizinci se na obyvatelstvu kraje podílí 2,3 %.

Počet cizinců (bez azylantů) se v kraji až do zlomového roku 2008 významně zvyšoval (nejvíce v letech 2006 a 2007 - meziročně o 20 %); poslední tři roky se však již pozvolna snižuje. Přesto počet 14,9 tis. cizinců koncem roku 2011 je ve srovnání s rokem 2006 vyšší o 18 % a ve srovnání s rokem 2001 je téměř dvojnásobný. V kraji se především zvýšil počet cizinců z Vietnamu (za deset let víc než trojnásobně) a ze Slovenska a Ruska (za 10 let o 75 %). Koncem roku 2011 se na celkovém počtu cizinců Vietnamci podíleli 17 %, Slováci 18 % a největší podíl připadal na Ukrajince 29 %.

Podílem cizinců na obyvatelstvu (2,3 %) se kraj řadí mezi kraje s jejich nižším zastoupením. Nejvyšší podíl cizinců má Praha (téměř 13 %) a Karlovarský kraj (6,4 %).

Graf 5 Cizinci v Jihočeském kraji podle vybraného státního občanství

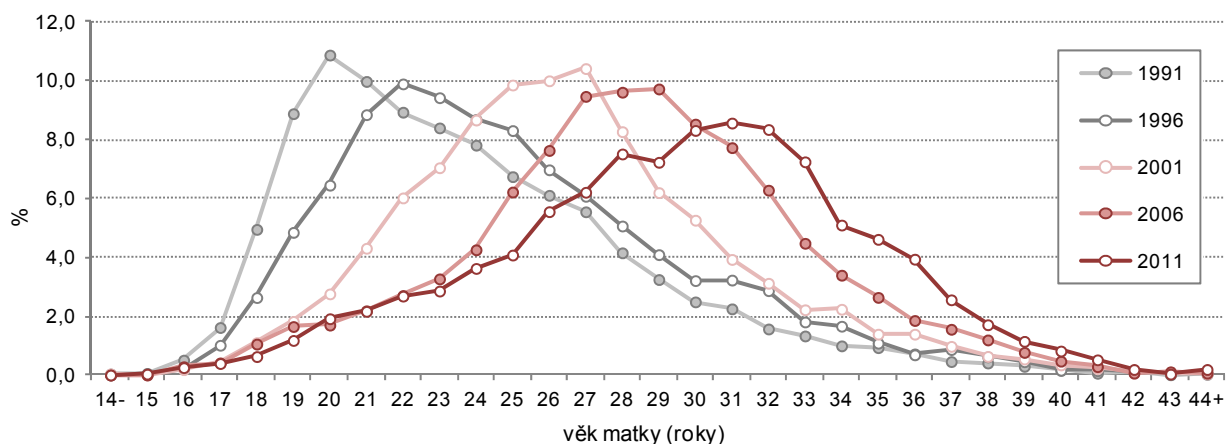

Porodnost sice klesá, ale zajišťuje kladný přirozený přírůstek.

V roce 2011 se v kraji živě narodilo 6 379 dětí, což představuje porodnost 10,0 ‰. Po roce 2008, kdy dosáhla svého vrcholu za posledních 15 let, porodnost klesá; v roce 2011 byl meziroční pokles poněkud hlubší - téměř 1 procentní bod. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem má kraj porodnost již osmým rokem nižší (před rokem 2004 měl kraj dlouhodobě nadprůměrnou porodnost); nejvyšší porodnost je ve Středočeském kraji a v Praze.

Na počtu živě narozených se 46 % podíleli prvorozené a 39 % druhorozené děti, 15 % dětí bylo v pořadí třetím a dalším dítětem matky. Tato struktura narozených se v kraji v posledních letech téměř nemění.

Graf 6 Živě narozené děti podle věku matky při narození dítěte v Jihočeském kraji (podíl v %)

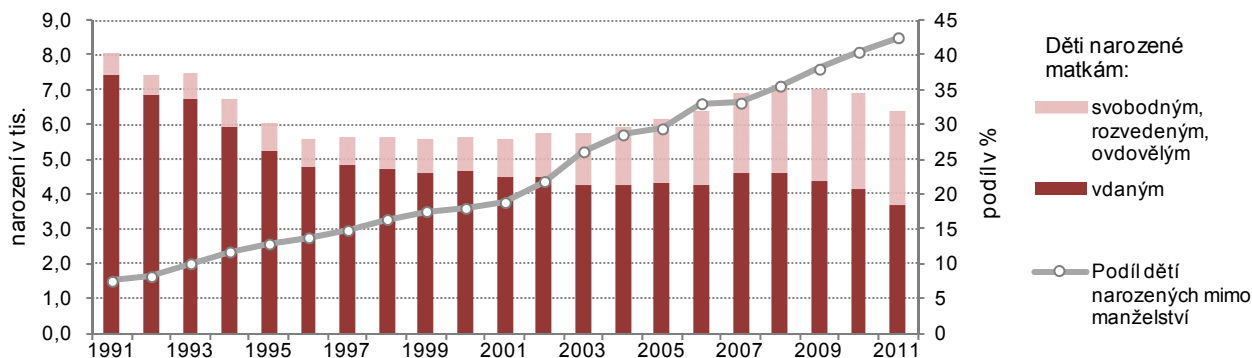
Mateřství je odkládáno do pozdějšího věku.

Pokračuje trend odkládání mateřství do pozdějšího věku. V roce 2011 průměrný věk matky při narození dítěte překročil 30 let. Matkám při narození prvního dítěte bylo v průměru 28 let, přitom ještě v roce 1998 byly prvorodičky o 4 roky mladší. Ve srovnání s ČR (28,3 let) jsou prvorodičky v kraji mladší; v mezikrajovém srovnání má nejstarší prvorodičky Praha (30,5 roku) a nejmladší Ústecký kraj (26,7 roku).

Podíl dětí narozených mimo manželství roste.

V roce 2011 pokračoval dlouhodobý růst počtu i podílu dětí narozených mimo manželství². V roce 2011 se mimo manželství v kraji narodilo 42,5 % dětí, to je ve srovnání s hodnotou za ČR více (41,8 %). Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; od 33 % ve Zlínském kraji po 58 % v kraji Karlovarském.

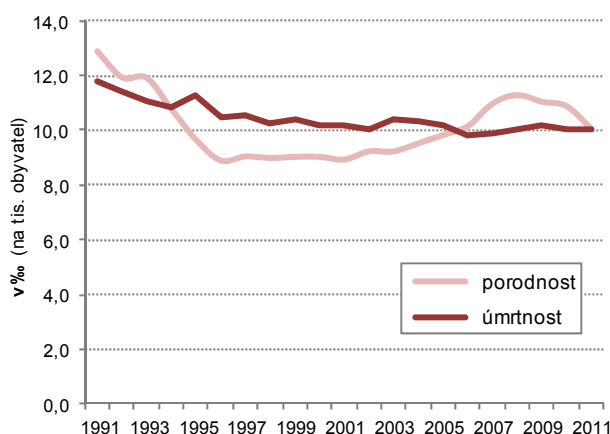
Graf 7 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

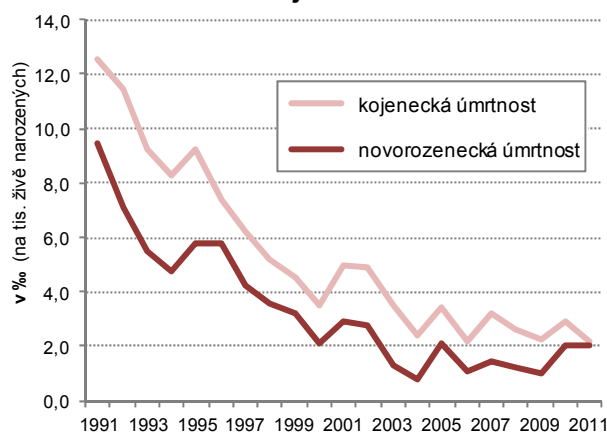
Očekávání narození dítěte není důvodem k uzavření manželství.

Očekávané narození dítěte již není důvodem k uzavření manželství. Toto konstatování lze odvodit z demografického ukazatele „předmanželské koncepce“, který udává, kolik procent živě narozených dětí se narodilo jako první v pořadí vdané matce v nynějším manželství do sedmi měsíců od sňatku. Je to jinými slovy podíl dětí, které jejich rodiče čekali už před svatbou. Zatímco v 80. a v první polovině 90. let tvořil v ČR (a v kraji podobně) podíl těchto dětí víc než polovinu narozených, v roce 2000 to bylo v kraji 41 % a v roce 2011 je to již jen 27 %.

Graf 8 Porodnost a úmrtnost v Jihočeském kraji

Graf 9 Kojenecká a novorozenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

Úmrtnost meziročně klesla a dlouhodobě si udržuje nízkou úroveň.

Téměř shodný s počtem živě narozených je v roce 2011 počet zemřelých - 6 374 osob. Nejčastější příčinou smrti jsou nemoci oběhové soustavy (47 % úmrtí) a novotvary (26 % úmrtí). Na počtu zemřelých se 78,4 % podílely osoby v poproduktivním věku (36 % osoby ve věku 80–90 let, 25 % osoby ve věku 70–80 let), 21,2 % osoby v produktivním věku a 0,4 % děti.

Z hlediska dlouhodobého vývoje; za posledních 50 let, byla v kraji nejnižší úmrtnost v roce 2006 - 9,8 ‰, a od té doby se pohybuje kolem hodnoty 10 ‰. V roce 2011 meziročně mírně poklesla.

² Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

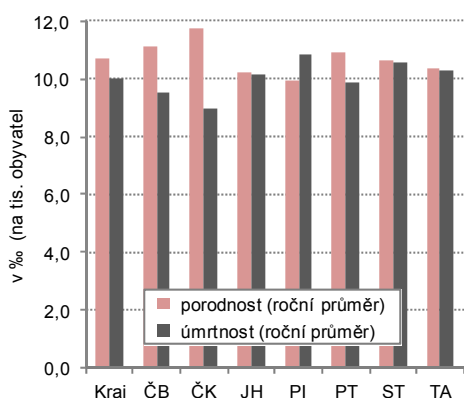
Novorozenecká i kojenecká úmrtnost dlouhodobě klesají a mají poměrně nízkou úroveň.

Kojenecká a novorozenecká úmrtnost mají dlouhodobě klesající trend, meziročně však v kraji novorozenecká úmrtnost mírně vzrostla. V roce 2011 zemřelo 14 dětí do 1 roku, z toho bylo 13 novorozenců, což představuje kojeneckou úmrtnost 2,2 ‰ a novorozeneckou úmrtnost 2,0 ‰. Obě míry v letech 2010 a 2011 na rozdíl od předchozích sedmi let, kdy byly ve srovnání s ČR podprůměrné, převyšují republikový průměr. Z výsledků dvou let však nelze vzhledem k nízkým hodnotám usuzovat na obecný trend.

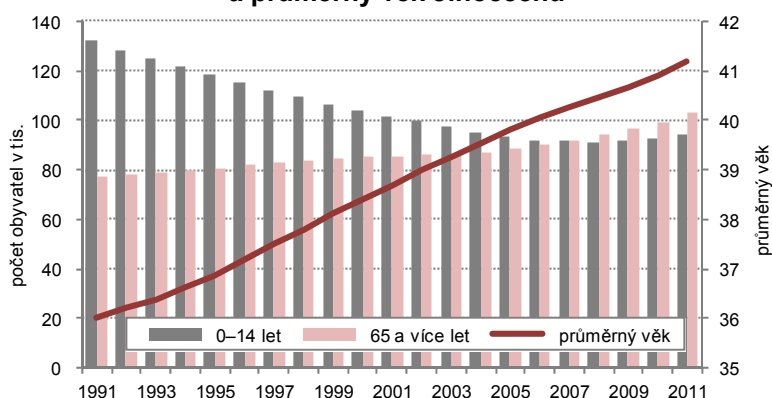
Nejnižší úmrtnost je v okrese Český Krumlov, nejvyšší v okrese Písek.

Mezi jihočeskými okresy má dlouhodobě nejvyšší porodnost a nejnižší úmrtnost okres Český Krumlov, se kterým v posledních letech soupeří v porodnosti okres České Budějovice. Naopak nejméně příznivou porodnost a úmrtnost má dlouhodobě okres Písek, kde je vlivem věkové skladby saldo přirozené změny záporné. V posledních letech mají vyšší úmrtnost než porodnost také okresy Jindřichův Hradec a Strakonice.

Graf 10 Porodnost a úmrtnost v okresech Jihočeského kraje v letech 2006-2011

Graf 11 Obyvatelstvo Jihočeského kraje v předproduktivním a poproduktivním věku a průměrný věk Jihočechů

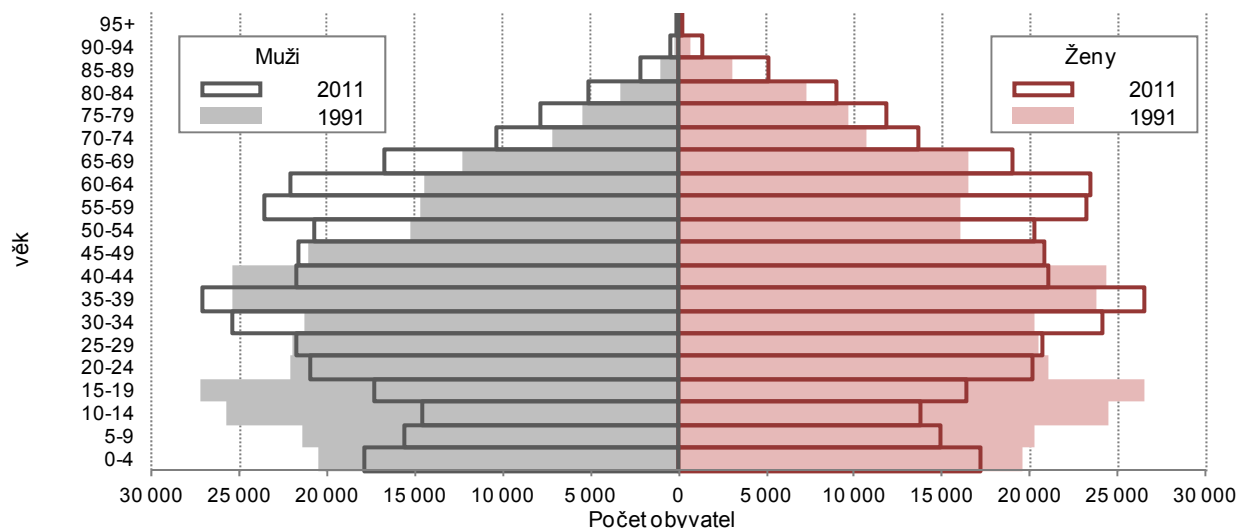
Pokračuje proces stárnutí jihočeské populace...

Koncem roku 2011 průměrný věk obyvatel kraje činil 41,2 roku: u žen 42,4 let, a u mužů 39,9 let. Průměrný věk v kraji je o málo vyšší než průměrný věk populace celé ČR (ČR 41,1); Jihočešky jsou proti průměru ČR poněkud mladší (ČR 42,5), zatímco Jihočeši jsou starší (ČR 39,6). Stejně jako pro Českou republiku a její kraje platí i pro Jihočeský kraj, že jeho populace stárne. Proces je zřejmý především dlouhodobějšího pohledu. Za uplynulá dvě desetiletí se průměrný věk v kraji zvýšil o 5 let.

... na 100 dětí připadá 110 seniorů.

Stárnutí populace se odráží rovněž v indexu stáří; ten vyjadřuje kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let. V roce 2007 index stáří překročil hodnotu 100 a stále se zvyšuje. Koncem roku 2011 již na 100 dětí připadalo v kraji 110 seniorů, stejně jako v ČR. Pro muže dosahuje index stáří nižších hodnot - na 100 chlapců připadá 89 mužů starších 65 let; v případě žen je situace opačná - na 100 děvčat připadá 131 seniorek.

Graf 12 Věkové složení obyvatelstva Jihočeského kraje

Z okresů je nejmladší Český Krumlov a nejstarší Písek a Tábor.

Z jihočeských okresů má nejnižší průměrný věk a v obyvatelstvu největší zastoupení dětí okres Český Krumlov. V roce 2011 tam na 100 dětí připadalo 84 osob starších 65 let. Naproti tomu v nejstarších jihočeských okresech Tábor a Písek připadalo na 100 dětí více než 120 seniorů. Jak jsme již dříve zmínili, je vlivem nepříznivé věkové skladby v okrese Písek saldo přirozené měny obyvatel dlouhodobě záporné.

Naděje dožití při narození se za 20 let zvýšila u mužů o 6 let, u žen téměř o 5 let.

Naděje dožití se zvyšuje. Pro muže narozené v roce 2011 představuje 74,96 let (před 20 lety byla o 6 let nižší) a pro ženy 80,80 let (před 20 lety byla téměř o 5 let nižší). Tyto hodnoty odpovídají zhruba průměru ČR, z krajů ČR mají nejvyšší naděje dožití Pražané a nejnižší muži v Moravskoslezském a ženy v Ústeckém kraji.

Sňatečnost klesá,

V roce 2011 byl v kraji uzavřen historicky nejnižší počet sňatků (2 845). Pro tři čtvrtiny ženichů a necelé tři čtvrtiny nevěst byl sňatek jejich prvním. Průměrný věk při prvním sňatku u ženichů činil 31 let a u nevěst 28 let.

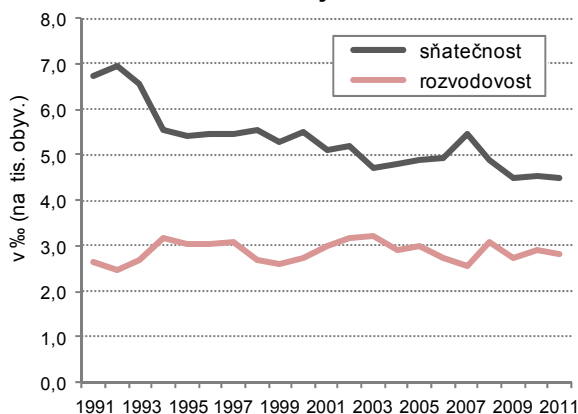
zvyšuje se průměrný věk při uzavírání sňatku.

Sňatečnost má dlouhodobě klesající trend s občasnými výkyvy, např. v roce 2007 vzrostl krátkodobě počet sňatků díky tzv. příznivé „konstelaci šťastných čísel“ (v sobotu 7. 7. 2007 bylo v kraji uzavřeno 8 % sňatků). V roce 2008 se počet sňatků vrátil na obvyklou úroveň – ke 3 tisícům a od roku 2009 se udržuje pod hodnotou 2 900 sňatků. Průměrný věk snoubenců při prvním sňatku se dlouhodobě zvyšuje – za deset let u ženichů i nevěst o 3 roky. V porovnání s hodnotou za ČR byla v letech 2010 a 2011 (na rozdíl od předchozích let) sňatečnost v kraji nepatrně vyšší.

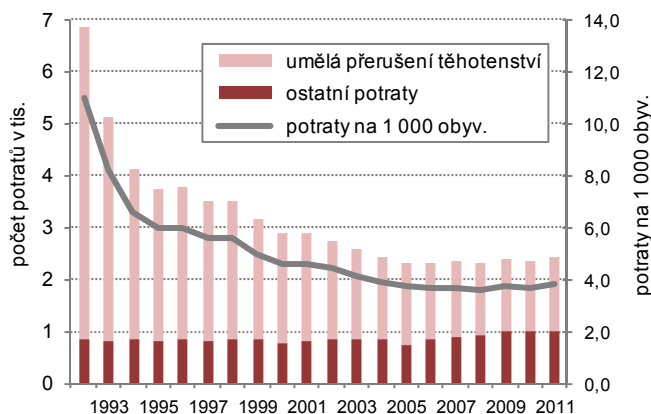
Rozvodovost mírně klesá, ale byla vyšší než průměr ČR.

Počet rozvedených manželství v roce 2011 je v meziročním srovnání poněkud nižší. V roce 2011 bylo rozvedeno celkem 1 807 manželství, z toho 44 % tvořily rozvody manželství delších než 15 let. Podle počtu dětí šlo nejčastěji o manželství bez nezletilých dětí (40 %), z jedné třetiny o manželství s jedním nezletilým a z jedné čtvrtiny o manželství se dvěma a více nezletilými dětmi. Rozvodovost se dlouhodobě, již od roku 1984, pohybuje od 2,5 do 3,2 ‰ (tj. 1 500 až 2 tis. rozvodů za rok). Ve srovnání s průměrem za ČR bývá rozvodovost v kraji spíše nižší, v roce 2011 je však poněkud vyšší.

Graf 13 Sňatečnost a rozvodovost v Jihočeském kraji

Graf 14 Potraty v Jihočeském kraji

Míra potratovosti v kraji meziročně vzrostla;

Míra potratovosti vyjádřená počtem potratů na tisíc obyvatel v roce 2011 vzrostla na 3,8 ‰ a je nejvyšší od roku 2005. V dlouhodobém srovnání má klesající trend (koncem 80. let minulého století převyšovala 12 ‰). Zatímco v dlouhodobém srovnání obvykle převyšovala průměr ČR, tak v letech 2003-2010 byla každoročně ve srovnání s tímto průměrem nižší, ale v roce 2011 je již opět nadprůměrná.

Meziroční zvýšení míry potratovosti bylo ovlivněno zvýšením počtu umělých přerušování těhotenství (UPT). V dlouhodobém horizontu však počet UPT klesá, zatímco počet ostatních potratů pozvolna spíše roste vlivem vyššího počtu rizikových těhotenství v souvislosti s posunem těhotenství do vyššího věku.

...index potratovosti je nejvyšší od roku 2005.

V roce 2011 připadalo v kraji na 100 narozených 38,1 potratů. V časové řadě od roku 2005 jde o nejvyšší index potratovosti v kraji, jehož hodnota překročila i celorepublikovou potratovost – v ČR 35,7 potratů na 100 narozených (v letech 2005-2010 byla v kraji nižší než v ČR). Potratem v současné době končí víc než každé čtvrté těhotenství (28 %), zatímco počátkem 90. let to bylo téměř každé druhé těhotenství (48 %).

2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva, míře zaměstnanosti či nezaměstnanosti jsou získávány z Výběrového šetření pracovních sil³ (VŠPS).

Dlouhodobě se trvale zvyšuje počet ekonomicky neaktivních, především důchodců.

Populaci starší 15 let tvořilo v roce 2011 necelých 546 tis. osob, z toho ekonomicky aktivních bylo zhruba 59 % a ekonomicky neaktivních 41 %. Dlouhodobě se počet obyvatel nad 15 let zvyšuje; změny ve věkové struktuře ve prospěch vyšších (resp. nejvyšších) věkových kategorií se promítají do rostoucího počtu ekonomicky neaktivních, především důchodců, zatímco počet ekonomicky aktivních kolísá.

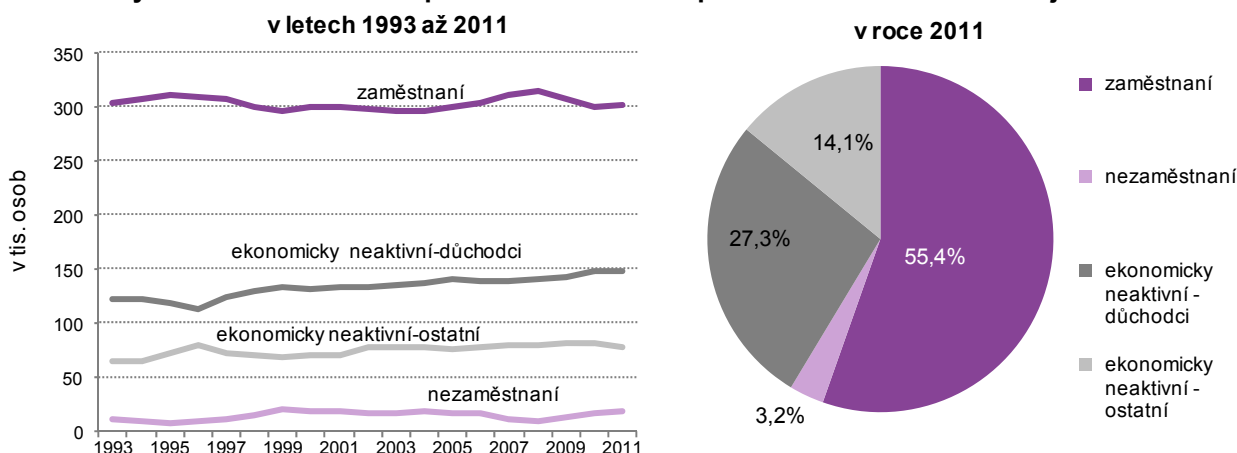
Pokles ekonomiky byl provázen snížením pracovní síly, zejména ve skupině zaměstnaných.

Kromě demografických vlivů se ve vývoji posledních let projevila i ekonomická krize. Došlo ke zvýšení počtu ekonomicky neaktivních (mezi rokem 2008 a rokem 2010 o 8,3 tis. osob) především důchodců. To se promítlo ve snížení pracovní síly (o 6,4 tis. osob); poněkud se změnilo i využití pracovní síly. V letech 2009 a 2010 klesaly počty zaměstnaných o 2 %, naopak počty nezaměstnaných vzrostly za tyto dva roky téměř na dvojnásobek.

V roce 2011 již počty zaměstnaných mírně rostly...

V roce 2011 se objem pracovních sil naopak zvýšil: vzrostl počet zaměstnaných, a pokračoval rovněž mírný růst počtu nezaměstnaných. Ve skupině ekonomicky neaktivních dále rostl počet důchodců (tvoří již dvě třetiny z ekonomicky neaktivních), avšak počet ostatních ekonomicky neaktivních zaznamenal pokles vlivem meziročního snížení počtu žáků a studentů.

Graf 15 Obyvatelstvo starší 15 let podle ekonomického postavení v Jihočeském kraji

... a míra ekonomické aktivity se poněkud zvýšila.

Míra ekonomické aktivity⁴, která v letech 2008–2010 klesala, se v roce 2011 meziročně poněkud zvýšila. Nedosáhla sice hodnoty roku 2009, ale dostala se opět nad republikový průměr, pod který vůbec poprvé spadla v roce 2010.

V populaci osob ve věku nad 15 let se zvyšuje počet seniorů a klesá počet osob mladších 30 let.

Zvyšování počtu obyvatel starších 15 let představovalo v letech 2006–2011 zhruba 2 %. Vzrostl především počet osob ve věku 60 a více let (o 17 %), zvláště ekonomicky neaktivních – důchodců. U osob produktivního věku rostly nejvíce počty v kategorii 30–44 let (o 7 %), kde se jednalo jak o ekonomicky aktivní, tak neaktivní (rodičovská dovolená v souvislosti s odkládáním mateřství do pozdějšího věku). Na druhou stranu se snížil počet osob ve věku 15–29 let (o 10 %), a to jak mezi zaměstnanými, tak mezi ekonomicky neaktivními (především žáky a studenty).

Dlouhodobě se zvyšuje míra ekonomické aktivity osob ve věku 55-64 let

Tyto změny jsou jednak odrazem demografického vývoje, souvisejí však také se změnami v míře ekonomické aktivity podle věku. Nejvýraznější z nich jsou pokles ekonomické aktivity u nejmladších věkových kategorií z důvodu prodlužující se přípravy na povolání a nárůst ekonomické aktivity osob ve věku 55–64 let vlivem prodlužování věku pro odchod do důchodu.

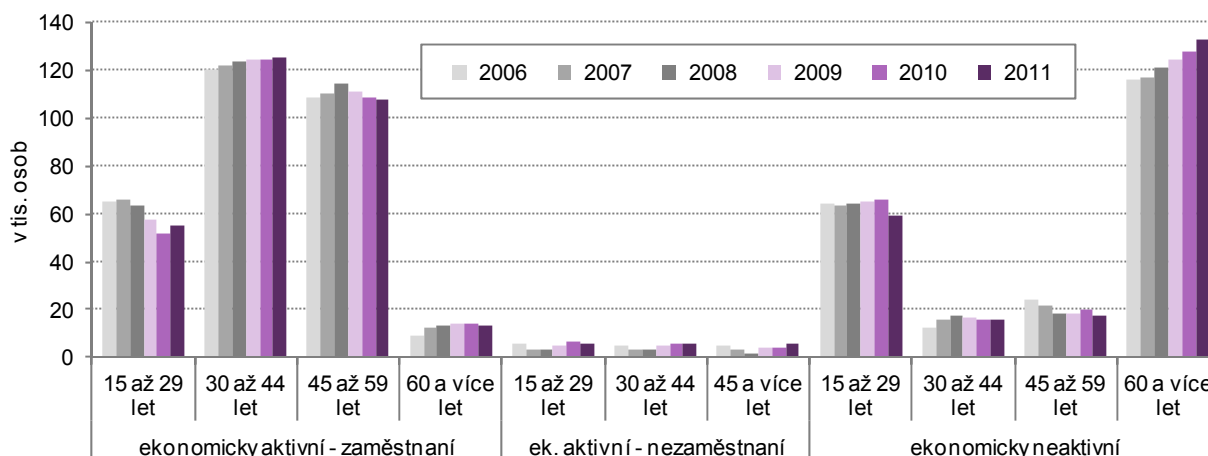
³ Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

⁴ Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

a snižuje se míra ekonomické aktivity nejmladších.

V roce 2011 došlo k přerušení či narušení těchto trendů; v nejmladších věkových kategoriích se ekonomická aktivita zvýšila (a snížil se počet ekonomicky neaktivních) a ve skupině nad 60 let míra ekonomické aktivity klesla, pravděpodobně také vlivem předčasných odchodů do důchodu.

Graf 16 Obyvatelstvo Jihočeského kraje starší 15 let podle ekonomické aktivity a věku

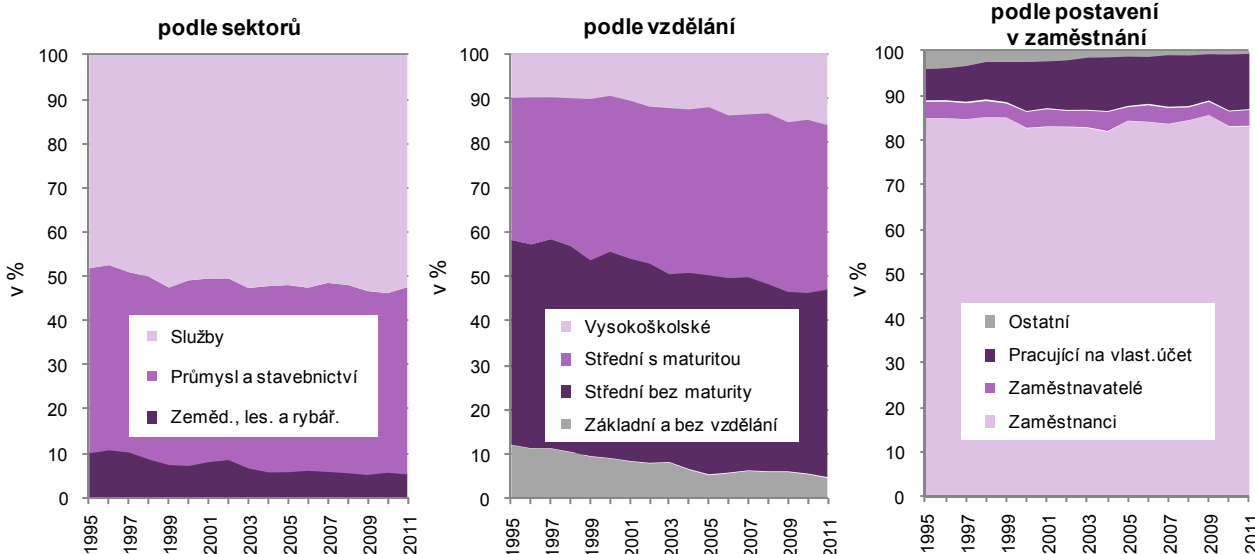
Mezi zaměstnanými se dlouhodobě snižuje podíl primárního sektoru, podíl zaměstnanců s nižším vzděláním...

Počet zaměstnaných, kteří tvoří největší část obyvatel nad 15 let, dlouhodobě kolísá. V jejich struktuře se přitom snižuje podíl osob do 30 let a naopak se zvyšuje podíl osob ve věku 45–59 let. Ve struktuře podle sektorů klesá podíl primárního sektoru a naopak se zvyšuje podíl sekundárního a terciárního sektoru. Růst vzdělanosti se promítá do rostoucího podílu osob s vyšším vzděláním. Ekonomický pokles se v letech 2009 a 2010 projevil hlubším poklesem počtu zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity. V roce 2011 poklesl rovněž počet zaměstnaných s maturitou, na druhou stranu se zvýšil počet osob s vysokoškolským vzděláním.

a podíl osob - členů produkčních družstev a v posledních letech i zaměstnanců.

Pokud jde o vývoj zaměstnanosti podle postavení v zaměstnání, zvýšil se v delším časovém horizontu počet podnikatelů pracujících na vlastní účet na úkor členů produkčních družstev (v grafu zahrnuti v ostatních). Ekonomický pokles posledních let se projevil ve snížení podílu zaměstnanců a na druhé straně zvýšení podílu podnikatelů, pracujících na vlastní účet i zaměstnavatelů.

Graf 17 Zaměstnaní v Jihočeském kraji podle sektorů, vzdělání a postavení v zaměstnání

V době hospodářské prosperity počty zaměstnaných cizinců rostly, v roce 2009 jejich

V kontextu se zaměstnanými je třeba zmínit úlohu cizinců na trhu práce. Příznivá hospodářská situace vedla v kraji stejně jako v celé ČR ke zvyšování počtu zaměstnaných cizinců. Ale v roce 2009 se v souvislosti s ekonomickým poklesem počet zaměstnaných cizinců evidovaných úřady práce snížil o třetinu. Počet cizinců

počty prudce klesly.

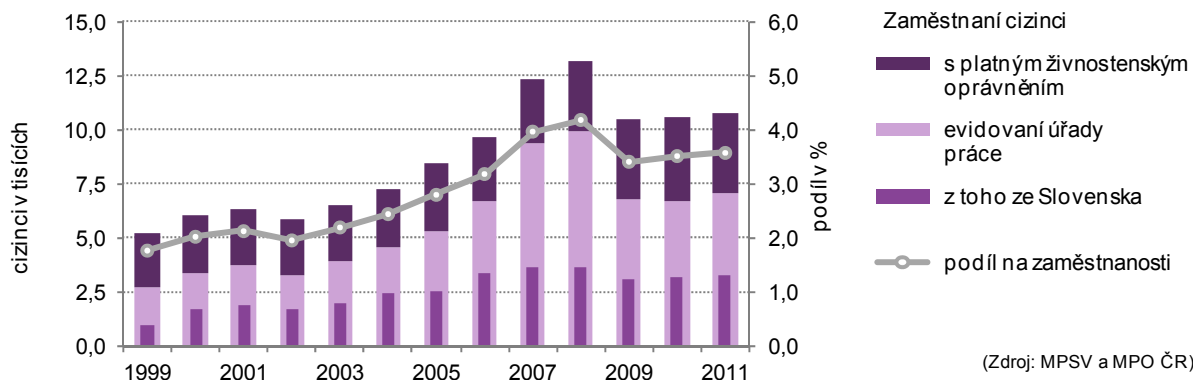
s živnostenským oprávněním se i přes ekonomický pokles pozvolna zvyšoval ještě v dalších dvou letech, a snížil se až v roce 2011. Tou dobou se ale počty zaměstnaných cizinců evidovaných úřady práce již meziročně zvýšily.

Koncem roku 2011 je v kraji zaměstnáno asi 11 tisíc cizinců.

V kraji bylo koncem roku 2011 zaměstnáno 10,8 tis. cizinců. Úřad práce eviduje 7,1 tis. zaměstnaných cizinců, z nich téměř 60 % pracuje ve zpracovatelském průmyslu a téměř 10 % ve stavebnictví. Z hlediska země původu je mezi zaměstnanými cizinci nejvíc osob ze Slovenska – téměř 50 %, mezi cizinci s platným živnostenským listem je nejvíc osob z Vietnamu (37 %) a Ukrajiny (31 %).

V mezikrajovém srovnání má Jihočeský kraj pátý nejnižší podíl cizinců na zaměstnanosti; nižší podíl mají pouze moravské kraje s výjimkou Jihomoravského a kraj Vysočina. Nejvíce cizinců je zaměstnáno v Praze a Středočeském kraji.

Graf 18 Cizinci k 31. 12. v Jihočeském kraji

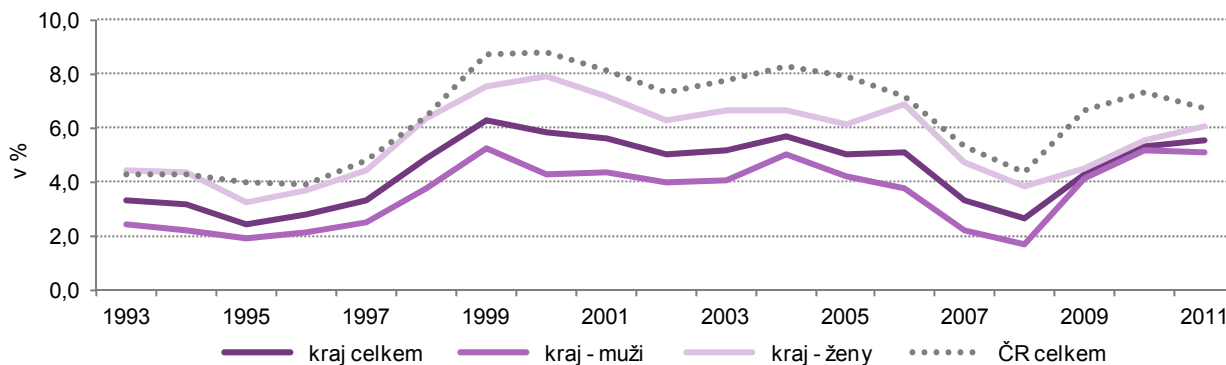
Počet nezaměstnaných se v letech 2009 a 2010 zdvojnásobil, v roce 2011 nezaměstnanost v kraji ještě mírně rostla na rozdíl od většiny ostatních krajů.

V následujícím textu se vracíme k výsledkům VŠPS. Druhou skupinu ekonomicky aktivních představují nezaměstnaní. Po roce 2008 počty nezaměstnaných značně vzrostly; mezi kraji ČR nejvyšší nárůst nezaměstnanosti zaznamenaly kraje s podprůměrnou mírou nezaměstnanosti (s výjimkou Plzeňského), mezi které patří i Jihočeský kraj. Během dvou let se v nich počet nezaměstnaných zdvojnásobil. V roce 2011 se již počty nezaměstnaných v ČR snížily, poklesly v 11 krajích; Jihočeský kraj však ještě zaznamenal mírné zvýšení.

V roce 2011 se nezaměstnanost žen na rozdíl od mužů zvýšila.

V kraji v letech 2009 a 2010 strmě vzrostla především nezaměstnanost mužů (za dva roky na trojnásobek), zatímco obecná míra nezaměstnanosti žen se zvyšovala pomaleji (za dva roky o necelou polovinu), takže obě hodnoty se přiblížily. V roce 2011 se již obecná míra nezaměstnanosti mužů snížila, u žen však ještě rostla. V souhrnu se obecná míra nezaměstnanosti v kraji na rozdíl od celorepublikových výsledků mírně zvýšila. Mezi kraji ČR zaznamenaly v roce 2011 mírné zvýšení obecné míry nezaměstnanosti kromě Jihočeského již jen kraj Liberecký a Královéhradecký.

Graf 19 Obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a ČR

Nezaměstnanost (z údajů MPSV):

Obdobné trendy ve vývoji nezaměstnanosti, který dokládají výsledky VŠPS, potvrzují i údaje z Ministerstva práce a sociálních věcí.

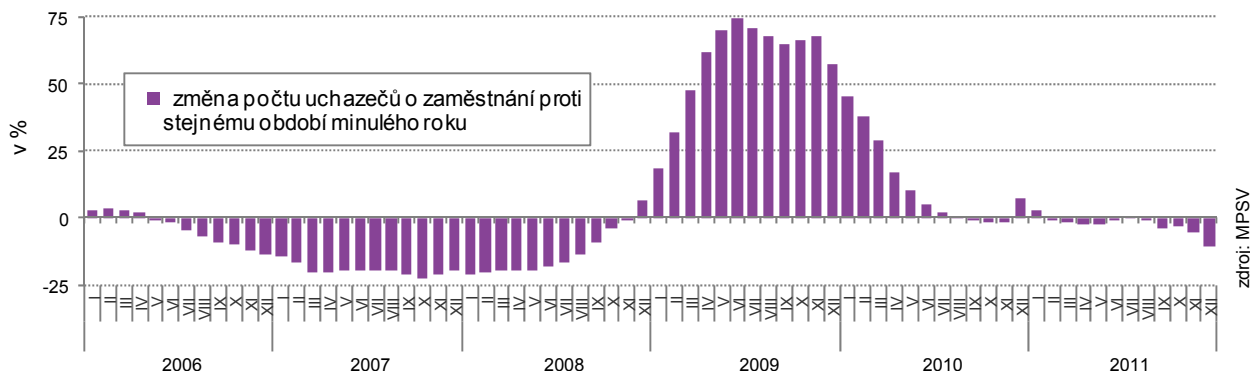
Počty uchazečů o práci se meziročně zvyšovaly do srpna 2010 a také na přelomu roku 2010/2011.

Počty uchazečů o práci se začaly meziročně zvyšovat⁵ na přelomu roku 2008 a 2009. V první polovině roku 2009 se nezaměstnanost prudce zvýšila, od dubna 2009 do ledna 2010 byly počty uchazečů meziročně vyšší o 50–75 %. Zvyšování nezaměstnanosti pokračovalo až do srpna 2010, ale již nebylo tak dramatické.

Od února 2011 se nezaměstnanost meziročně zvolna snižuje.

Po roce a třech čtvrtletích neustálého meziročního zvyšování počtu nezaměstnaných, došlo v září 2010 ke změně trendu – na meziroční pokles. Tento nový trend byl krátce přerušen na přelomu roku 2010 a 2011. V dalších měsících od února 2011 (s výjimkou července 2011) se již počty nezaměstnaných meziročně nezvyšují, pokles je ale pozvolný. Od září 2011 je již meziroční pokles zřetelnější, v listopadu 5 % a v prosinci 10 %.

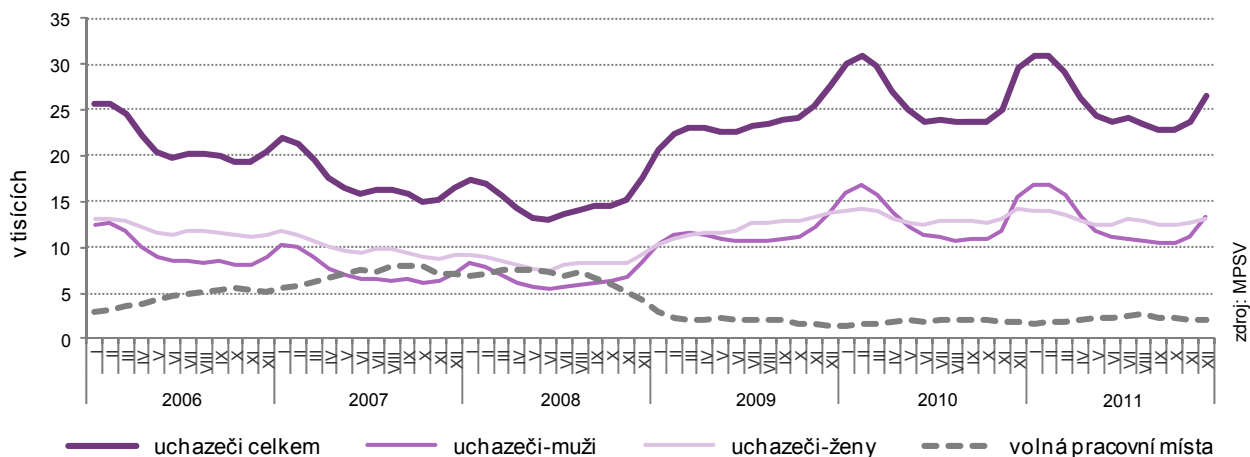
Graf 20 Meziroční změny v počtech uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji

V roce 2010 došlo k obnovení cyklického vývoje nezaměstnanosti.

Z následujícího grafu je zřejmé, že v roce 2010 byl obnoven cyklický vývoj počtu žadatelů o práci, který je v posledních dvou letech charakteristický velkými výkyvy v nezaměstnanosti mezi zimním a letním obdobím. Tyto výkyvy jsou typické pro nezaměstnanost mužů. Rozdíly v nezaměstnanosti žen jsou během roku mělkí a křivka nezaměstnanosti má během roku dva „vrcholy“, větší je stejně jako u mužů v zimním období a menší je v prázdninových měsících, po ukončení školního roku.

Graf 21 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Jihočeském kraji (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Již dva roky po sobě bylo v prosinci až dubnu mezi žadateli víc mužů než žen.

V rámci genderové struktury převažovaly mezi nezaměstnanými až do ledna 2009 ženy. V únoru a březnu 2009 bylo poprvé v Jihočeském kraji více uchazečů o práci než uchazeček. Od té doby jsme již dva roky za sebou zaznamenali v měsících prosinci–dubnu mezi nezaměstnanými více mužů než žen.

Nabídka volných pracovních míst je velmi nízká.

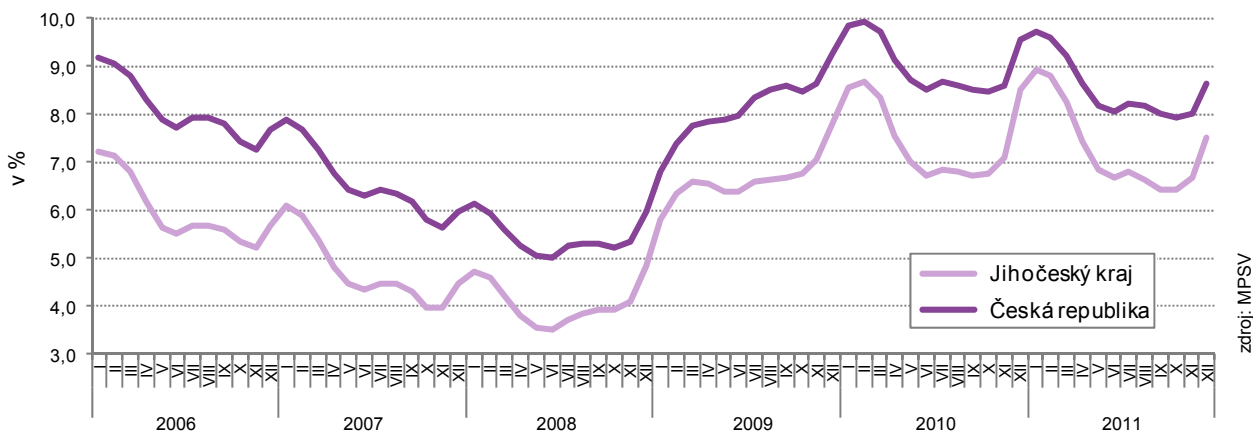
Koncem roku 2008 došlo spolu s rostoucím počtem uchazečů o zaměstnání na poptávkové straně trhu práce ke značnému úbytku počtu volných pracovních míst. Zatímco na jaře roku 2008 bylo v nabídce 7,5 tis. volných pracovních míst, koncem roku 2009 to bylo již jen 1,5 tis. V letech 2010 a 2011 nabídka volných míst kolísá v rozmezí od 1,5 tis. do 2,4 tis. míst.

⁵ Vývoj počtu uchazečů o práci je vzhledem k cyklickému vývoji nezaměstnanosti hodnocen na základě meziročních změn.

Koncem ledna a února 2011 v kraji zjištěna nevyšší míra registrované nezaměstnanosti.

Jihočeský kraj má ve srovnání s Českou republikou dlouhodobě nižší míru registrované nezaměstnanosti. Z průběhu křivek míry registrované nezaměstnanosti je patrné, že rozdíly mezi krajskou a republikovou nezaměstnaností se poněkud zmenšují. Na rozdíl od republikové nezaměstnanosti, která dosáhla nejvyšší hodnoty počátkem roku 2010, byla v Jihočeském kraji zjištěna historicky nejvyšší nezaměstnanost v lednu a únoru 2011 – 8,9 % a 8,8 %.

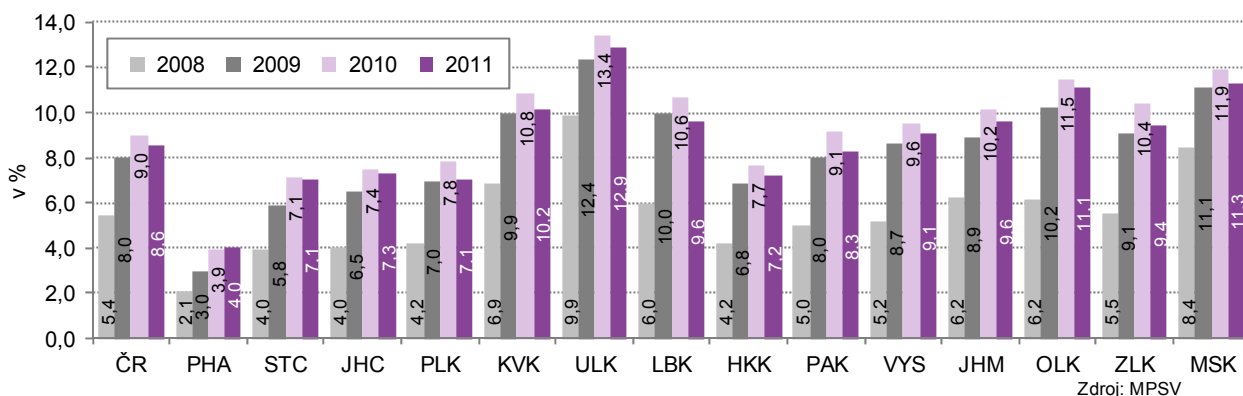
Graf 22 Míra registrované nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a ČR
(stav ke konci jednotlivých měsíců)

Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v kraji mírně klesla, v pořadí krajů klesl kraj ze třetího na páté místo.

Průměrná míra registrované nezaměstnanosti činila v roce 2006 v Jihočeském kraji 6,0 %, během následujících dvou let klesla na 4,0 % a v letech 2009 a 2010 se zvyšovala. Ve všech krajích ČR byly trendy obdobné. V roce 2011 ve většině krajů průměrná míra registrované nezaměstnanosti proti roku 2010 klesla, pouze v krajích s nejnižší nezaměstnaností to tak úplně neplatí. V Praze, s nejnižší nezaměstnaností, se mírně zvýšila a ve Středočeském kraji, který měl do té doby druhou nejnižší nezaměstnanost, stagnovala, takže se nyní dělí o druhé místo s Plzeňským krajem. Ten zaznamenal mezi kraji nejhlubší pokles průměrné míry registrované nezaměstnanosti. V Jihočeském kraji, který měl v mezikrajském srovnání v letech 2007–2010 třetí nejnižší průměrnou míru nezaměstnanosti, klesla nezaměstnanost jen nepatrně, takže v pořadí krajů byl odsunut Plzeňským a Královéhradeckým krajem na páté místo.

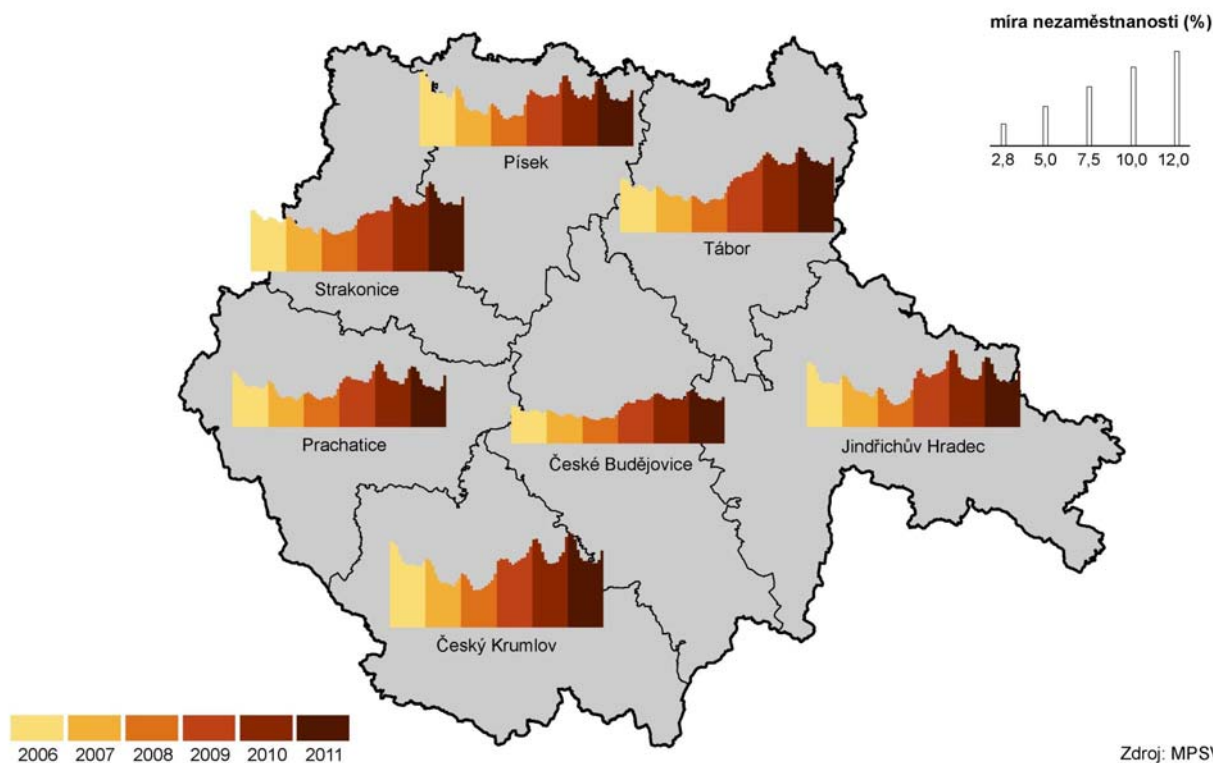
Graf 23 Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v krajích a České republice

Mezi jihočeskými okresy má dlouhodobě nejnižší nezaměstnanost okres České Budějovice a nejvyšší Český Krumlov.

Mezi okresy Jihočeského kraje jsou v míře registrované nezaměstnanosti značné rozdíly a to jak v úrovni nezaměstnanosti, tak v projevech sezónnosti. Nejnižší nezaměstnanost s nejmenšími sezónními výkyvy je v okrese České Budějovice (ze 77 okresů ČR je v průměru osmá nejnižší) a naopak nejvyšší nezaměstnanost s největšími sezónními výkyvy má okres Český Krumlov (mezi okresy ČR se pohybuje v zimě kolem 50. místa, v létě se jeho umístění vylepšuje zpravidla o 20 míst).

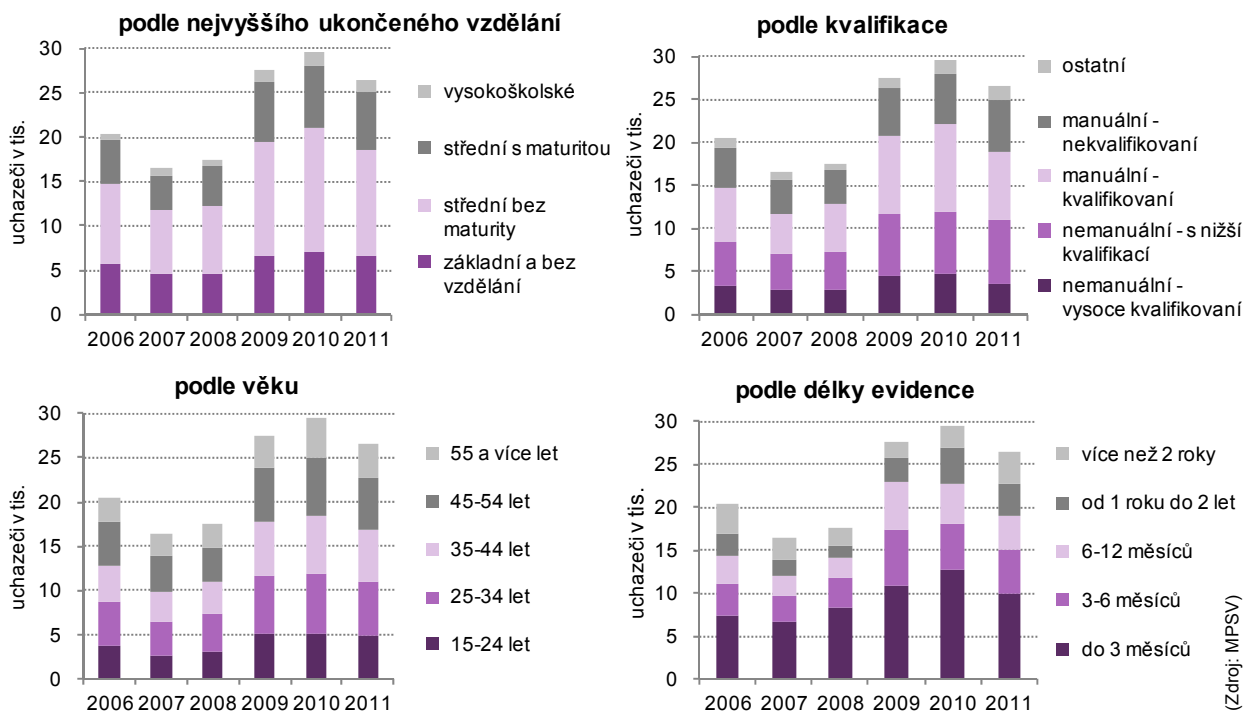
3. Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Jihočeského kraje v letech 2006 až 2011 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Nezaměstnanost nejvíc vzrostla v okrese Tábor a nejméně v okrese Prachatice.

Ve všech okresech kraje došlo k nárůstu nezaměstnanosti, nejvíc v okrese Tábor, který se z okresu s druhou nejnižší nezaměstnaností v kraji na začátku roku 2006 stal okrese s druhou nejvyšší nezaměstnaností (v roce 2010 a 2011). Naproti tomu relativně nejmenší změny v nezaměstnanosti zaznamenal okres Prachatice. V letech 2009–2010 měl druhou nejnižší nezaměstnanost z jihočeských okresů a v roce 2011 se dělí o první místo s okresem České Budějovice (mezi okresy ČR má v roce 2011 v průměru šestou nejnižší nezaměstnanost).

Graf 24 Uchazeči o zaměstnání podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Počet uchazečů o zaměstnání je koncem roku 2011 o 10 % nižší, ale počet uchazečů s VŠ vzděláním stagnuje. Mezi nezaměstnanými je nejvíc osob se středním vzděláním bez maturity a manuálně pracujících.

Ekonomický pokles vedl k nárůstu počtu uchazečů, kteří jsou v evidencích úřadů práce déle.

Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 12 let, mezi kraji je přitom třetí nejnižší.

S nárokem na podporu je 8 400 osob.

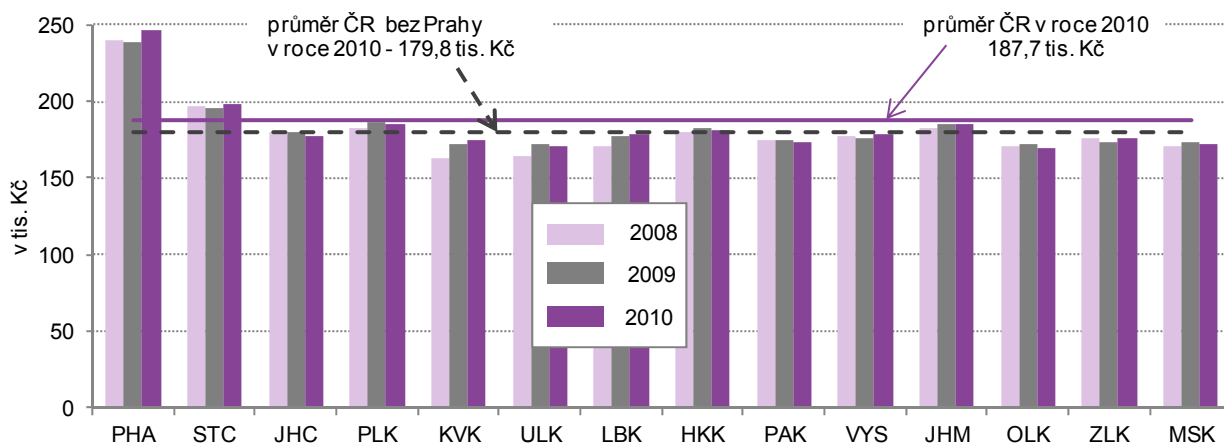
K 31. 12. 2011 bylo na úřadech práce v kraji registrováno 26 tis. uchazečů o zaměstnání, což je ve srovnání s koncem roku 2010 o 10 % méně (3 tis. uchazečů). Mezi nezaměstnanými je nejvíc středoškoláků bez maturity a vyučených (45 %), z hlediska kvalifikace převládají pracující manuálně (52 %), poměrně vysoké zastoupení mají rovněž nemanuální s nižší kvalifikací (téměř 30 %). V době ekonomické recese se právě z těchto kategorií rekrutovali nezaměstnaní nejčastěji. Přestože se koncem roku 2011 počet nezaměstnaných meziročně snížil, nedotklo se toto snížení uchazečů s vysokoškolským vzděláním, jejich počet stagnoval. Zastoupení nezaměstnaných podle věkových kategorií je poměrně vyrovnané. Průměrný věk nezaměstnaného je 39 let.

Z hlediska délky evidence je nejvíc nezaměstnaných v evidenci méně než 3 měsíce. Vlivem poklesu ekonomiky se však po roce 2008 významně zvýšil počet i podíl uchazečů evidovaných déle. Koncem roku 2009 vzrostl (ve srovnání s koncem roku 2008) především počet uchazečů s délkou evidence 6–12 měsíců o 150 % a koncem roku 2010 uchazečů s evidencí nad 1 rok o 50 %. Koncem roku 2011 se ve srovnání s koncem roku 2010 zvýšil počet uchazečů evidovaných déle než 2 roky o 40 %, v ostatních kategoriích počty nezaměstnaných klesly, klesl tedy i počet uchazečů s evidencí od 1 roku do 2 let.

K 31. 12. 2011 tvoří dlouhodobě nezaměstnaní 28 % z celkového počtu nezaměstnaných a jejich podíl na pracovní síle je 2,2 %. Tento ukazatel, nazývaný dlouhodobá nezaměstnanost, je nejvyšší za posledních 12 let. Problém dlouhodobé nezaměstnanosti řeší všechny kraje. Vzhledem k tomu, že Jihočeský kraj má v mezikrajovém srovnání relativně nízkou míru registrované nezaměstnanosti, má i nízkou míru dlouhodobé nezaměstnanosti – mezi kraji třetí nejnižší (nižší má Praha a Královéhradecký kraj).

S vývojem počtu nezaměstnaných, kteří jsou v evidenci kratší dobu, koresponduje i vývoj počtu uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti. Zatímco koncem roku 2008 měla nárok na podporu téměř polovina uchazečů, koncem roku 2011 to byla necelá třetina. Výše průměrné měsíční podpory v nezaměstnanosti v roce 2011 činila 5 522 Kč, ve srovnání s rokem 2010 je poněkud nižší.

Graf 25 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v krajích ČR

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v roce 2010 poprvé v historii klesl.

Čistý disponibilní důchod domácností⁶ (ČDDD) kraje na obyvatele zastavil v době ekonomické recese svůj růst a v roce 2010 dokonce poprvé v historii poklesl. Zatímco v letech 2003–2008 byly jeho meziroční přírůstky v kraji zhruba 5–8 %, v roce 2009 stagnoval a v roce 2010 klesl o téměř 2 %. Pokles ČDDD na obyvatele zaznamenala v roce 2010 polovina krajů ČR. Jihočeský kraj se hodnotou ukazatele obvykle mezi kraji řadí na 5. až 6. místo, ale v roce 2010 mu patřilo až místo osmé. Průměrnou hodnotu za mimopražské kraje obvykle překračoval, v roce 2010 mu však do ní chybělo 1,5 %.

⁶ Čistý disponibilní důchod domácností (makroekonomický agregát) je ve zjednodušeném vyjádření tvořen čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody, provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, snížený o běžné daně.

Výběrové šetření mezd⁷

V tomto materiálu jsou použity údaje o mzdách z výběrového šetření mezd. Vzhledem k tomu že toto zjišťování do roku 2010 nezahrnovalo malé ekonomické subjekty do 10 zaměstnanců, zatímco v roce 2011 již zahrnuty byly, nelze srovnávat vývoj mezd mezi rokem 2010 a 2011. Dynamiku mezd můžeme hodnotit pouze do roku 2010, údaje roku 2011 lze využít pro mezikrajské srovnání.

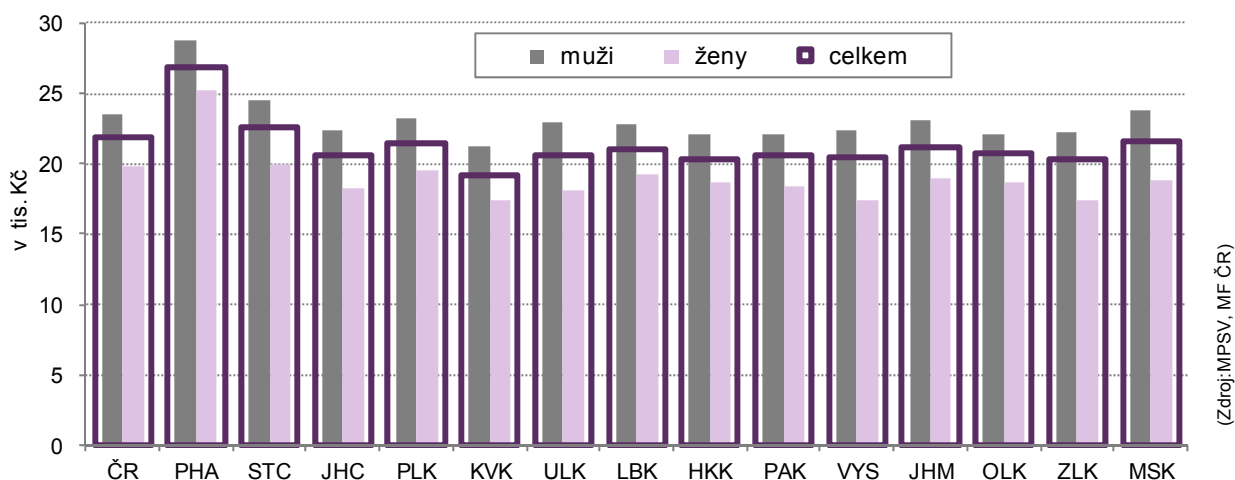
Do roku 2008 se mzdy zvyšovaly, v roce 2009 stagnovaly a v roce 2010 mírně rostly.

Mzdy mužů i žen se zvyšovaly do roku 2008. V roce 2009 již průměrná mzda mužů stagnovala a medián jejich mezd dokonce klesl, zatímco v případě žen byl zaznamenán ještě nepatrný růst. V roce 2010 již mzdy i jejich medián rostly u mužů i žen meziročně o 2 %.

Rozdíly ve mzdách mezi muži a ženami se zvýšily.

Ve srovnání s rokem 2006 byly průměrné mzdy roku 2010 zhruba o 17 % vyšší, mzdový medián byl vyšší o 14 %. Mzdy mužů rostly poněkud rychleji než mzdy žen. Průměrná mzda i medián mezd u žen dosahují v roce 2010 zhruba 80 % mzdy mužů. (Na základě těchto výsledků však nemůžeme říci, že práce žen je placená hůř, spíše platí, že ženy vykonávají hůře placenou práci.)

Graf 26 Medián mezd v krajích ČR v roce 2011

Průměrný mzdový medián ČR překračuje Praha a Středočeský kraj, u mužů i kraj Moravskoslezský.

Z mezikrajového srovnání je patrné, že nejvyšší mzdy jsou v Praze, když překračují medián mezd ČR o více než 20 % a průměrnou mzdu ČR o 30 %. Středočeský kraj, který má druhé nejvyšší mzdy, překračuje republikový medián mezd u mužů o 4 %, u žen o 1 %, průměrnou mzdu ČR dosahuje v případě mužů, ale v případě žen je pod průměrem. Mzdový medián ČR překročili také muži v Moravskoslezském kraji.

Jihočeský kraj má osmý nejvyšší medián mužů a desátý nejvyšší medián žen.

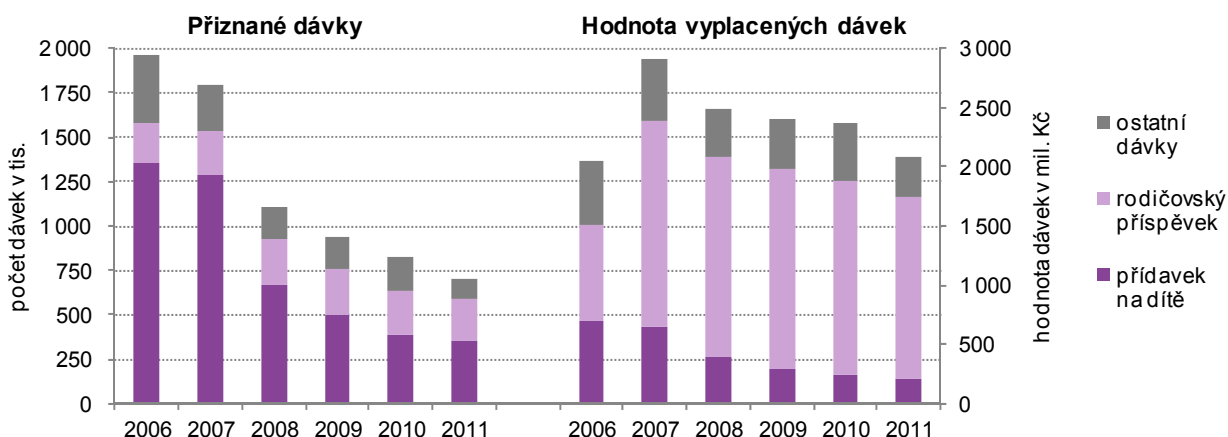
Další kraje již průměru ani mediánu mezd za celou ČR nedosáhly. Jihočeský kraj v mezikrajovém srovnání dosáhl lepších výsledků u mužů než žen. Ze 14 krajů ČR má u mužů zjištěn osmý nejvyšší medián mezd a sedmou nejvyšší průměrnou hrubou mzdu, u žen je umístění o dvě příčky horší – desátý nejvyšší medián a devátá nejvyšší mzda. Nejnižší mzdy jsou v Karlovarském a Zlínském kraji.

Vyplacené dávky státní sociální podpory klesly v letech 2007–2011 o 30 %.

Další část příjmů obyvatel tvoří dávky státní sociální podpory. Počet přiznaných dávek se každoročně snižuje, a to především vzhledem k systémovým změnám, zejména po roce 2007. V roce 2011 byl počet dávek ve srovnání s rokem 2007 nižší o 60 %; hodnota vyplacených dávek klesla o 30 % (k největšímu snížení dávek došlo v roce 2008) především vlivem poklesu vyplacených přídatků na děti za čtyři roky o dvě třetiny.

⁷ Výsledky výběrového šetření mezd na rozdíl od obvykle publikovaných dat nezahrnují zaměstnance nemocné, s neplacenou nepřítomností kratší než 4 týdny a s týdenním úvazkem kratším než 30 hodin. Vypočtené mzdy jsou tak vyšší a jsou zatíženy výběrovou chybou.

Graf 27 Přiznané dávky státní sociální podpory a hodnota vyplacených dávek v Jihočeském kraji

V přepočtu na obyvatele jsou nižší než průměr ČR.

Vyplacené dávky v přepočtu na obyvatele byly v Jihočeském kraji po celé sledované období o 2–5 % nižší než průměr ČR. Nejvyšší dávky jsou vypláceny v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji, naopak nejnižší byly vypláceny v kraji s nejvyššími příjmy – v Praze; v roce 2011 však mají v přepočtu na obyvatele nejnižší dávky kraje Plzeňský, Zlínský a Vysočina.

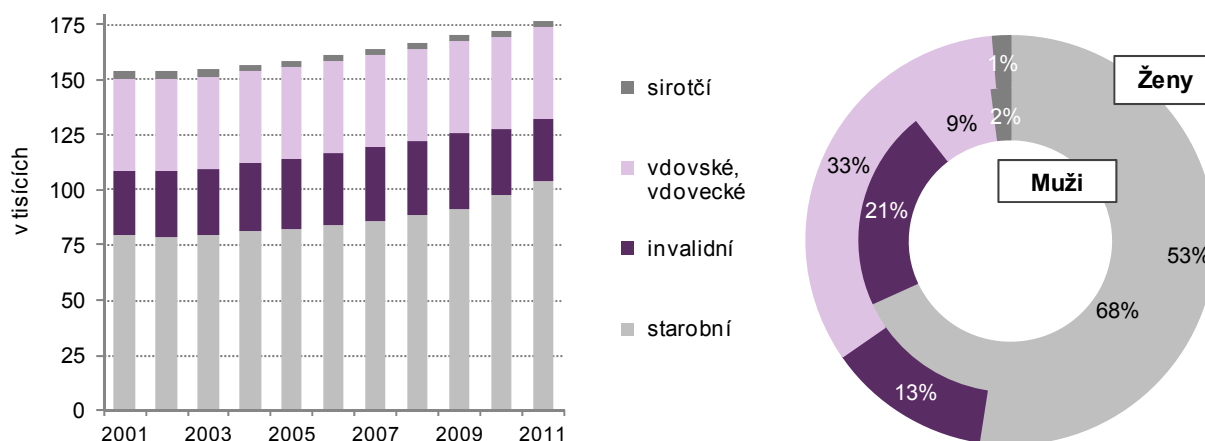
Počet příjemců důchodů vzrostl vlivem rostoucího počtu starobních důchodců.

Důchody jsou dalším a pro stále větší skupinu obyvatel často i základním zdrojem příjmů. Počet příjemců důchodů se od roku 2006 zvýšil o 9 % (15 tis.), když počty starobních důchodců vzrostly o 24 %, zatímco počty příjemců ostatních důchodů klesly. Počty starobních důchodců rostou po roce 2006 meziročně o 2–3 %. V roce 2010, kdy se novelou zákona mezi starobní důchodce začali převádět invalidní důchodci po dosažení 65 let věku, jejich nárůst představoval 7,4 %, v roce 2011 pak 5,7 % (nebyť změny zákona vzrostl by počet starobních důchodců v roce 2010 o 2,8 %, v roce 2011 ale dokonce o 5,8 %).

Mezi příjemci důchodů převažují ženy.

Mezi příjemci důchodů převažují ženy (60 % příjemců). Zatímco mezi příjemci starobních a sirotčích důchodů je 52–56 % žen, a mezi invalidními důchodci 48 % žen, tak mezi příjemci vdovských a vdoveckých důchodů je žen 86 %.

Graf 28 Příjemci důchodů v letech 2001 až 2011 a jejich genderová struktura v Jihočeském kraji v roce 2011

Podíl příjemců předčasných starobních důchodů se zvýšil na 28 %.

V souvislosti s prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu, s úspornými opatřeními v zaměstnanosti a v neposlední řadě i těžkým uplatňováním na trhu práce volí občané stále častěji odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasného důchodu se z 19 % v roce 2006 zvýšil v roce 2011 na 28 %. V porovnání s údajem za celou ČR je tento podíl sice mírně nadprůměrný, ale mezi 14 kraji šestý nejnižší.

Průměrný starobní důchod se zvyšuje, a v roce 2011 dosáhl do poloviny mzdového mediánu.

Průměrná výše důchodu se zvyšuje, v roce 2008 meziročně o 10 %, v roce 2009 o 4 %, v roce 2010 o necelé 1 % a v roce 2011 o 4 %. Trend platí jak pro průměrný důchod celkem tak i pro starobní důchod. V Jihočeském kraji tvořil v roce 2011 průměrný starobní důchod 50,7 % mzdového mediánu kraje, to je nejlepší poměr ve sledovaném období posledních 6 let.

Z dávek nemocenského pojištění klesly nemocenské a ošetřovné; dávky na pomoc v mateřství naopak vzrostly.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění od roku 2008 klesaly, v roce 2010⁸ byly ve srovnání s rokem 2007 nižší o třetinu; snížilo se především nemocenské a ošetřovné, naopak dávky na peněžitou pomoc v mateřství rostly. Ve struktuře dávek tak došlo k posunu ve prospěch peněžité pomoci v mateřství, která v roce 2010 tvořila 27 % výdajů na nemocenské pojištění (v roce 2006 – 14 %), naopak se snížil podíl nemocenského z 83 % v roce 2006 na 71 % v roce 2010.

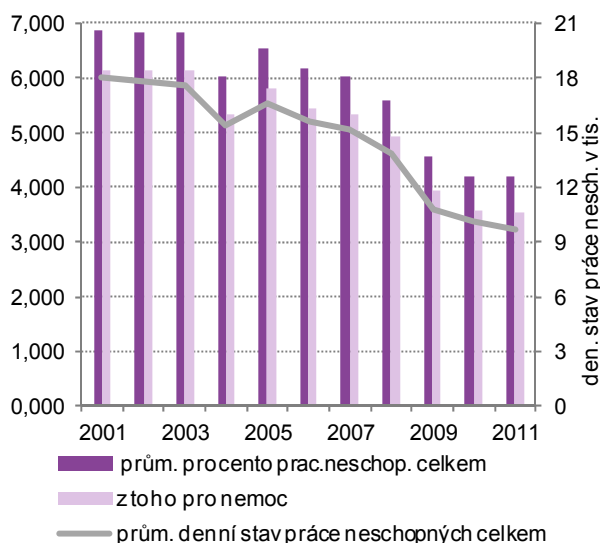
Průměrné procento pracovní neschopnosti kleslo především vlivem změn v systému nemocenského pojištění.

Počet nemocensky pojištěných osob se v letech 2008 až 2011 (s výjimkou roku 2010) snižoval, v roce 2011 představuje 230 tisíc osob. Zatímco tento vývoj do jisté míry poznamenala ekonomická recese, pak vývoj ukazatelů pracovní neschopnosti byl ovlivněn především změnami v systému nemocenského pojištění, které vstoupily v platnost k 1. 1. 2009. Průměrné procento pracovní neschopnosti, které v roce 2008 dosáhlo téměř 6 % (v letech 2000–2007 se pohybovalo mezi 6 a 7 %) kleslo na 4,6 % v roce 2009 a na 4,2 % v roce 2010 a 2011. Přesto měl Jihočeský kraj v roce 2010 a 2011 po Zlínském a Moravskoslezském kraji třetí nejvyšší procento pracovní neschopnosti (v letech 2006–2009 měl v průměru pátou nejvyšší pracovní neschopnost).

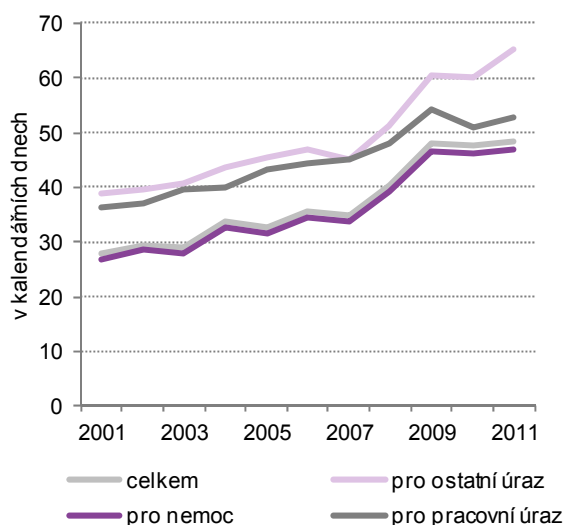
Snížil se počet případů, ale doba trvání jednoho případu se prodloužila.

Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti se v roce 2009 snížil proti roku 2008 o třetinu, v roce 2010 klesl o 5 % a v roce 2011 o dalších 7%. Na druhou stranu se však prodloužila průměrná doba trvání jednoho případu pracovní neschopnosti, a sice ze 40 dní v roce 2008 na 48 dní v roce 2011.

Graf 29 Pracovní neschopnost a denní stav práce neschopných v Jihočeském kraji

Graf 30 Průměrná doba trvání jednoho případu pracovní neschopnosti v Jihočeském kraji

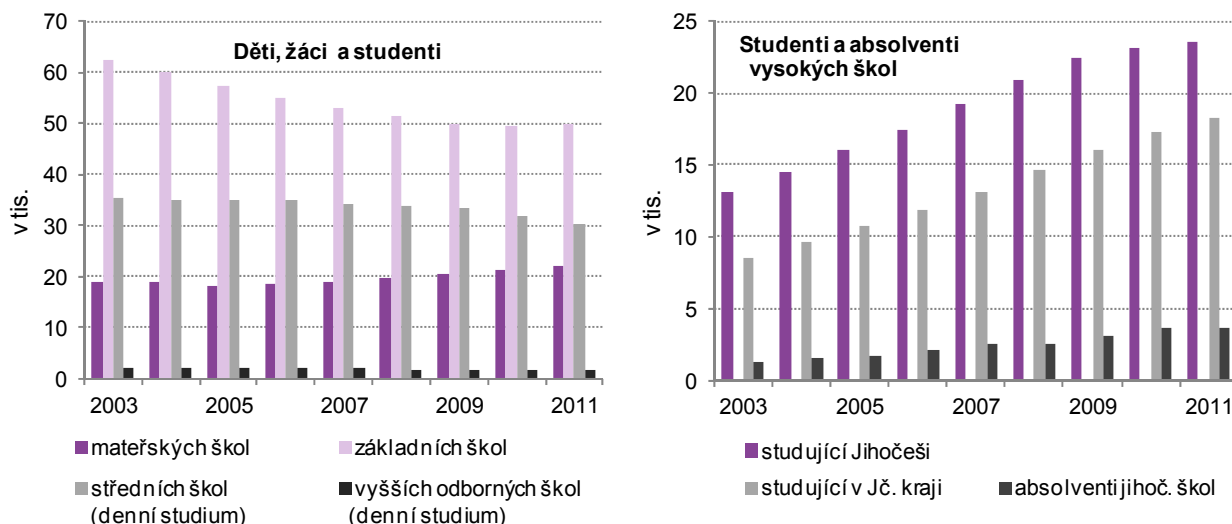

Velký rozvoj zaznamenalo vysoké školství. Počet studentů se každoročně zvyšuje.

Situace ve školství s odstupem kopíruje demografický vývoj. V současné době se zvyšují nároky na kapacity mateřských škol, základní školy se v posledních letech potýkaly s poklesem počtu žáků a relativně slabé ročníky nastupují do středních škol. V minulých letech však rozvoj zaznamenalo vysoké školství. Na vysokých školách v Jihočeském kraji studovalo v roce 2011 víc než 18 tisíc studentů, to je ve srovnání s rokem 2006 o 55 % více, zvýšil se především počet studentů v distančním studiu – téměř o 90%, počet studentů denního studia vzrostl o 42 %. Počet absolventů vzrostl za stejnou dobu o 70 %. Trvalé bydliště má v současné době v Jihočeském kraji 23 tisíc studentů, ve srovnání s rokem 2006 je to o jednu třetinu více.

⁸ Údaje roku 2011 nebyly k dispozici

Graf 31 Žáci a studenti v Jihočeském kraji

Jihočeský kraj má relativně nižší kriminalitu, okres s nejvyšší kriminalitou v kraji má nápad kriminality srovnatelný s průměrem republiky.

Jihočeský kraj patří dlouhodobě ke krajům s nižší kriminalitou. Počet zjištěných trestných činů kolísá s mírně klesajícím trendem. Mezi jihočeskými okresy má nejvyšší kriminalitu okres České Budějovice, kde bylo v letech 2006–2011 v přepočtu na tisíc obyvatel zjištěno v průměru ročně 32 trestných činů, to je shodně s průměrem za celou ČR. Nejnižší kriminalitu mají v kraji okresy Jindřichův Hradec a Tábor – ve sledovaném období roční průměr 18,4 zjištěných trestných činů na tisíc obyvatel je řadí na konec první dvacítky okresů s nejnižší kriminalitou.

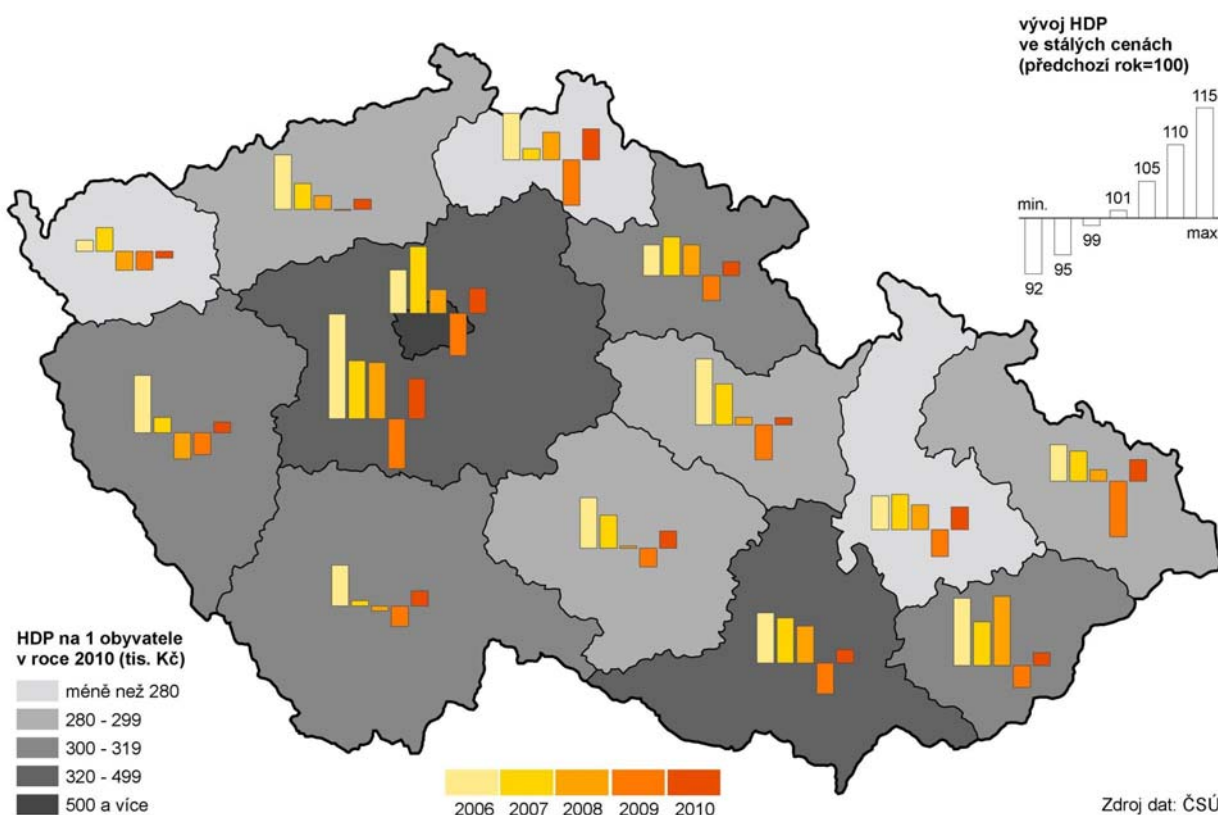
3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomický pohled na vývoj ekonomiky v kraji je zatím k dispozici jen do roku 2010. Výsledky roku 2011 budou zveřejněny koncem letošního roku.

Vyšší tempa růstu HDP zastavila stagnace, která přešla v letech 2008 a 2009 v recesi. V roce 2010 již HDP mírně rostl.

Zrychlování tempa růstu hrubého domácího produktu po roce 2000 vyvrcholilo obdobím 2004–2006, kdy průměrné roční tempo růstu přesáhlo v Jihočeském kraji 6 %. V roce 2007 se růst HDP téměř zastavil, na rozdíl od ostatních krajů ČR, ve kterých se HDP ještě zvyšoval. V roce 2008 již HDP v kraji mírně klesl stejně jako ve dvou dalších krajích při západní hranici s užší vazbou na německou ekonomiku, kde nástup recese přišel dříve než v ČR. V roce 2009 se ekonomická recese projevila plně ve všech krajích ČR poklesem HDP. V roce 2010 podle předběžných výsledků již HDP ve všech krajích s výjimkou Karlovarského mírně rostl. Jihočeský kraj vytváří zhruba 5 % hrubého domácího produktu ČR. V mezikrajovém srovnání dlouhodobě dosahuje pátou nejvyšší úroveň HDP na obyvatele.

4. Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2006 až 2010

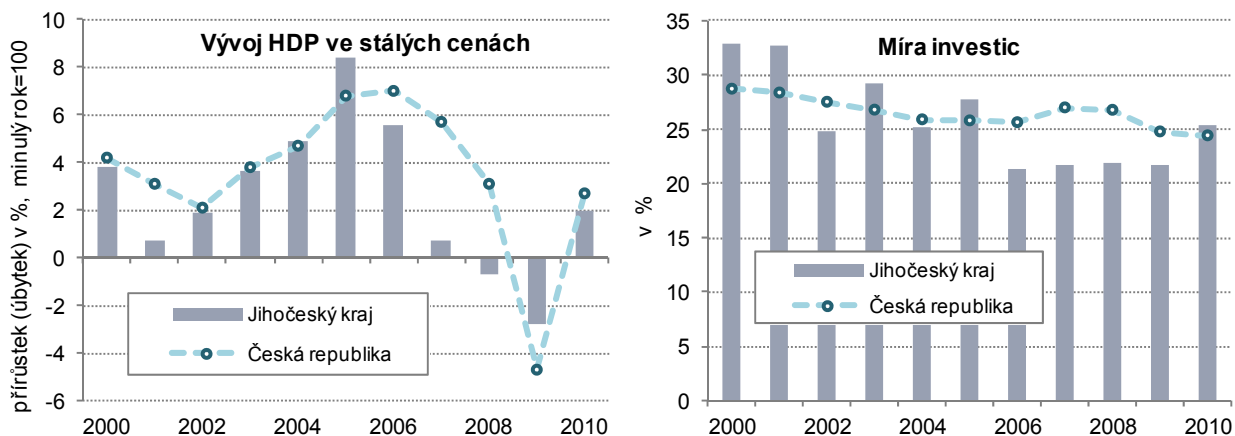
Ve struktuře hrubé přidané hodnoty je určujícím faktorem vývoj sekundárního sektoru.

Hrubá přidaná hodnota v kraji vzhledem k rozdílné dynamice jednotlivých odvětví mění svou strukturu. Dlouhodobě klesá podíl primárního sektoru a naopak se zvyšuje podíl terciárního a sekundárního sektoru. Ekonomický pokles se v letech 2008 a 2009 projevila snížením podílu sekundárního sektoru (zejména zpracovatelského průmyslu) s dopadem na zvýšení podílu terciéru. V roce 2010 s obnoveným růstem ekonomiky se podíl sekundárního sektoru opět zvýšil.

Tvorba hrubého fixního kapitálu se v letech 2006–2009 stala podprůměrnou, v roce 2010 vzrostla nad průměr ČR.

Zatímco na přelomu století měl kraj v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín často nejvyšší míru investic (více než 30 %), po roce 2002 se jeho míra investic poněkud snížila a následně prudce klesla. V letech 2006–2009, kdy se pohybovala v rozmezí 21 a 22 %, byla podprůměrná a mezi krajů pátá nejnižší. V roce 2010 vzrostla na 25 %, překročila republikový průměr a je pátá nejvyšší mezi krajů ČR.

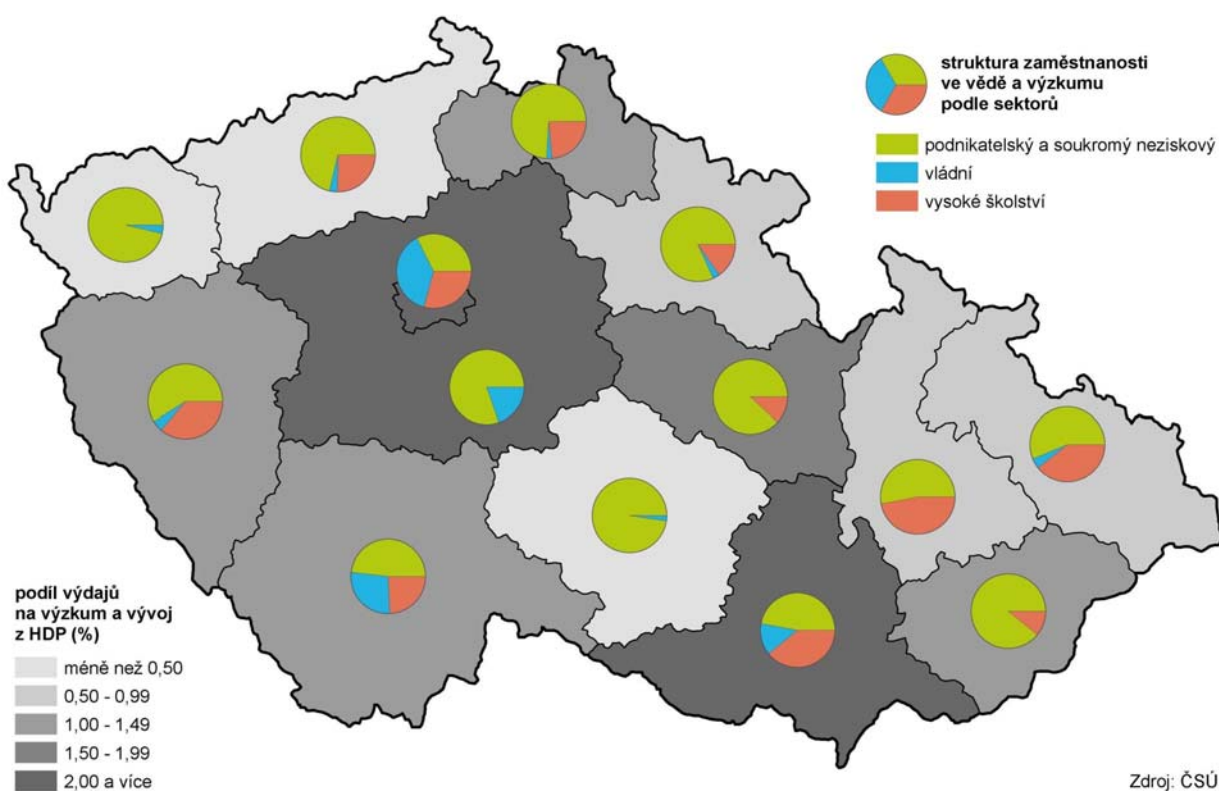
Graf 32 Vývoj hrubého domácího produktu a míry investic

Celkové výdaje na vědu a výzkum v kraji se zvyšují, jejich podíl na HDP v roce 2010 představoval 1,1 %.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v jednotkách se sídlem na území kraje se pozvolna zvyšují (v letech 2006–2010 o 23 %), v letech 2009 a 2010 překročily hodnotu 2 mld. Kč. Necelá polovina z nich připadá na podnikatelský sektor (ve srovnání s rokem 2006 se jeho podíl snížil, tehdy 53 %), 30 % na vládní a necelých 20 % na sektor vysokoškolský. V letech 2009 a 2010 je na vědu a výzkum vynakládáno 1,1 % z hrubého domácího produktu kraje, tento podíl se zvyšuje (v roce 2001 představoval 0,6 %). Podílem výdajů na VaV se kraj v mezikrajském srovnání řadí na sedmé místo. Největší část regionálního HDP vynakládají na VaV v kraji Středočeském (2,9 %), Jihomoravském a v Praze (oba po 2,2 %).

5. Věda a výzkum v krajích v roce 2010

V kraji se vědě a výzkumu na 111 pracovištích věnuje více než 3 tis. zaměstnanců.

Jak dokládá kartogram, odpovídá podílu výdajů podle sektorů i struktura zaměstnanosti v kraji. V kraji se vědě a výzkumu věnují na 111 pracovištích, z nich je 81 v podnikatelském sektoru a 12 ve vysokoškolském sektoru. Ve VaV pracuje v kraji více než 3 tis. zaměstnanců, v přepočtu na plně zaměstnaného pracovníka VaV je tento počet nižší – 2 121 zaměstnanců, z toho je 799

výzkumných pracovníků a 999 techniků. Počet zaměstnanců ve VaV (přečtených) je ve srovnání s rokem 2006 vyšší o 17%.

V posledních letech, jako reakce na snížení zaměstnanosti, se zvýšil počet živnostníků a ostatních fyzických osob.

Jedním z průvodních jevů hospodářského vývoje, jako reakce na snížení zaměstnanosti, je zvyšování počtu živnostníků. Zatímco v letech 2006–2007 bylo přiděleno nové IČO 7 tisícům živnostníků, v letech 2008–2009 vzrostl počet nových živnostníků na 8 tisíc a v letech 2010–2011 na 8,8 tisíc. Obdobný nárůst, i když v menším měřítku, zaznamenaly i další fyzické osoby (mimo živnostníků) – v letech 2006–2007 dostalo nově IČO necelých 400, zatímco v letech 2010–2011 to bylo téměř o 1 tis. více.

Fyzické osoby představují v kraji téměř 80 % z registru ekonomických subjektů, který koncem roku 2011 zahrnoval 158,5 tis. fyzických a právnických osob. V meziročním srovnání se počet subjektů zvýšil o 1,8 %, počet fyzických osob vzrostl o 1,8 % a počet právnických osob o 1,6 %.

Zemědělství:

Zemědělská produkce v roce 2010 vzrostla díky rostlinné produkci.

Výsledky souhrnného zemědělského účtu (SZÚ) jsou do regionálně úrovně zpracovány do roku 2010 (předběžné výsledky roku 2011 budou vydány koncem tohoto roku). Po roce 2009, kdy zemědělská produkce ve všech krajích klesla, byl v roce 2010 zaznamenán ve všech krajích meziroční nárůst rostlinné produkce, zatímco pokles živočišné produkce dál pokračoval. V Jihočeském kraji rostlinná produkce v běžných cenách vzrostla o 12 %, zatímco živočišná produkce klesla o 1 % na hodnotu, která je nejnižší od roku 2003, kdy byl regionální SZÚ spočítán poprvé.

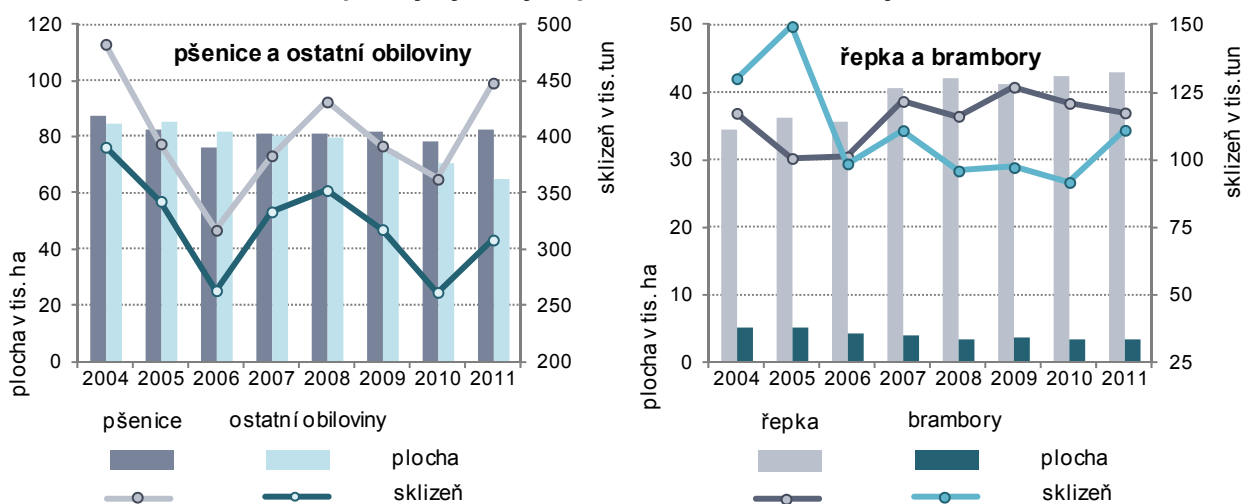
Jihočeští zemědělci vytvářejí 11 % produkce ČR. V kraji dlouhodobě převažuje živočišná produkce nad rostlinnou.

Jihočeský kraj má po Středočeském kraji nejvyšší plochu zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů má až čtvrtou nejvyšší plochu orné půdy po Středočeském a Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Stejně pořadí krajů platí od roku 2006 i pro zemědělskou produkci. Kraj je mezi kraji ČR výjimečný v tom, že jako jediný má dlouhodobě vyšší živočišnou produkci než rostlinnou; v roce 2010 se na živočišné produkci ČR podílel 13 % a na rostlinné produkci 9 %.

Ve struktuře osevních ploch klesají plochy obilovin a brambor a rostou plochy řepky.

V kraji se dlouhodobě snižují plochy orné půdy (za deset let o 12 %) a pozvolna rostou plochy trvalých travních porostů (za deset let o 11 %). V osevních plochách se dlouhodobě snižují plochy brambor a píce na orné půdě a naopak rostou osevní plochy řepky. Od roku 2008 se snižují navíc plochy obilovin.

Graf 33 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

Rok 2011 byl poměrně úrodný – byly dosaženy vysoké hektarové výnosy. S výjimkou řepky vzrostla sklizeň všech základních plodin.

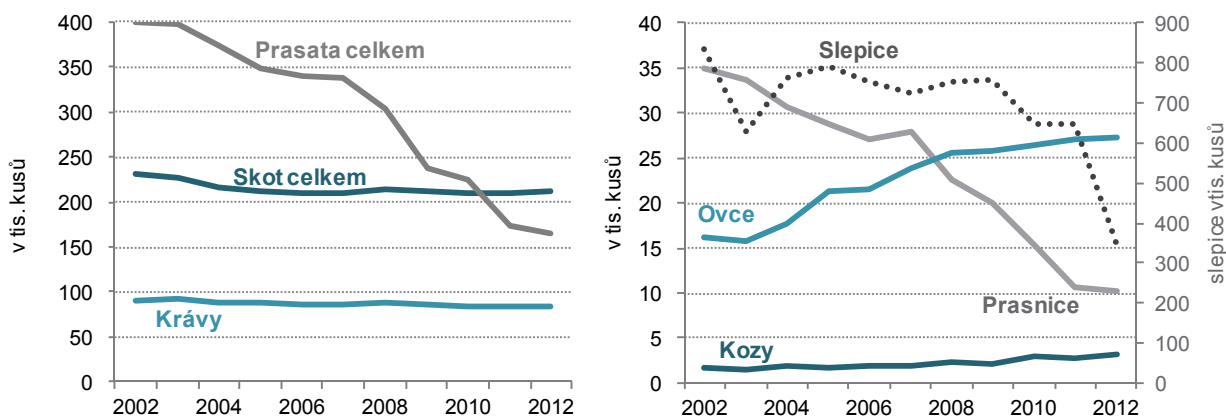
Rok 2011 můžeme podle výsledků sklizně hodnotit jako velmi úrodný. V Jihočeském kraji stejně jako v České republice celkem znamenal ve všech základních plodinách s výjimkou řepky vyšší sklizeň ve srovnání s rokem 2010 a v některých plodinách i nejvyšší hektarové výnosy z pohledu uplynulých deseti či dvaceti let. Z dlouhodobého pohledu byla sklizeň obilovin celkem třetí nejvyšší (po roce 2004 a 2008), pšenice druhá nejvyšší, sklizeň sena z trvalých travních porostů druhá nejvyšší, sklizeň pícnin na orné půdě a sklizeň brambor byly přes dlouhodobý pokles ploch nejvyšší od roku 2006. Sklizeň řepky meziročně klesla,

přestože její osevní plochy byly nejvyšší v historii, byla její sklizeň v časové řadě pátá nejvyšší.

Redukován chov prasat, rozšiřován chov ovcí a koz.

Ze soupisů hospodářských zvířat k 1. 4. 2012 vyplývá, že v Jihočeském kraji se stejně jako v celé ČR snižují stavy prasat a drůbeže na jedné straně a zvyšují se stavy ovcí, koz a koní na straně druhé. Stavy skotu se meziročně téměř nezměnily. Během deseti let se stavy prasat snížily zhruba o 60 % a stavy skotu o 8 %. Naproti tomu vzrostly stavy ovcí za deset let o 70 %, stavy koz o 87 % a koní o 40 %.

Graf 34 Stavy hospodářských zvířat v Jihočeském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

Stavy slepic prudce klesly v souvislosti s povinnými změnami v technologii chovu nosnic.

Stavy slepic se k 1. 4. 2012, v souvislosti s povinnými změnami v technologiích chovu nosnic, respektujících jejich welfare, ve srovnání s loňským soupisem propadly v jihočeském zemědělském sektoru téměř o polovinu a celkový stav drůbeže o víc než třetinu. (V celé ČR stavy drůbeže klesly o 3 % a stavy slepic o 13 %.) Ve srovnání se soupisem před deseti lety měli letos jihočeští zemědělci ke dni soupisu nižší počty drůbeže i slepic téměř o 60 %.

Výroba mléka a prodej jatečného skotu meziročně stagnuje. Prodej jatečných prasat poklesl.

Výroba mléka dlouhodobě kolísá, v roce 2011 v kraji stagnovala, v ČR meziročně vzrostla. Prodej jatečného skotu byl v roce 2011 v kraji i v ČR zhruba na úrovni roku 2010. Objemy prodeje jatečných prasat se dlouhodobě snižují - v kraji za posledních 10 let o 45 %, v ČR o 36 %. V roce 2011 představoval podíl jihočeských farmářů na českém zemědělství ve výrobě mléka 12 %, na prodeji jatečného skotu téměř 15 % a na prodeji jatečných prasat zemědělského sektoru ČR 10 %.

Snáška vajec vzrostla, prodej jatečné drůbeže klesl.

Snáška konzumních vajec v kraji i v ČR v roce 2011 meziročně vzrostla; jihočeští farmáři se podílejí na snášce vajec zemědělského sektoru ČR téměř 16 %. Prodej jatečné drůbeže meziročně klesl v kraji o víc než třetinu (v ČR o desetinu). Vlivem toho se snížil podíl kraje na prodeji jatečné drůbeže ze 17 % v roce 2010 na necelých 13 % v roce 2011.

Výroba vepřového a hovězího v jihočeských provozech jatek dlouhodobě klesá.

Výroba vepřového a hovězího masa v porážkových provozech v Jihočeském kraji dlouhodobě klesá; za 10 let u vepřového o 30 % a hovězího o 60 %. V ČR poklesla produkce vepřového i hovězího o jednu třetinu. Jatečné provozy Jihočeského kraje se v roce 2011 podílejí na produkci jatek celé ČR 11 %.

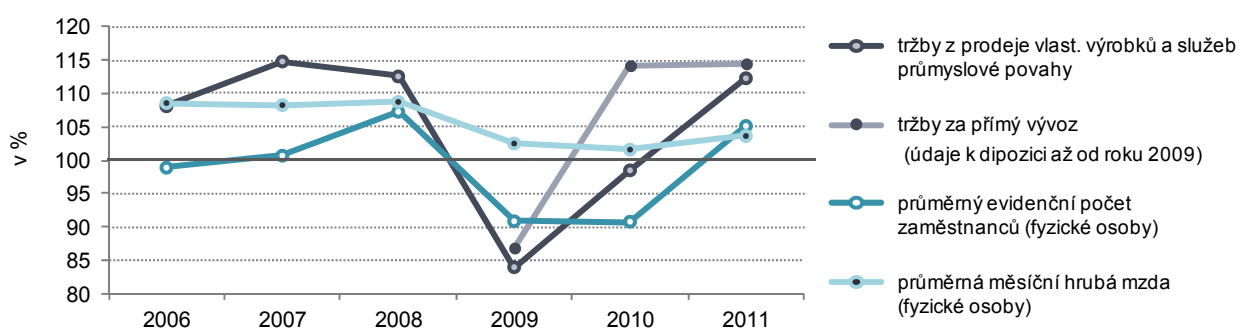
Průmysl:

V roce 2011 vzrostly tržby ve velkém průmyslu ve všech krajích.

Hospodářský pokles se ve velkém průmyslu⁹ projevil poklesem tržeb z průmyslové činnosti v polovině krajů již v roce 2008 (v Jihočeském kraji tržby rostly) a v roce 2009 se pokles tržeb rozšířil již na všechny kraje s výjimkou Prahy. Prahu pokles tržeb zasáhl v roce 2010, kdy už ve většině krajů tržby znovu rostly. Pokles kromě Prahy zaznamenal ještě také Jihočeský a Olomoucký kraj. V roce 2011 však již tržby vzrostly ve všech krajích.

⁹ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Graf 35 Meziroční vývoj průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji

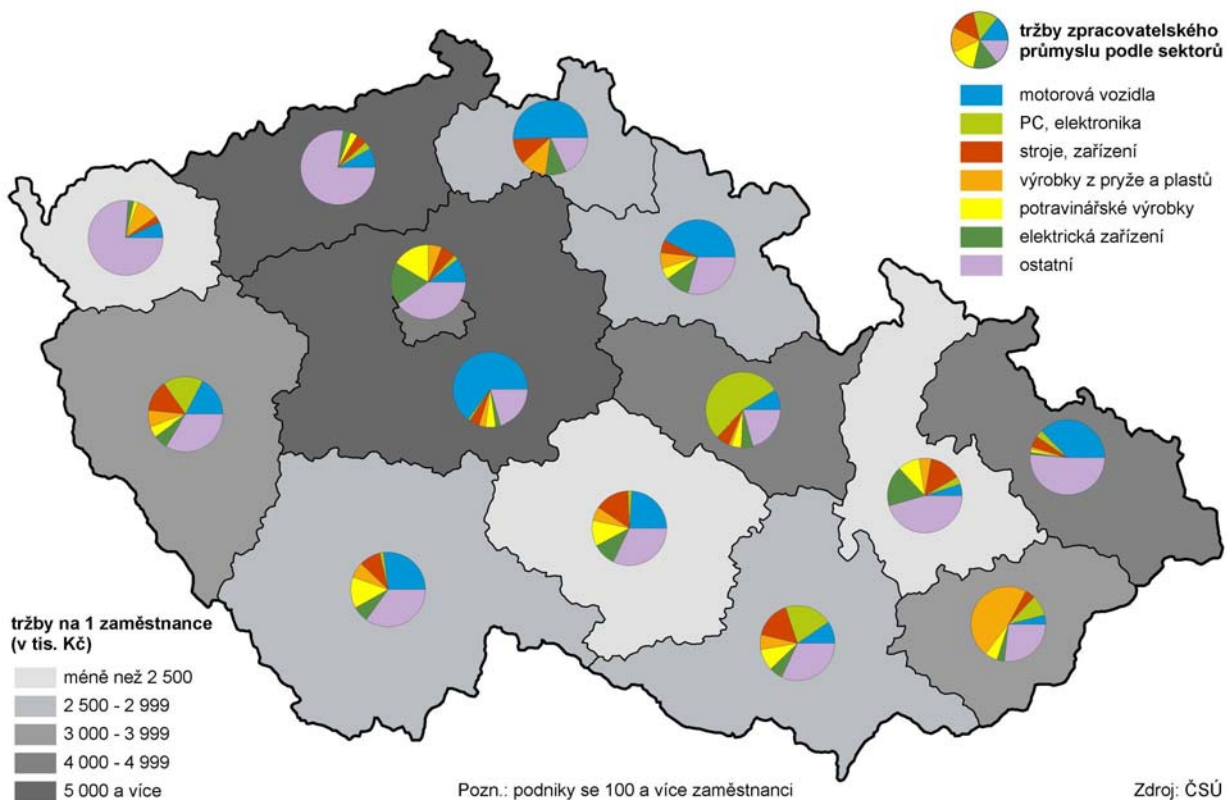
Přímý vývoz se na tržbách z průmyslu podílí již více než 60 %.

Tržby za přímý vývoz jihočeských průmyslových podniků v roce 2009 meziročně klesly, ale již v roce 2010 vzrostly o 14 % a stejně vysokou dynamiku si udržely i v roce 2011. Tržby za přímý vývoz svůj podíl na tržbách z průmyslové činnosti zvyšují; zatímco v roce 2008 se na tržbách průmyslu podílely 49 %, v roce 2011 to již bylo 63 % (v ČR podíl 50 % a 53 %).

Tržby zpracovatelského průmyslu rostly.

Podniky zpracovatelského průmyslu kraje zaznamenaly pokles tržeb pouze v roce 2009. V roce 2010 se jejich tržby již zvyšují a to vlivem tržeb za přímý vývoz především díky odvětvím výroba motorových vozidel, výroba kovodělných výrobků a výroba elektrických zařízení.

6. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2011

Počty zaměstnanců se v letech 2009 a 2010 snižovaly, v roce 2011 již vzrostly.

Počty zaměstnanců v průmyslu klesaly v letech 2009 a 2010 každoročně o 9 %, v roce 2011 došlo k obratu ve vývoji tržeb i zaměstnanosti. Průměrná měsíční mzda snížila v letech 2009 a 2010 svou dynamiku růstu, s obratem ekonomického vývoje v roce 2011 se její dynamika mírně zvýšila.

Stavebnictví: Ve velkých stavebních podnicích kraje

Výsledky velkých stavebních podniků se sídlem v kraji jsou do jisté míry ovlivněny vývojem počtu firem, které splňují prahové kritérium 50 a více zaměstnanců pro zařazení do souboru. Tento počet v roce 2010 meziročně vzrostl a v roce 2011 opět klesl.

stavební výroby rostla až do roku 2010 a v roce 2011 klesla....

Objem základní stavební výroby (ZSV) velkých stavebních firem se sídlem v kraji se až do roku 2010 zvyšoval (meziroční nárůst v roce 2010 byl nejvyšší ve sledovaném období), v roce 2011 však klesl o 18 %. Počet zaměstnanců kolísal, a přestože počet podniků v roce 2011 je za sledované období nejnižší – 42 stavebních firem, počet jejich zaměstnanců je druhý nejvyšší – téměř 7,5 tis. zaměstnanců (nejvíce v roce 2010 – 8 tis. zaměstnanců).

...zatímco v souhrnu za ČR meziročně klesá od roku 2009,

Vývoj stavebnictví v souhrnu za velké stavební firmy České republiky provází od roku 2006 snižování počtu zaměstnanců. Základní stavební výroba klesá od roku 2009 a její pokles je stále hlubší. Objem ZSV roku 2011 je proti roku 2008 nižší o 16 %.

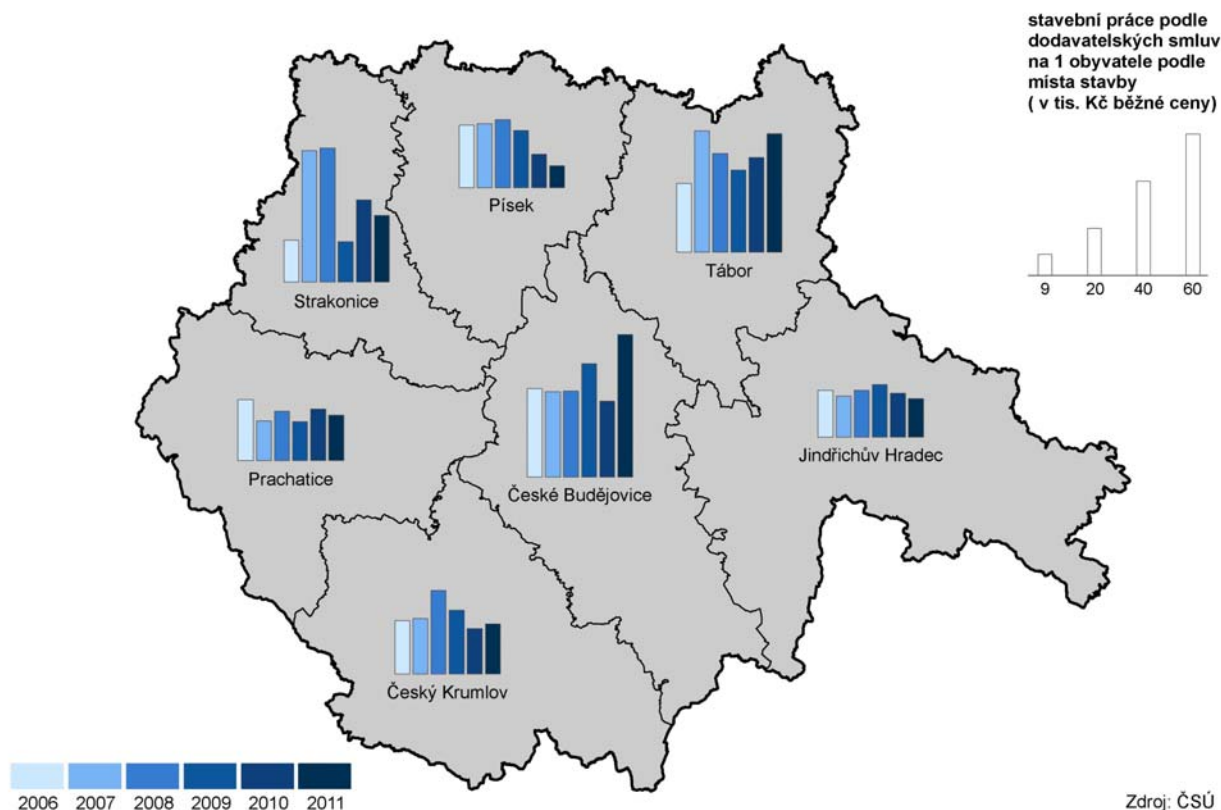
což dokládají i výsledky za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci.

Obdobné trendy dokládají výsledky stavebních firem ČR s 20 a více zaměstnanci – ve srovnání s rokem 2008 jsou stavební práce provedené podle dodavatelských smluv v tuzemsku v roce 2011 nižší dokonce o 24 %. Přitom od roku 2000 až do roku 2008 každoročně rostly (v průměru o 7 %). Stavební práce podle místa stavby provedené firmami s 20 a více zaměstnanci jsou k dispozici v regionálním členění až do úrovně okresů.

Práce na stavbách klesly v roce 2011 ve všech krajích kromě Jihočeského a Vysočiny.

Objem stavebních prací provedených na území kraje poklesl v roce 2009 v deseti krajích (včetně Jihočeského) a v roce 2010 došlo k poklesu již ve všech krajích. Pokles pokračoval i v roce 2011 ve všech krajích kromě Jihočeského a Kraje Vysočina. V Jihočeském kraji vzrostly v roce 2011 meziročně stavební práce na stavbách v kraji o 30 % a v Kraji Vysočina o 13 %.

7. Stavební práce v okresech Jihočeského kraje v letech 2006 až 2011

Z jihočeských okresů se nejvíce staví na Českobudějovicku, Táborsku a Strakonicku.

V přepočtu na obyvatele je stavební aktivita v kraji ve srovnání s celorepublikovým průměrem spíše vyšší; v roce 2011 je dokonce vyšší o 46 %. Z okresů Jihočeského kraje mají dlouhodobě vyšší stavební aktivitu okresy České Budějovice, Tábor a Strakonice. Naopak nižší objem stavebních prací je lokalizován do okresů Prachatice, Český Krumlov a Písek (v absolutním vyjádření i v přepočtu na obyvatele), po přepočtu na obyvatele sem patří i Jindřichův Hradec.

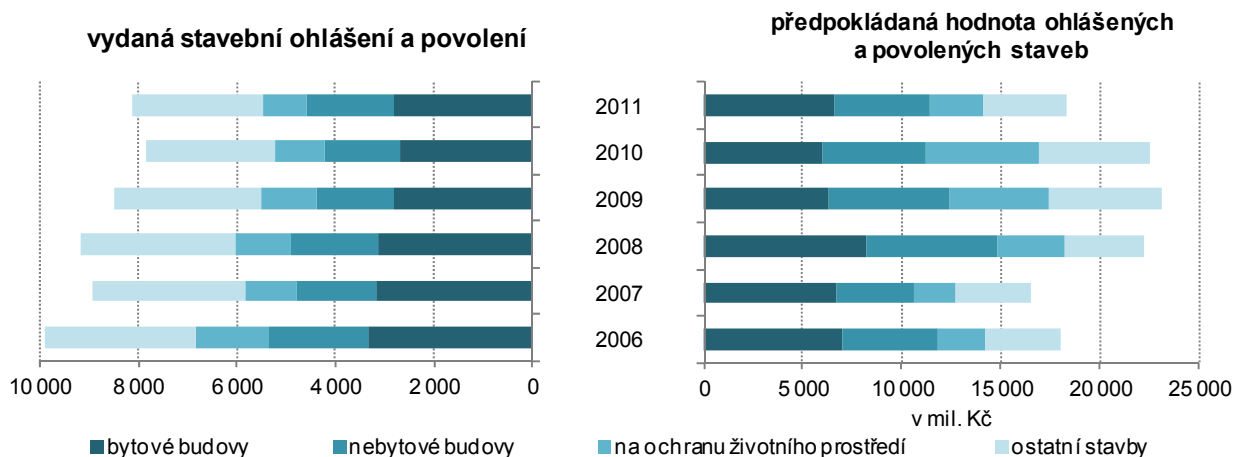
Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji klesá od roku 2008.

Z objemu stavebních prací provedených v kraji v roce 2011 tvoří 36 % práce pro veřejné zadavatele, to je poněkud nižší podíl než v letech 2007–2009, kdy tvořil polovinu. Objem prací pro veřejné zadavatele od roku 2008 v kraji klesá (v ČR klesá až v roce 2010). Největší podíl prací pro veřejné zadavatele byl realizován v letech 2007–2011 v okresech Tábor a Strakonice.

Počet stavebních povolení a ohlášení klesl, především vlivem povolení ke stavbám na ochranu ŽP.

Stavební úřady vydaly (resp. zaregistrovaly) v roce 2011 na území Jihočeského kraje 8 140 stavebních povolení a ohlášení, což je o 4 % více než v roce předcházejícím. K nárůstu došlo u všech základních druhů staveb, klesl pouze počet staveb na ochranu životního prostředí (o 15 %). Celková orientační hodnota ohlášených a povolených staveb v roce 2011 meziročně klesla o 19 %, především vlivem nižší hodnoty nově povolených staveb na ochranu životního prostředí. Hodnota nově povolených staveb na ochranu ŽP rostla v letech 2008–2010 v průměru ročně téměř o 40 %, v roce 2011 meziročně strmě klesla o 46 %.

Graf 36 Vydaná stavební povolení podle typů výstavby v Jihočeském kraji

Průměrná hodnota povolené stavby se zvyšovala do roku 2010, v roce 2011 klesla o pětinu.

Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení a ohlášení se trvale zvyšovala od roku 2004 do roku 2010. V letech 2006–2010 její nárůst představoval 58 %. V roce 2011 pak klesla o 22 %. Zvyšovala se především průměrná hodnota staveb na ochranu životního prostředí – v letech 2006–2010 o 240 %, v roce 2010 představovala průměrná hodnota stavby na ochranu životního prostředí 5,6 mil. Kč, v roce 2011 klesla o 45 % na 3 mil. Kč.

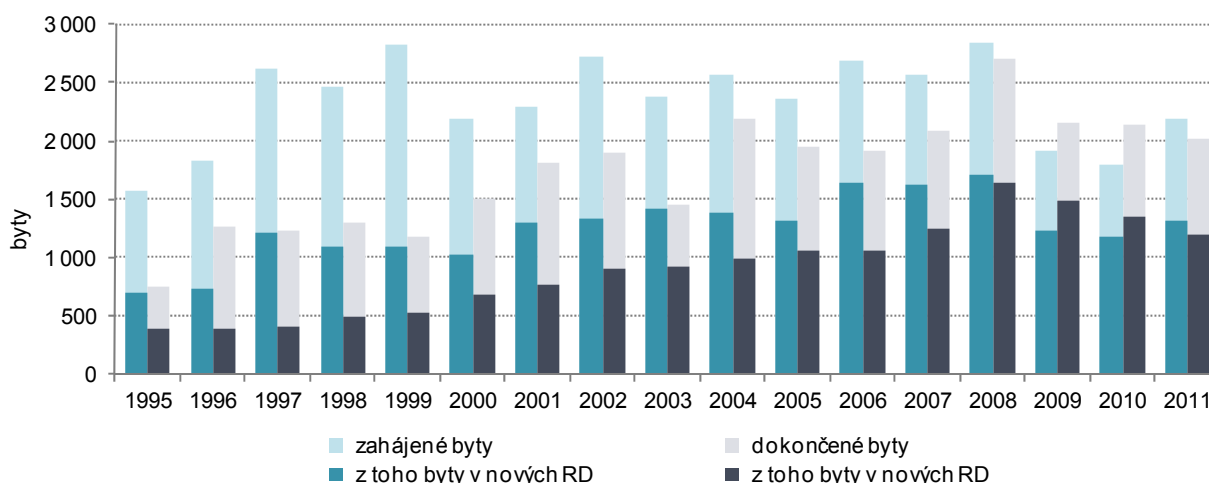
Bytová výstavba: Počet zahájených bytů v kraji se po dvouletém snižování opět zvýšil, počet dokončených bytů třetím rokem klesá.

V roce 2011 bylo v Jihočeském kraji ve srovnání s rokem 2010 zahájeno o 20 % bytů víc a dokončeno bylo o 5 % bytů méně. Po roce 2008, kdy bytová výstavba vrcholila, začaly počty zahájených i dokončených bytů klesat. V případě zahájených bytů se tento pokles v roce 2011 zastavil – proti předchozím dvěma rokům, kdy počty zahájených bytů klesly pod hranici 2 tisíc, byla v roce 2011 tato hranice opět překročena – zahájeno bylo téměř 2 200 bytů. Počet dokončených bytů mírně klesl, ale nad hranici 2 tisíc bytů se již pátým rokem udržel.

S výjimkou roku 2009 a 2010 převládají počty zahájených bytů nad dokončenými.

V roce 2011 opět převyšují počty zahájených bytů nad dokončenými. Jak je patrné z grafu, od roku 1995 se rozestavěnost v bytové výstavbě zvyšovala. Pouze v letech 2009 a 2010 byly počty zahájených nižší a rozestavěnost tedy poklesla. V roce 2011 však již opět roste.

Graf 37 Vývoj bytové výstavby v Jihočeském kraji od roku 1995

Nejvíc bytů se staví v nových rodinných domech – 60 % z celkového počtu.

Ve struktuře bytové výstavby převládají byty v nových rodinných domech, po roce 2006 tvořily víc než 60 % z celkového počtu zahájených i dokončených bytů.

Druhou nejpočetnější skupinou jsou byty v bytových domech. V roce 2011 se na zahájených podílely 17 %, na dokončených 31 %. Poměrně významné počty bytů připadají na nástavby, přístavby a vestavby a mezi zahájenými mají v roce 2011 rovněž významný podíl byty v domovech-penzionech a domovech pro seniory (108 bytů, podíl 5 %, většina z nich je v okrese Tábor).

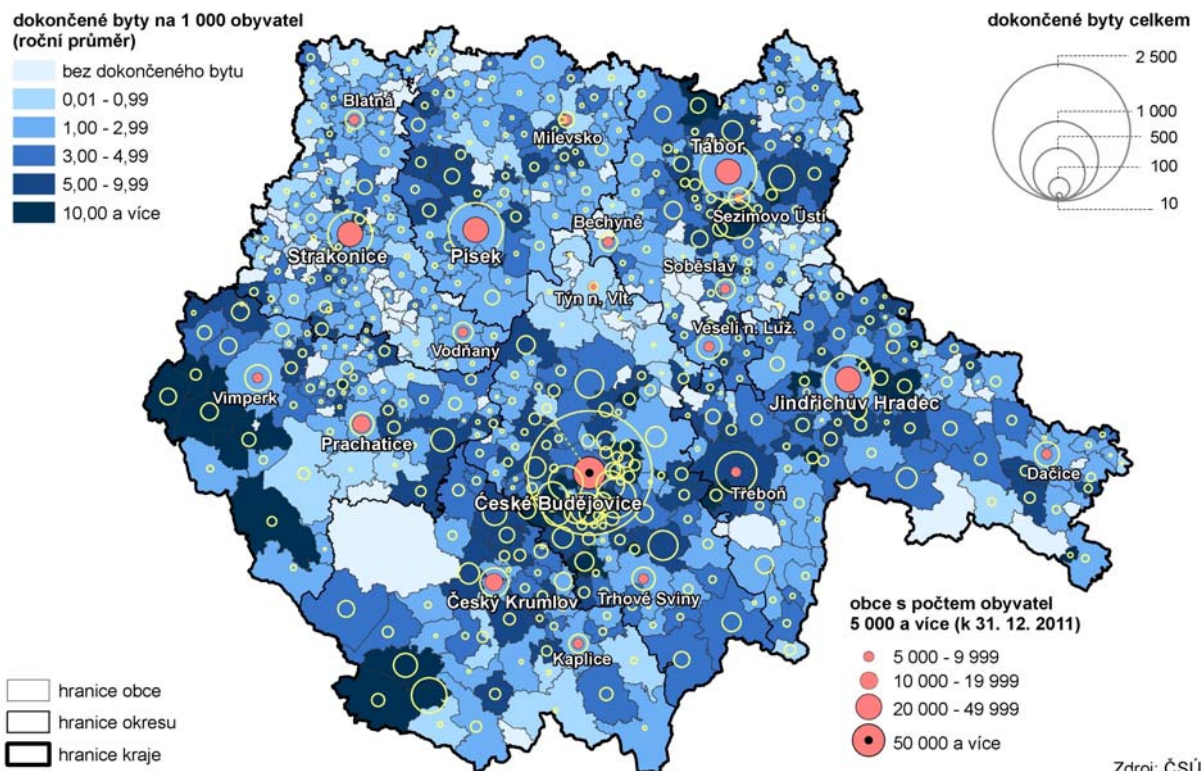
Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě a jeho okolí...

Celá pětina z bytů dokončených v Jihočeském kraji připadala v letech 2006–2011 na krajské město (2 538 dokončených bytů). Za dalšími městy s nejvyšším počtem dokončených bytů (Tábor, Písek, Jindřichův Hradec, Strakonice, Třeboň a Planá nad Lužnicí) se objevují nejčastěji obce z okolí krajského města (Srubec, Litvínovice, Roudné a další). Jejich řadu narušuje na 9. místě s počtem 200 dokončených bytů Lipno nad Vltavou, kde však šlo převážně o developerský projekt výstavby bytů k rekreaci.

...v přepočtu na tisíc obyvatel v Lipně nad Vltavou, kde se jedná hlavně o byty k rekreaci.

V přepočtu na tisíc obyvatel bylo na Lipně v průměru ročně (v období 2006–2011) dokončováno 55 bytů, což je nejvyšší intenzita bytové výstavby v kraji a 12. nejvyšší intenzita mezi obcemi ČR. Na dalších místech podle intenzity bytové výstavby v kraji jsou Kvidla a Nové Hutě, tj. obce, ve kterých vznikají rovněž spíše byty k rekreaci, a Dolní Pěna, která je v těsném sousedství Jindřichova Hradce, kde se staví byty k trvalému bydlení (intenzita 38 bytů v průměru za rok). Protipólem vysoké stavební aktivity je 94 obcí, ve kterých nebyl v letech 2006–2011 zkolaudován žádný byt, jde převážně o obce do 200 obyvatel.

8. Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2006 až 2011

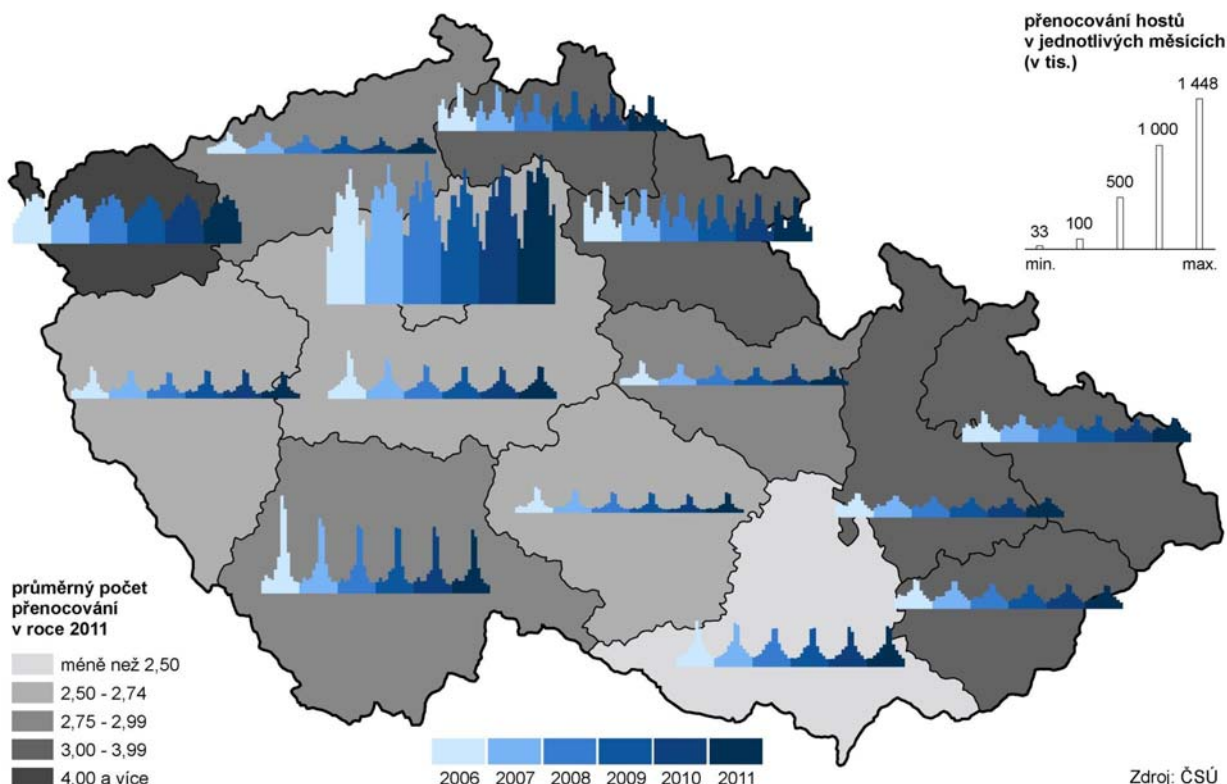

V Českých Budějovicích v přepočtu na tisíc obyvatel každoročně dokončovali 4,5 bytu; což jej řadí na 181. místo mezi jihočeskými obcemi. V Jihočeském kraji bylo v letech 2006–2011 na tisíc obyvatel každým rokem dokončováno 3,4 bytu.

Cestovní ruch:
Jihočeský kraj má největší počet ubytovacích zařízení a třetí nejvyšší návštěvnost mezi kraji ČR.

Jihočeský kraj má v mezikrajovém srovnání již devátým rokem největší počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) a po Praze druhý největší počet lůžek a nejvyšší počet míst pro stany a karavany. Koncem roku 2011 je v kraji 983 hromadných ubytovacích zařízení a v nich téměř 52 tis. lůžek (11 % z kapacity ČR) a 13 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celé ČR). Počtem hostů v hromadných ubytovacích zařízeních se kraj zařadil na třetí místo, počtem přenocování na místo čtvrté, za Hlavní město Prahu, Karlovarský a Královéhradecký kraj.

9. Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2006 až 2011
(údaje za jednotlivé měsíce)

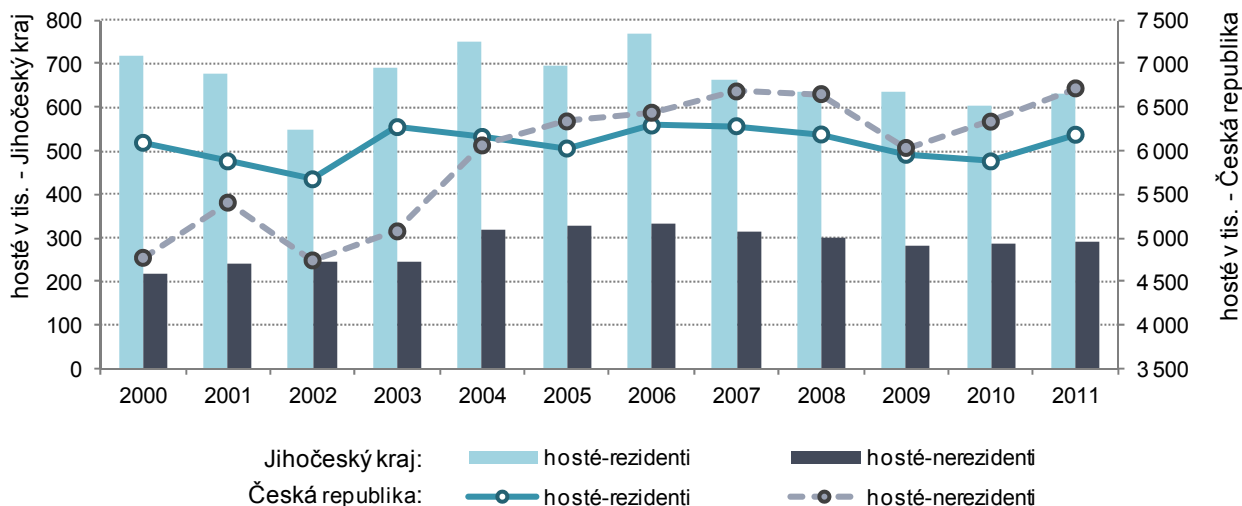
Z ubytovaných hostů je 31 % ze zahraničí.

V roce 2011 se v hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje ubytovalo 922 tisíc hostů, kteří zde v průměru strávili 2,9 nocí. Hosté pocházeli ze 69 % z ČR a z 31 % z ciziny, nejčastěji z Německa (19 % ze zahraničních hostů). Na hosta z ciziny v průměru připadaly 2,1 noclehy, výjimkou byli Nizozemci, kteří u nás trávili nejdelší pobyty v průměru s 5,7 noclehy.

Počty hostů od roku 2007 stále klesaly, v roce 2011 se tendence obrátila.

Pokud jde o vývoj návštěvnosti od roku 2000, nejnižší byla v povodňovém roce 2002 a nejvyšší v letech 2004–2006, kdy se v hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje ubytovalo více než 1 mil. hostů. Od roku 2007 návštěvnost pozvolna klesala až na necelých 900 tisíc hostů v roce 2010. V roce 2011 se nepříznivý trend změnil a návštěvnost vzrostla.

Graf 38 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje a ČR po roce 2000

Mezi zahraničními návštěvníky ubývá hostů z Evropy a přibývá hostů z Asie.

Pokud jde o samotné zahraniční hosty, klesala jejich návštěvnost v letech 2007–2009 a od roku 2010 jich do kraje přijíždějí větší počty. Složení zahraničních návštěvníků se mění. V posledních pěti letech klesají počty hostů z Evropy, mezi nimi i našich nejčastějších hostů Němců, Rakušanů a Nizozemců, a jejich odliv je eliminován hosty z Asie. Zatímco v roce 2006 se jich v kraji ubytovalo necelých 49 tisíc, v roce 2011 to již bylo 83 tisíc.

Od roku 2005 v souhrnu za Českou republiku převažují hosté z ciziny.

V celé České republice počty hostů v hromadných ubytovacích zařízeních klesaly (kromě roku 2002) pouze v letech 2008–2009, kdy klesly kromě domácích hostů i počty zahraničních návštěvníků. Zahraniční návštěvníci jsou ti, kdo především ovlivňují změny ve vývoji návštěvnosti. Zatímco počty domácích hostů kolísají kolem 6 milionů osob, počty zahraničních hostů, kteří se zaměřují převážně na Prahu, dlouhodobě rostou a od roku 2005 již početně převyšují nad domácími hosty.

Zájem o dovolenou v Jihočeském kraji poněkud klesl.

Z výsledků výběrového šetření cestovního ruchu vyplývá, že popularita Jihočeského kraje jako cíle delších cest¹⁰ ve volném čase proti dřívějším rokům klesla. Zatímco v předchozích letech (do roku 2010) si ho občané České republiky vybírali nejčastěji, v roce 2011 byl až třetím nejčastěji voleným krajem. Předstihl ho kraj Středočeský a Královéhradecký. Kratší cesty ve volném čase, mezi které patří i víkendové pobyty na chatách a chalupách, mají dlouhodobě nejčastěji za cíl Středočeský kraj (každá pátá cesta), Jihočeský kraj je jejich druhým nejčastějším cílem. Každá devátá z delších cest a každá desátá z kratších cest byla směřována do Jihočeského kraje.

¹⁰ Delší cesty jsou cesty s nejméně 4 noclehy v řadě za sebou.

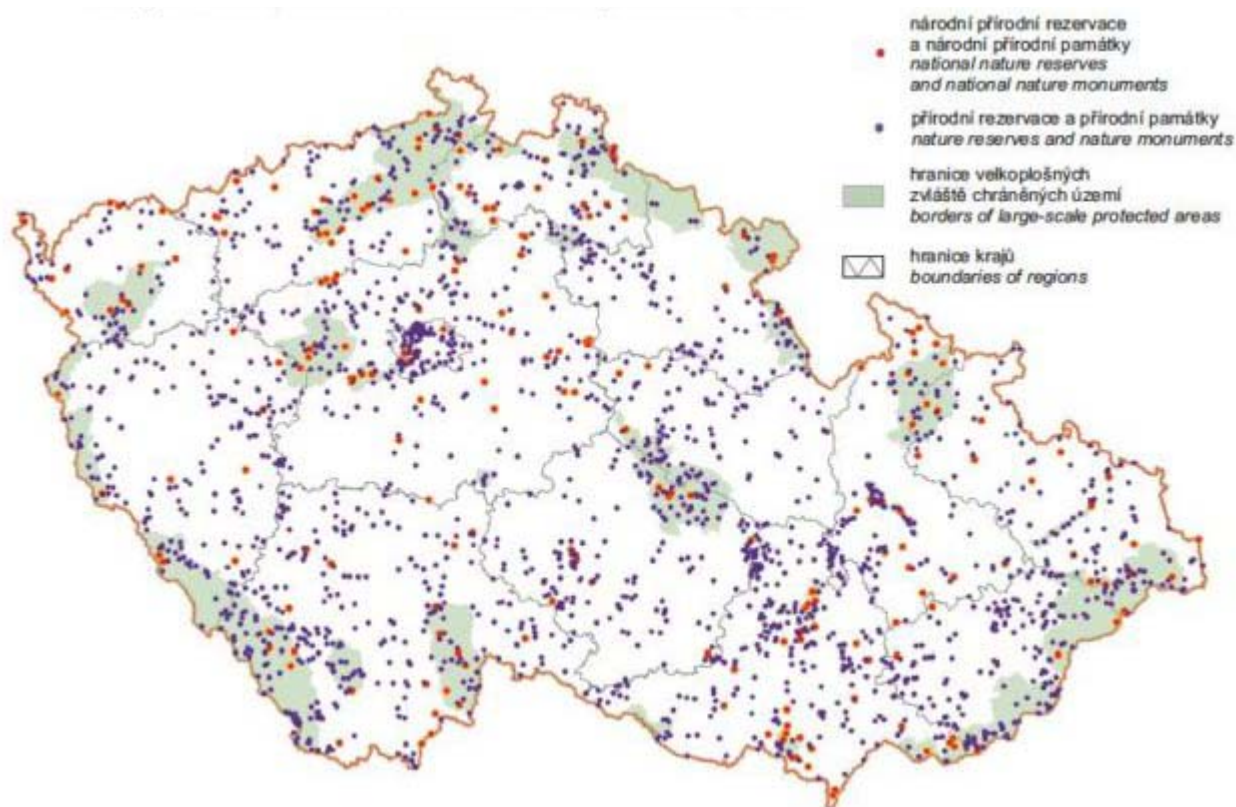
4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pětina území kraje se nachází v chráněných oblastech.

Z celkové rozlohy Jihočeského kraje 10 056 km² připadá 20,1 % na zvláště chráněná území. Jejich celkovou rozlohou 2 025 km² (k 31. 12. 2010) patří kraji první příčka v porovnání s ostatními regiony, v relativním vyjádření (v poměru k celkové ploše) pak spolu s krajem Hradec Králové příčka čtvrtá. Podle jednotlivých kategorií tvoří největší plochy 3 chráněné krajinné oblasti (1 645 km²) a Národní park Šumava (343 km²). Maloplošná zvláště chráněná území, kterých je v kraji 312, pak zaujímají celkově 146 km².

10. Maloplošná a velkoplošná zvláště chráněná území k 31. 12. 2010

Zdroj: AOPK ČR, Statistická ročenka životního prostředí ČR, 2011

Postupně jsou implementovány jednotné zásady EU.

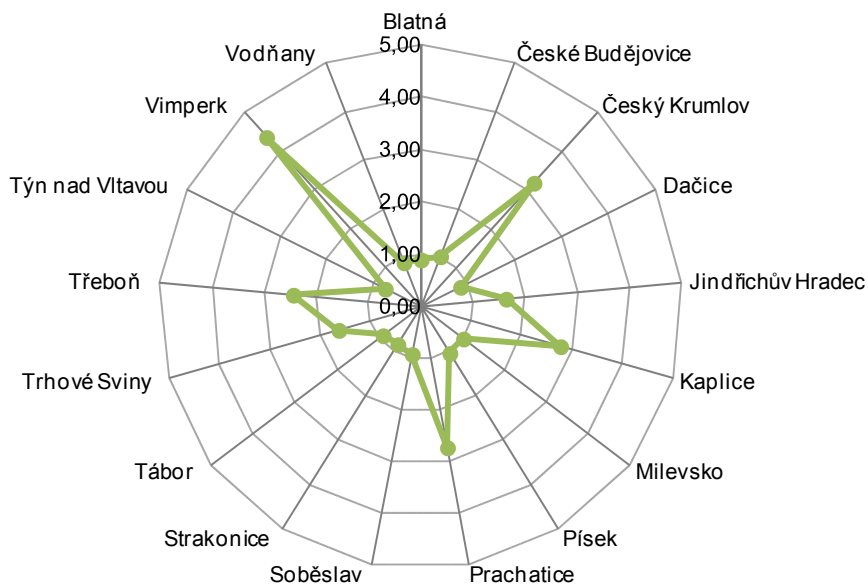
Rozsah chráněných ploch zůstává vcelku stabilní, k určitému nárůstu proti roku 2005 došlo pouze v rámci maloplošných území v kategorii přírodních rezervací. Soustava chráněných území, vytvořená na základě jednotných principů na území států EU – NATURA 2000 ze značné části překrývá zvláště chráněná území. V rámci této soustavy je v kraji vyhlášeno 9 ptačích oblastí s celkovou rozlohou 1 554 km². Hlavním předmětem ochrany je celkem 26 druhů ptáků, z toho ve 4 lokalitách je předmětem ochrany husa velká a kulíšek menší. Z hlediska počtu chráněných druhů je nejvýznamnější ptačí oblast Třeboňsko (19 druhů) a Šumava (9 druhů). Na ploše 1 638 km² - plocha v kraji - se nachází 101 evropsky významných lokalit.

Orné půdy ubývá, zvyšují se plochy lesů a trvalých travních porostů.

Relativně nejvíce se sice rozšířily zastavěné plochy (o 3,3 %), ale v absolutním vyjádření se nárůst nezemědělské půdy koncentroval na půdu lesní (zvýšení ploch lesů o 15 km² představuje více než polovinu celkového nárůstu). Změny probíhají i ve struktuře zemědělské půdy. Podle údajů katastrálních úřadů se snížila plocha orné půdy (od roku 2006 o téměř 50 km²), ale z části ve prospěch trvalých travních porostů. Celkově lze změny v land use hodnotit ve směru mírného posilování ekologicky stabilnější krajiny.

Rozdílná je ale samozřejmě situace v jednotlivých částech kraje. To dokumentuje porovnání jednotlivých ORP podle koeficientu ekologické stability (KES). Ten poměří plochy tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků.

Graf 39 Koeficient ekologické stability ve správních obvodech ORP k 31. 12. 2011

Po Libereckém a Karlovarském kraji je koeficient ekologické stability v Jižních Čechách třetí nejvyšší.

Vimpersko a Českokrumlovsko jsou (s hodnotou KES nad 3,00) hodnoceny jako přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny. Naproti tomu 7 obvodů ORP má KES pod hodnotou 1,00 což znamená území intenzivně využívané (zejména zemědělskou velkovýrobou) s oslabením autoregulačních pochodů v ekosystémech. Ostatní správní obvody, stejně jako celý kraj, se pak pohybují v rozmezí koeficientu 1,00-3,00, což krajinu charakterizuje jako vcelku vyváženou.

Počet ekofarek vzrostl od roku 2006 čtyřikrát, plocha půdy je vyšší dvakrát.

Výměra téměř 700 km² ekologicky obhospodařované půdy do roku 2011 registrovaných 526 zemědělců v kraji znamená největší rozlohu v celé ČR a 14 % z celkové ekologicky obhospodařované půdy v republice. Nebereme-li v úvahu půdu v přechodném období k ekologickému zemědělství, je pozice kraje druhá hned za Karlovarským krajem. Na celkové zemědělské půdě kraje se ekologické zemědělství (včetně přechodného období) podílí 14 %. Je to šestá nejvyšší hodnota mezi kraji, když na prvním místě je s podílem více než 50 % Karlovarský kraj. Podle zaměření připadá 91 % (data roku 2010) ekologicky využívané půdy v kraji na trvalé travní porosty a necelých 9 % na ornou půdu. Zde pak je necelá polovina určena pro pěstování obilovin a zhruba stejně pro píce. Podle jednotlivých správních obvodů je nejvíce ekologické zemědělství rozšířeno v ORP Kaplice, Český Krumlov a Vimperk, kde se podíl obhospodařované zemědělské půdy podle ekologických zásad blížil podle dat ke konci roku 2011 téměř k polovině.

Významným prvkem hydrologické sítě je rybniční soustava.

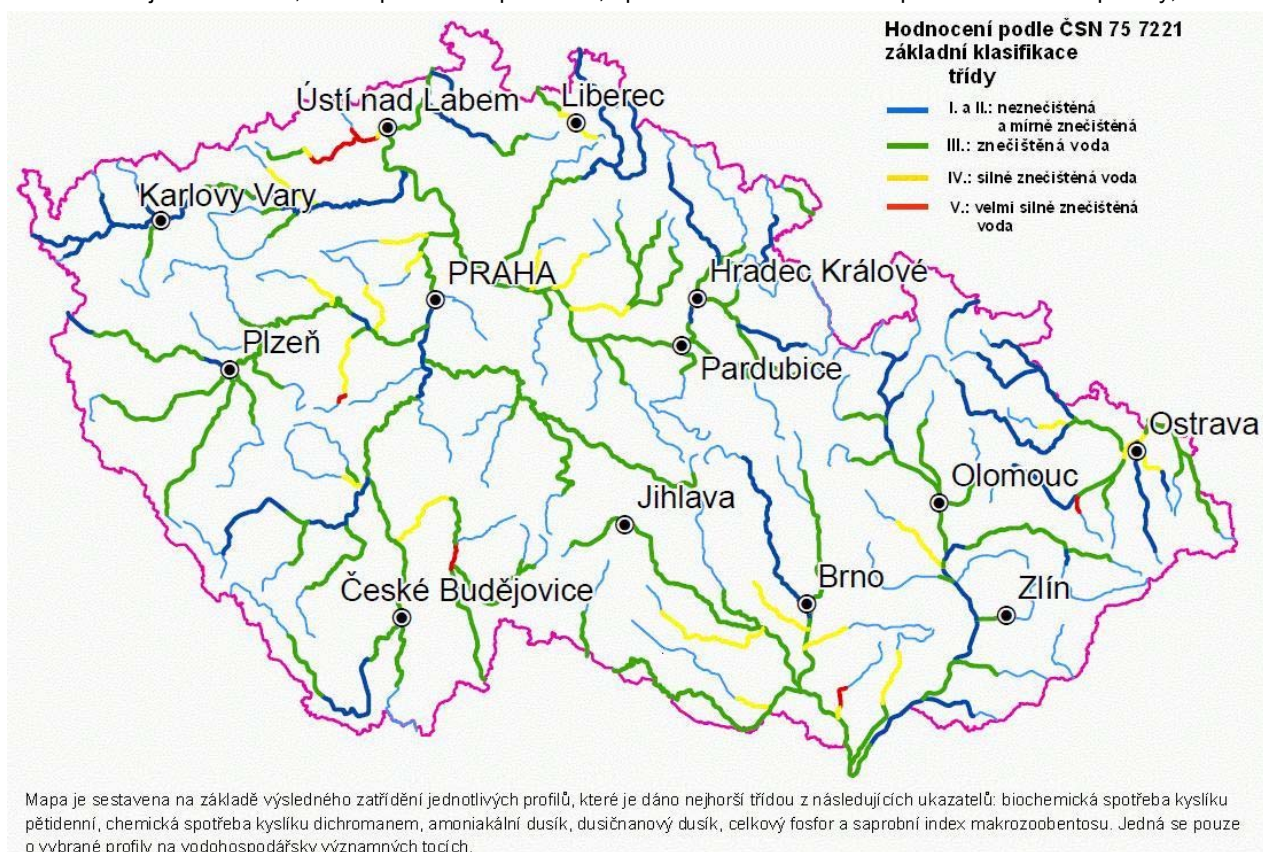
Vodohospodářská problematika se v kraji odlišuje od většiny ostatních regionů. Vodní plochy zaujímají 440 km², což je 27 % z celkové vodní plochy republiky. Přitom až do roku 2010 docházelo k dalšímu (i když mírnému) rozšiřování těchto ploch – od roku 2000 o 1,4 %.

Kvalita povrchových vod se výrazně nemění.

Kvalita povrchových vod se z dlouhodobého hlediska (stejně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto v kraji zůstávají úseky toků, kde znečištění dosahuje vyšší třídy. Nejvíce znečištěný tokem zůstává Lužnice od soutoku s Nežárkou. Problematické je hodnocení roku 2010, kde se nepodařilo shromáždit dostatečné množství validních dat za všechny toky.

11. Jakost vody v tocích ČR, 2009 až 2010

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí; Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky, 2010

Na veřejný vodovod není napojeno 10 % obyvatel.

Zásobování obyvatelstva vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu se v posledních letech příliš nemění. Zásobováno v roce 2011 bylo v kraji 575 tisíc obyvatel, tedy 90,5 % z celkového počtu. Přestože podíl zásobovaných obyvatel byl v dlouhodobém pohledu doprovázen odchylkami v obou směrech, převažuje za poslední roky jeho pozvolné snižování. V kraji tak zřejmě dochází k větší volbě alternativních zdrojů. Kraj se tak odlišuje od většiny ostatních regionů, kde podíl obyvatel zásobovaných sice ne příliš, ale přesto roste. Vzhledem k charakteru osídlení je uvedený podíl obyvatel pod průměrnou republikovou úrovní (čtvrtý nejnižší) a je srovnatelný s Olomouckým krajem.

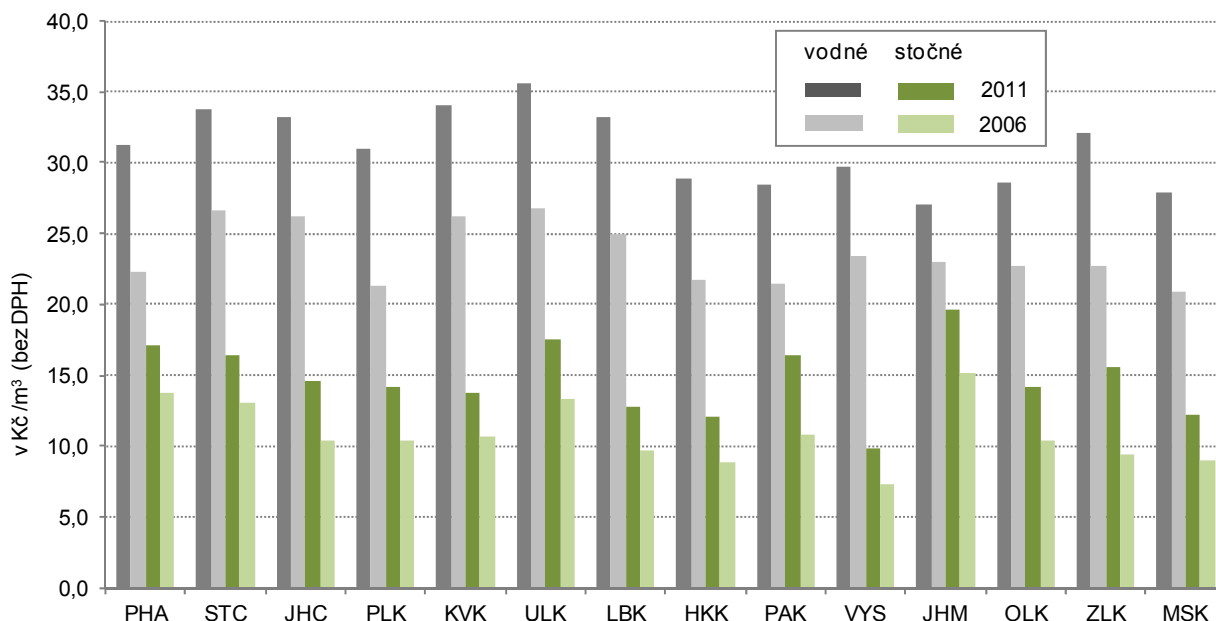
Na domácnosti připadá téměř 70 % fakturované vody.

Množství fakturované pitné vody v roce 2011 dosáhlo v kraji 26 mil. m³. Z toho 18 mil. m³ připadalo na fakturaci pro domácnosti, které jsou tak největším spotřebitelem s podílem 69 %. To je ve vztahu k ostatním krajům nadprůměrné a znamená druhý nejvyšší podíl této strukturální položky hned po kraji Středočeském.

Spotřeba vody klesá, zatímco cena roste. Kraj uvádí pátý nejvyšší podíl ztrát vody.

V porovnání s ostatními regiony je sice v kraji relativně nižší spotřeba vody, když v přepočtu na bydlící obyvatelstvo připadalo v roce 2011 na 1 osobu 85,7 l vody denně, tj. téměř o 3 litry méně než celostátní průměr. Mezi kraj to však znamenalo 6. nejvyšší spotřebu. Přihlédneme-li k tomu, že nejvyšší spotřeba je v krajích s největšími městy (Praha, Brno, Ostrava), pak je spotřeba v kraji nadprůměrná. V dlouhodobějším pohledu (stejně jako v celé republice) spotřeba vody klesá. V absolutním vyjádření se v kraji celkové množství fakturované vody proti roku 2006 snížilo o 10 %, u vody fakturované domácnostem je pak pokles poněkud nižší a představuje 4 %. Jednou z hlavních příčin je i vývoj cen vodného. V průměru zaplatil jihočeský odběratel (domácnost i ostatní uživatelé) v roce 2011 za 1 m³ vody 33,30 Kč, což je 4. nejvyšší hodnota mezi krají. Proti roku 2006 se cena zvýšila o 27 %. Nárůst nedosahoval tedy takového tempa jako v ostatních regionech, kde se jednotková cena za m³ zvýšila v průměru o 32 %. Stále nepříznivá zůstává situace z pohledu ztrát vyrobené vody. Každý pátý vyrobený litr se nedostane ke svému spotřebiteli. Přestože se stav mírně zlepšuje, kraj stále patří k regionům s nejvyšším podílem ztrát (pátý nejvyšší podíl).

Graf 40 Vodné a stočné podle krajů

Na kanalizaci s koncovou ČOV je napojeno 79 % obyvatel kraje.

Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci je zhruba o 27 tisíc nižší než počet zásobovaných vodou z veřejných vodovodů. V relativním vyjádření je na kanalizaci napojeno 86 % obyvatel, zhruba o 3 % více než před 5 lety. Vypouštěné odpadní vody do kanalizace v roce 2011 v celkovém objemu 36 mil. m³, byly z 94 % čištěny. Celkový objem čištěných vod byl však 59 mil. m³, když 26 mil. m³ představovaly vody balastní (srážkové).

Při dlouhodobějším poklesu spotřeby vody se množství vody vypouštěné do kanalizace i vody čištěné mění v závislosti na tom, jak je který rok vodnatý a jaké je množství srážkových vod.

Celková kapacita ČOV v kraji je 276 tis. m³ vody denně, tj. více než 100 mil. m³ za rok.

Pro čištění odpadních vod je v kraji 279 čistíren. Z hlediska technologie čištění plně převládají mechanicko-biologické, když ryze mechanických je pouze 9 zařízení. Zhruba třetina mechanicko-biologických čistíren je uzpůsobena pro další odstraňování dusíku nebo fosforu, případně obou prvků současně. V porovnání s rokem 2006 na území regionu 36 ČOV přibýlo, vesměs mechanicko-biologických. Z nich je 22 s dalším odstraňováním dusíku.

Téměř 80 % ploch lesních porostů je využíváno hospodářsky.

Dalším významným krajinným prvkem jihočeského regionu jsou lesy. Podle plochy porostní půdy (365 tis. ha) v roce 2011 pokrývaly 36,3 % kraje. Nejvýraznější podíl připadá na lesy hospodářské, které tvoří téměř 80 % ploch. Lesy ochranné (převážně typu mimořádně nepříznivá stanoviště) jsou podílem necelá 2 % z hlediska ploch téměř zanedbatelné. Významnější podíl (téměř 20 %) tvoří lesy zvláštního určení. Mimo jiné jde o lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací (tvoří 7 % ploch z celkové porostní půdy) a lesy významné pro uchování biodiverzity (téměř 4 %). Strukturální skladba podle využití lesů se v poslední době téměř nemění. Je pochopitelné, že využití lesů je silně regionálně diferencováno. Ve správních obvodech ORP Strakonice, Blatná a Dačice připadá na hospodářský les více než 96 % porostní půdy. Naproti tomu Vimperk (s podílem 48 %), Prachatice (40 %) a Český Krumlov (35 %) jsou obvody s velmi vysokým zastoupením lesů zvláštního určení. Souvislost s chráněnými územími je zde zcela zřejmá.

Zhruba dvě třetiny jehličnatých porostů tvoří smrk.

Druhá skladba lesů je charakteristická výraznou převahou jehličnanů. V celokrajném průměru tvoří jehličnaté lesy 86 % a tato dominance se projevuje ve všech správních obvodech ORP. Proti krajskému průměru mají vyšší zastoupení lesů listnatých pouze Písek, České Budějovice a Vodňany, kde v druhové skladbě připadá na listnáče více než 20 %. Podle jednotlivých dřevin v jehličnatých lesech je v kraji nejvíce rozšířený smrk, jehož porosty představují 65 % ploch. Na druhém místě s podílem 31 % je pak borovice. S výjimkou správních obvodů ORP Třeboň a Soběslav toto pořadí platí ve všech ORP.

Druhá skladba listnatých lesů je rozmanitější.

U listnatých lesů je druhová skladba rozmanitější. Na nejrozšířenější dřevinu – buk – připadá 35 %, dub je zastoupen 23 %, bříza 17 % a olše 11 %. Za těmito celokrajskými průměry se přitom skrývá značná variabilita mezi jednotlivými ORP. Z hlediska vývojových trendů se druhová skladba lesů příliš nemění. Případný posun je ale většinou ve prospěch listnatých lesů.

Rozsah zalesňovaných ploch se v kraji mění, třetina ploch připadá na listnáče.

Druhá skladba lesa se mírně mění i zalesňováním. Jeho rozsah se ve střednědobém pohledu vyvíjí nerovnoměrně. Maximální plochy (nad 3 tis. ha) byly zalesněny v letech 2008 a 2009, poté se již postupně zmenšují (na 2,6 tis. ha v roce 2011). Co se však v rámci zalesňování nemění, je poměr mezi jehličnatými a listnatými dřevinami. Přibližně dvě třetiny zalesňovaných ploch připadají na jehličnany. Podle jednotlivých druhů představuje v rámci jehličnanů téměř polovinu ploch zalesňování smrkem. Z listnatých dřevin tvoří zhruba polovinu zalesňovaných ploch buk a přibližně 20-30% připadá na dub.

Nahodilá těžba dřeva je od roku 2009 ovlivněna především těžbou hmyzovou.

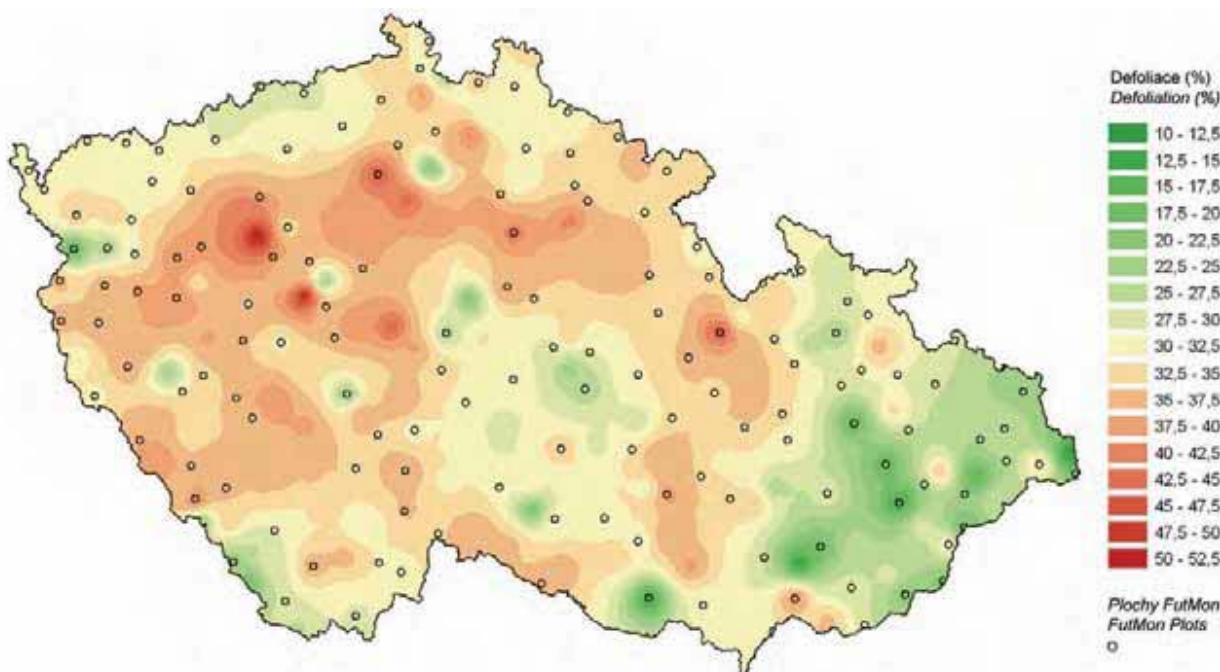
Hospodářské využití lesa a jeho ekonomický přínos významně závisí na průběhu počasí a povětrnostních podmínkách daného roku. To se projevuje ve výrazných výkyvech v objemu těžby dřeva. Poslední roky nebyly poznamenány žádnou zásadní živelní katastrofou a proto se (od roku 2008) těžba v kraji ustálila na hodnotách 2,2 až 2,4 mil m³. Pro srovnání v roce 2007 to bylo téměř 5 mil. m³ a v roce 2005 téměř 14 mil. m³. Významný podíl z těžby připadá na těžbu nahodilou. Její podíl v loňském roce necelých 30 % je za období od roku 2006 ale vůbec nejvyšší. Zatímco dříve se jednalo zejména o těžbu živelní, připadá v posledních třech letech více než 60 % na těžbu hmyzovou.

Zdravotní stav lesů (hodnoceno podle defoliace) se v kraji zlepšuje.

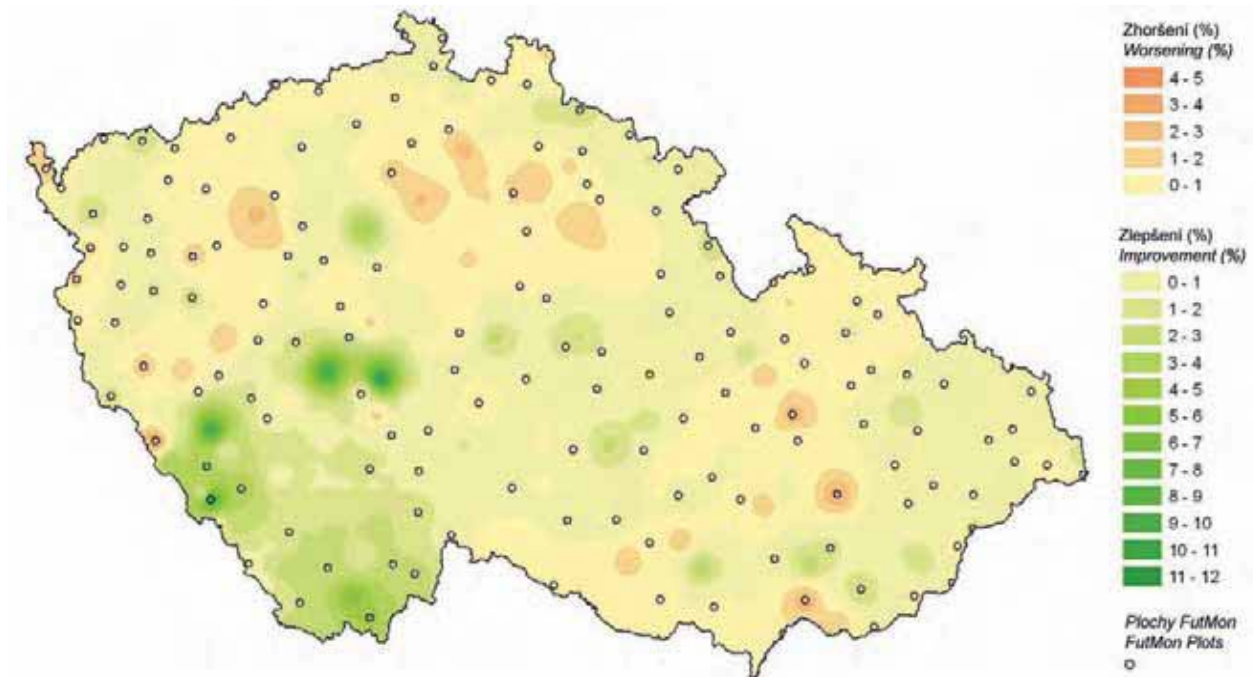
Ke změnám dochází i ve zdravotním stavu lesních porostů. Vzhledem k absenci validních dat je celé následující hodnocení plně převzato z loňské analýzy „Základní tendence...“. Podkladem pro hodnocení byla data z projektu FutMon (Further Development and Implementation of an EU-level Forest Monitoring System), resp. z materiálu „Rozvoj monitoringu zdravotního stavu lesa v rámci projektu „Life+„FutMon“ v České republice“, jehož zpracovatelem je Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

Stupeň poškození lesních porostů v roce 2010 přibližuje první z následujících kartogramů. Pro Jihočeský kraj je z něho patrná poměrně značná část území s vysokým stupněm defoliace, a to zejména v severní části kraje. Ve druhém kartogramu jsou pak znázorněny meziroční změny. Ty jsou vesměs ve směru zlepšování.

12. Průměrná defoliace lesních porostů (všechny dřeviny) starších než 59 let v roce 2010

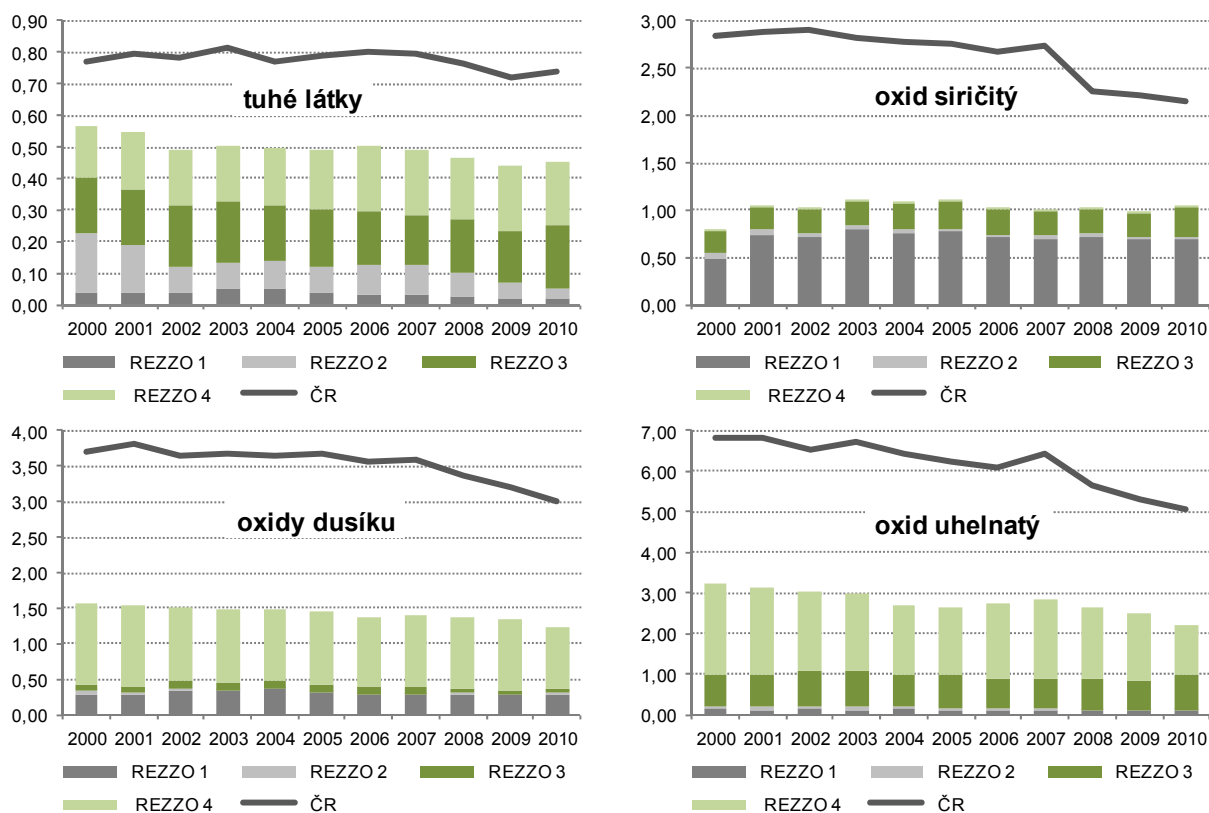
13. Změna průměrné defoliace jehličnanů a listnáčů starších než 59 let v letech 2009 až 2010

Úroveň znečištění ovzduší zůstává v kraji výrazně podprůměrná.

Kvalita ovzduší je v Jihočeském kraji jedna z nejlepších v celé republice. Také vývojové trendy jsou v posledních letech spíše pozitivní a charakterizuje je snižování znečištění ovzduší. To se projevilo především v letech 2008 a 2009 zejména s poklesem hospodářské výkonnosti kraje. Ekonomický útlum tak jednoznačně pozitivně působil v oblasti životního prostředí na další snížení emisí.

Graf 41 Vývoj měrných emisí základních znečišťujících látek v Jihočeském kraji v t/km²

Pokračovalo snižování emisí z mobilních zdrojů, především z dopravy.

V závislosti na rozdílné struktuře polutantů se rozdílně vyvíjely jednotlivé složky podle zdroje znečištění. Znečištění prachovými částicemi (do velikosti 10 μm) po dvou letech poklesu v roce 2010 (zatím poslední známá data) opět, i když mírně vzrostlo. Pokračoval sice pozitivní trend u středních zdrojů znečištění (REZZO 2),

ale ke zvýšení zhruba na úroveň počátku první dekády 20. století došlo u malých zdrojů (REZZO 3). Vcelku pozitivní byl také vývoj u mobilních zdrojů (REZZO 4) s náznakem dalšího poklesu. Také měrné emise oxidu siřičitého meziročně mírně rostly. Celé zvýšení jde přitom na vrub malých zdrojů, ostatní zdroje zůstaly v zásadě na úrovni roku 2009. Na rozdíl od uvedených dvou polutantů došlo k dalšímu snížení znečištění ovzduší emisemi oxidu dusíku a oxidu uhelnatého. V obou případech mělo rozhodující vliv snížení u mobilních zdrojů.

Pouze na 0,12 % území byly v roce 2010 překročeny imisní limity.

Absence velkého počtu významných zdrojů znečišťování, což souvisí se stupněm urbanizace a zejména strukturou hospodářství v kraji, se příznivě projevuje v celkové kvalitě ovzduší. Vzhledem k stávajícím imisním limitům pro ochranu zdraví se i v dlouhodobějším pohledu objevují problémy jen na malém území. V roce 2010 byly imisní limity pro ochranu zdraví překročeny jen na 0,1 % území. Překročení se týkalo 4 správních obvodů ORP, nejvýrazněji pak ORP Týn nad Vltavou (1,9 % území obvodu). Cílové imisní limity jsou překračovány ve všech správních obvodech, ale plocha, kde k tomu dochází, nedosahuje v souhrnu ani 2 % rozlohy kraje.

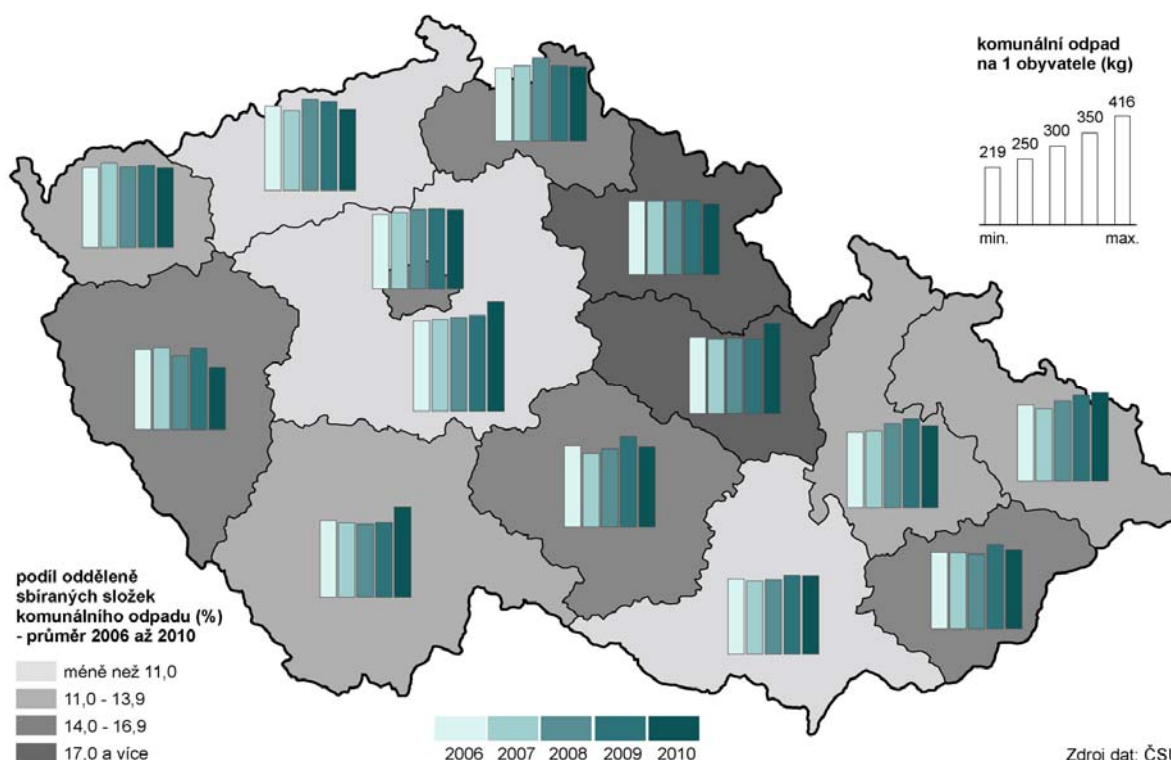
Množství vyprodukovaných odpadů je v kraji nadprůměrné, růst se ale v roce 2010 zastavil.

Jiné je postavení kraje podle produkce odpadů. V roce 2010 dosáhla celková produkce odpadů 1,1 mil. tun, což je 6. největší množství mezi kraji ČR. Na 1 obyvatele tak připadalo zhruba 1,8 tuny. V poměru s vytvořeným HDP přísluší kraji pátá nejvyšší příčka mezi všemi 14 regiony republiky. Hodnotou 5,9 kg podnikových odpadů na 1 000 Kč HDP jsme na tom byli v roce 2010 zcela srovnatelně se sousedním Plzeňským krajem či krajem Jihomoravským. Přitom vcelku pozitivní byl vývojový trend, když v kraji došlo k poklesu produkce odpadů meziročně téměř o desetinu. V celorepublikovém pohledu se objem odpadů v porovnání s rokem 2009 téměř nezměnil, ale byl doprovázen velmi výraznými diferencemi v trendu u jednotlivých regionů.

Mění se struktura odpadů podle činností.

Z pohledu produkce odpadů podle odvětví, ve kterých vznikají, je vývoj silně nerovnoměrný. Zatímco v roce 2009 připadal nejvýznamnější podíl (téměř polovina) z podnikových odpadů v kraji na stavebnictví, jsou největšími producenty odpadů v roce 2010 činnosti přímo související s odpadovým hospodářstvím (40 %). Podíl odpadů ze stavebnictví se snížil na 27 %. Mění se i zastoupení dalších odvětví, např. zpracovatelský průmysl snížil svůj podíl během dvou let z 25 % na 17 %, obdobně energetika z 16 % na 13 %.

14. Komunální odpad v krajích v letech 2006 až 2010

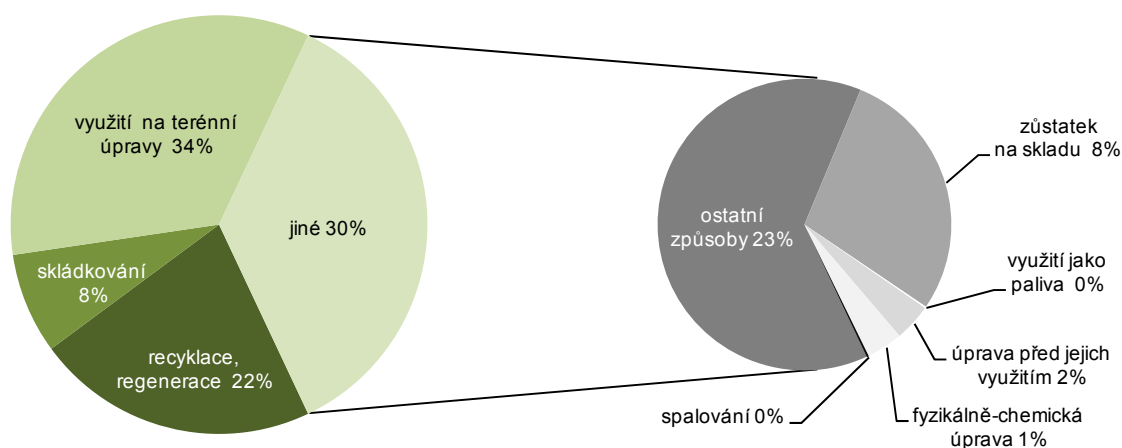
U komunálního odpadu roste podíl odděleně sbíraných složek; meziročně vyšší je však běžný svoz.

Převážně pozitivní až do roku 2009, a to jak v porovnání s ostatními regiony tak ve vývoji, byla situace v produkci komunálního odpadu. Rokem 2010 se však stav zásadně změnil a celkových 342 kg komunálního odpadu na 1 obyvatele znamená meziroční nárůst o 59 kg na osobu a po Středočeském kraji druhou nejvyšší příčku mezi regiony. Rok 2010 byl skutečně odrazem reálného zhoršení i přesto, že došlo ke změně struktury komunálního odpadu. Zhruba o čtvrtinu se zvýšil objem odděleně sbíraných složek, na které tak připadalo přibližně 18 % komunálního odpadu. Nejpodstatnější část komunálního odpadu – běžný svoz – v podílovém vyjádření sice poklesla o 2 procentní body, ale absolutně došlo k nárůstu o 23 tis. tun, tedy o 36 kg na osobu.

Podíl recyklovaných a regenerovaných odpadů meziročně poklesl z 29 % na 22 %.

Podle způsobu nakládání s odpady převažují dlouhodobě tendence k jeho využití. Přes určité výkyvy (dané i tím, že je odpad také zpracován jindy a jinde než vzniká) připadá v kraji významný podíl na další využití odpadů jako suroviny. Recyklace a regenerace odpadů se týká celé pětiny odpadů, což je méně než v roce 2009, ale odpovídá úrovni roku 2008. Naopak vcelku stabilní je (v posledních 3 letech) využití pro terénní úpravy se zhruba třetinovým podílem z celku.

Graf 42 Nakládání s odpady v Jihočeském kraji v roce 2010

Ve výdajích na ochranu životního prostředí převažují neinvestiční náklady.

Dynamicky se v kraji zvyšují výdaje na ochranu životního prostředí. Zatímco v roce 2005 se celkové vklady (hodnoceno podle sídla investora) do této oblasti blížily 2 mld. Kč, v roce 2009 již přesáhly 3 mld. Kč a v roce 2010 (i když mírně) dále rostly. Přitom rozhodující výdaje jdou do oblasti neinvestičních nákladů spojených s provozem a fungováním realizovaných opatření než na nové investice. Podíl neinvestičních nákladů dosahuje téměř 80 % z celkových výdajů a přes určité výkyvy spíše roste.

Mění se vnitřní struktura výdajů, zhruba stejné jsou ve sféře nakládání s odpady a sféře nakládání s odpadními vodami.

Rozdílná struktura je ve směrování investičních a neinvestičních nákladů. V rámci investičních aktivit si nejvýznamnější roli udržuje oblast hospodaření s odpadními vodami, kam je v roce 2010 směřována téměř polovina z celkových investic. Významněji v roce 2010 vzrostla investiční aktivita v oblasti ochrany ovzduší a klimatu, kde meziročně došlo k ztrojnásobení výdajů – na celkových investicích se tak podílely 27 %. V neinvestiční oblasti se nejvíce prostředků vkládá do aktivit spojených s nakládáním s odpady. Trvale však rostou požadavky na prostředky pro nakládání s odpadními vodami. Ve struktuře neinvestičních výdajů se jejich podíl již téměř přiblížil částkám určeným pro kategorii nakládání s odpady

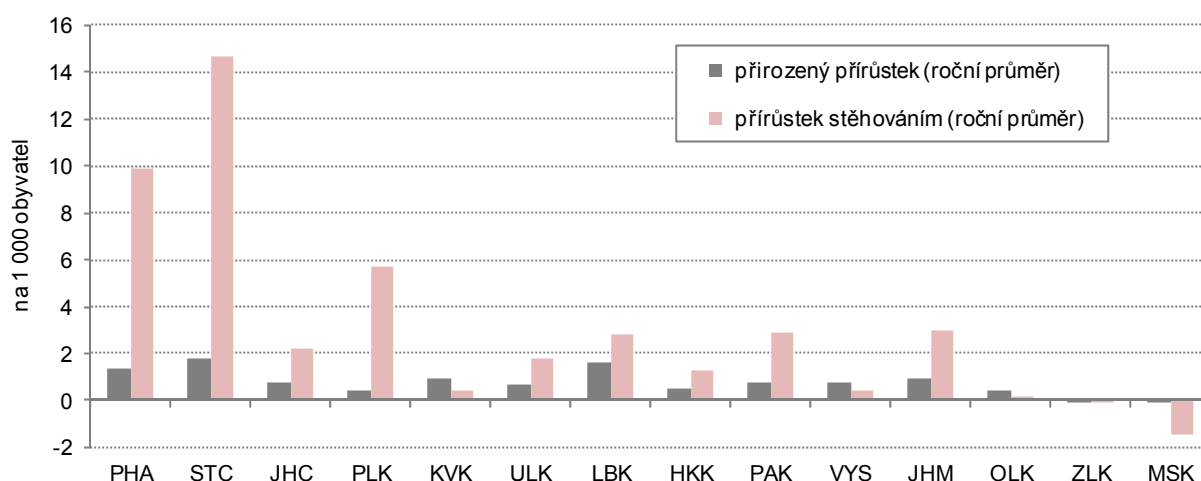
5. MEZIKRAJSKÉ SROVNÁNÍ

Do roku 2011 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejvýrazněji projevil ekonomický pokles, se meziročně snížil objem hrubého domácího produktu (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. V roce 2010 pokles dále pokračoval v Karlovarském kraji, v ostatních krajích již došlo k nárůstu. Regionální makroekonomická data budou za rok 2011 k dispozici až koncem listopadu letošního roku. Z dlouhodobějšího pohledu (při srovnání s úrovní v roce 2005) ekonomická výkonnost nejvýrazněji vzrostla ve Středočeském kraji (HDP vzrostl o 30 %). Naopak Karlovarský kraj zůstal v roce 2010 mírně pod úrovní roku 2005 (objem HDP v tomto kraji od roku 2008 stále klesá). Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů. V současné době známé výsledky roku 2011 ukazují na určité zlepšení celkové situace, ale rozdíly mezi kraji zůstávají v podstatě nezměněny.

Lidé se stěhují do zázemí Prahy a dalších velkých měst.

Snížení přírůstku obyvatelstva se projevil především v roce 2009 a pokračovalo také v dalších letech. Negativní výsledek stěhování, kdy převažoval počet vystěhovalých nad přistěhovalými, byl v posledních letech zaznamenán především v moravských krajích, s výjimkou Jihomoravského kraje, dále v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje, i když přírůstek stěhování se zde v roce 2011 proti roku 2008 snížil na polovinu a přirozený přírůstek také poklesl. Středočeský kraj si však udržel svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůstku před Hlavním městem Prahou. K suburbanizaci docházelo v omezeném rozsahu i v jiných krajích, zejména v zázemí krajských měst.

Graf 43 Přírůstek (úbytek) obyvatel v krajích v letech 2006 až 2011 (roční průměr)

Porodnost již klesá ve všech krajích.

Přirozený přírůstek měl na vývoj počtu obyvatel mnohem menší vliv. Projevoval se v něm především vývoj počtu narozených dětí. Jejich počty se do roku 2008 ve všech krajích zvyšovaly (i když s různou intenzitou), ale od roku 2009 se začala tendence obracet a v roce 2011 již došlo ve všech krajích k poklesu. Naproti tomu vývoj počtu zemřelých není tak jednoznačný, lze říci, že ve všech krajích mírně kolísá.

Podíl cizinců se snižuje od roku 2009.

Zastoupení cizinců v populaci se začalo celostátně snižovat již v roce 2009, výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst ještě pokračoval. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, během roku 2011 vzrostl výrazněji podíl pouze v Hlavním městě Praze, v ostatních krajích došlo ke stagnaci nebo k dalšímu poklesu.

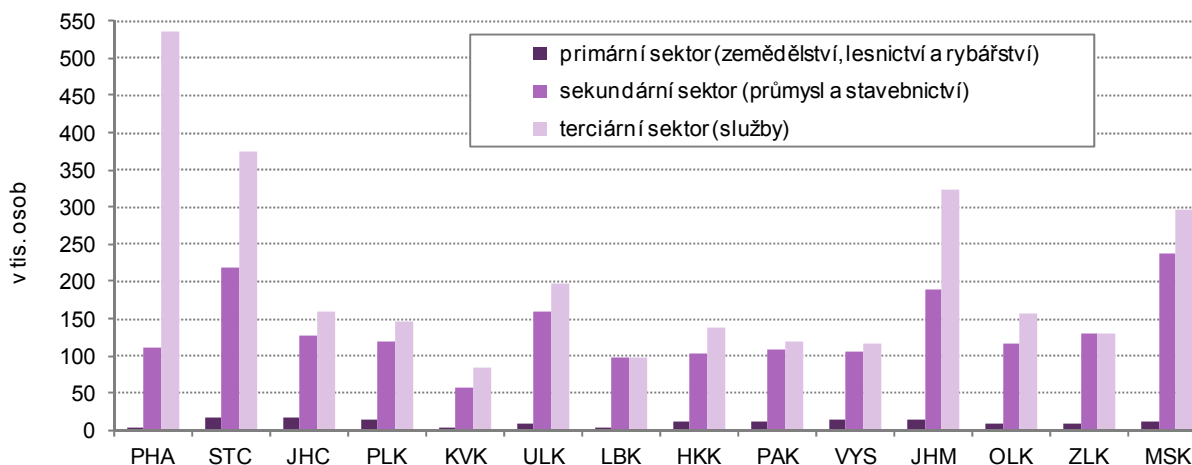
Děti do 14 let je více než osob nad 65 let pouze ve Středočeském a Ústeckém kraji.

Nejstarší obyvatelstvo má Hlavní město Praha, je zde i nejvyšší index stáří (počet osob nad 65 let na 100 dětí ve věku 0–14 let). Naproti tomu Středočeský kraj má index stáří mezi kraji nejnižší a spolu s Ústeckým krajem jsou jedinými kraji s převahou dětské složky obyvatelstva nad počtem „seniorů“. Věkově starší populaci mají dále kraje Královéhradecký, Plzeňský, Zlínský a Jihomoravský.

Nejnižší podíl zaměstnaných v sektoru služeb je v Libereckém a Zlínském kraji.

Struktura hospodářství není ve všech krajích stejná. Vytvářela se v dlouhodobém vývoji a samozřejmě se v ní projeví změny po roce 1990, kdy došlo k restrukturalizaci řady odvětví. V současné době je nejvýznamnější sektor služeb a jeho podíl se ve většině krajů dále mírně zvyšuje. Primární sektor má větší podíl pouze v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji. Naopak podíl terciárního sektoru je nejvýznamnější v Praze a ve Středočeském kraji, což je zřejmě dáno koncentrací těchto odvětví v Praze (ze Středních Čech tam zaměstnanci dojíždějí).

Graf 44 Zaměstnaní podle kraje jejich bydliště a podle sektorů v roce 2011

Míra zaměstnanosti nadále nedosahuje úrovně roku 2006.

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevila v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy. V roce 2010 došlo ve čtyřech krajích ke změně trendu, v roce 2011 to bylo již v osmi krajích. Přesto se pouze v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji dostala míra zaměstnanosti nad úroveň roku 2006.

Od roku 2010 se ve vývoji míry nezaměstnanosti obnovila sezónnost.

Ekonomickým i sociálním problémem je nedostatek pracovních míst a z toho vyplývající nezaměstnanost. Po několika letech relativně stabilní úrovně (s víceméně pravidelnými sezónními výkyvy) začala v souvislosti s hospodářským poklesem míra nezaměstnanosti růst již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 byl pak provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje. Ke konci roku 2011 byla míra nezaměstnanosti ve všech krajích (s výjimkou Prahy a Středočeského kraje) nižší než na konci roku 2009. Praha a Středočeský kraj však dlouhodobě patří k oblastem s nejnižší mírou nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je nejvyšší v Ústeckém a Olomouckém kraji.

Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti a jejím následném poklesu ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek (v roce 2011 jen mírně poklesla), přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj zůstává (při zvýšení z 10,3 % na 13,9 %) a následném poklesu v roce 2011 na 12,9 % regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti v zimních měsících posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

Přetrvávají územní disparity nezaměstnanosti uvnitř krajů.

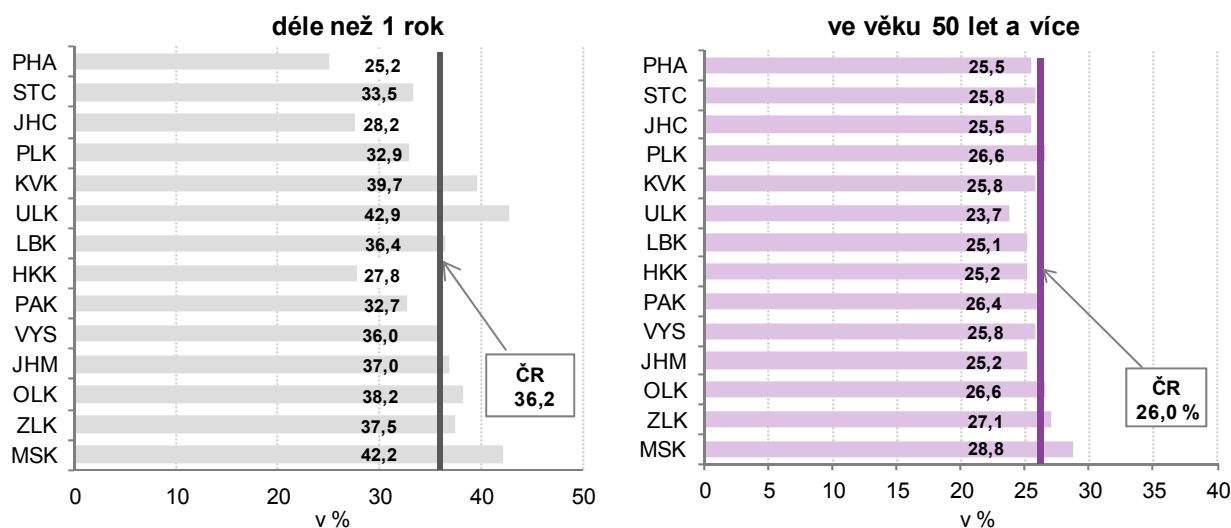
Při podrobnějším pohledu až do úrovně jednotlivých obcí zjišťujeme i nadále poměrně značné rozdíly uvnitř jednotlivých krajů. V celém státě je menší nezaměstnanost kolem větších měst a mnohem větší problémy se koncentrují v odlehlých oblastech s nedostatkem pracovních příležitostí a špatnou dopravní obslužností. Přitom tyto rozdíly zůstávají v časovém vývoji prakticky stabilní.

Růst podílu dlouhodobě nezaměstnaných se zastavil.

V roce 2010 rostl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle oproti celkové nezaměstnanosti rychleji (nárůst o téměř 1 procentní bod). V roce 2011 se pak tento nárůst prakticky zastavil. Nejvíce nezaměstnaných, kteří hledají práci

déle než jeden rok, je v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Relativně nejvíce jich však v posledních letech přibýlo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních třech letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze – zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

Graf 45 Podíl neumístěných uchazečů o zaměstnání v krajích k 31. prosinci 2011

Pokles počtu zaměstnaných cizinců.

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl v letech 2009 a 2010 částečně umožněn snižováním podílu zaměstnávaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle byl v roce 2011 nižší oproti stavu z roku 2008 ve všech krajích kromě Moravskoslezského. Nejvýraznější pokles podílu cizinců na pracovní síle byl v posledních třech letech zaznamenán v Plzeňském a Pardubickém kraji, tedy v krajích s vysokou zaměstnaností v průmyslu. Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo Evropskou unii, pak k 31. 12. 2011 jich bylo již o 68 tisíc méně. Naproti tomu za uvedené období přibýlo 17 tisíc zaměstnaných osob ze zemí EU.

Oživení hospodářství bylo provázeno mírným růstem mezd.

Relativně rychlý růst mezd se v roce 2009 značně zpomalil, až v roce 2011 bylo podle předběžných výsledků zaznamenáno mírné oživení. Nebylo však ve všech krajích stejné, meziroční nárůst průměrné mzdy se pohyboval od 0,1 % v Praze až po 3,3 % ve Středočeském kraji. Nárůst průměrných mezd především v letech 2009 a 2010 vycházel při omezení celkového objemu vyplacených mzdových prostředků ze změny struktury zaměstnanců (častěji propouštění zaměstnanci s nižšími mzdami) a poklesu nemocnosti.

Mzdy v Praze o třetinu převyšují mzdy v ostatních krajích.

Z dlouhodobějšího pohledu nejsou mezi vývojem mezd v jednotlivých krajích významnější rozdíly. V podstatě tak zůstávají zachovány tradiční diference mezi krají. Nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy byly v roce 2011 zaznamenány v Praze (31 109 Kč v přepočtu na plný pracovní úvazek) a naopak nejnižší v Karlovarském kraji (20 952 Kč). Obdobné rozpětí je i mezi mzdovým mediánem v těchto dvou krajích.

Roste podíl příjemců předčasných důchodů.

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasných důchodů se celostátně v roce 2011 meziročně zvýšil o 2,9 procentního bodu; tempo růstu bylo dvojnásobné v porovnání s dosud nejvyšším zaznamenaným přírůstkem z roku 2009. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2011 registrován v deseti krajích, nejvíce v Olomouckém a Pardubickém kraji. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu na Vysočině je průměr ČR překročen o více než jednu čtvrtinu; v tomto kraji každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod. Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen v devíti krajích.

V polovině krajů se snižují disponibilní příjmy domácností.

V souvislosti se mzdovým vývojem se růst příjmů domácností v roce 2009 značně zpomalil. Meziročně v roce 2009 poklesl čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele v šesti krajích a v roce 2010 (poslední dostupný údaj) dokonce v sedmi krajích – nejvíce v Jihočeském a Olomouckém kraji. V posledních pěti letech disponibilní příjmy na obyvatele nejvýrazněji rostly vedle Jihomoravského kraje v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

Problémy ve výrobních odvětvích vedly k omezení investic.

Hospodářské problémy byly provázány sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2008 více než čtvrtina (26,8 %) HDP směřovala do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2009 poklesl tento podíl na 24,8 % a v roce 2010 na 24,4 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem osm krajů, v roce 2009 k němu došlo dokonce v deseti případech, v roce 2010 v šesti krajích. Snížení míry investic ve všech třech letech zaznamenaly dva kraje (Středočeský a Jihomoravský kraj), ale celkově k největšímu poklesu proti roku 2007 došlo v Hl. městě Praze, kde je přesto průměrná míra investování v posledních pěti letech nejvyšší a přesahuje 32 %.

Vyšší sklizeň většiny plodin.

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v jedenácti krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních pět let. Nižší rostlinná produkce ve srovnání s velmi úrodným rokem 2008 byla doprovázena poklesem živočišné produkce. V roce 2010 trend poklesu živočišné produkce dále pokračoval. Naproti tomu rostlinná produkce se vzhledem k vyšší sklizni meziročně zvýšila. Přesto celkový objem zemědělské produkce na 1 hektar nedosáhl v žádném kraji úrovně z let 2007 a 2008. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji. Finanční výsledky roku 2011 zatím k dispozici nejsou. Lze předpokládat, příznivý vliv vyšší sklizně většiny plodin a růstu produkce mléka a vajec.

Růst tržeb v průmyslu.

Oživení průmyslu (podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji) z roku 2010 pokračovalo i v roce 2011, kdy ve všech krajích tržby z prodeje průmyslových výrobků rostly. Nad úroveň roku 2008 se již v roce 2010 dostaly tržby v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. V roce 2011 k nim přibýly další čtyři kraje.

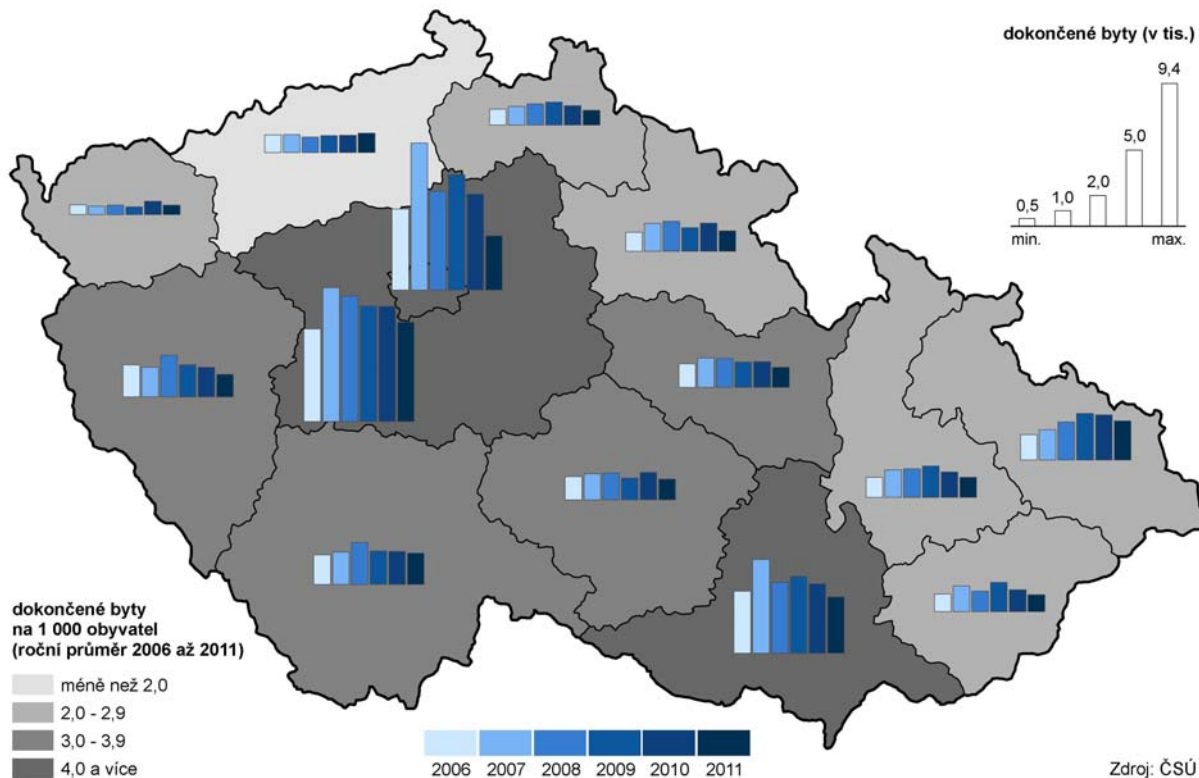
Pokles stavební výroby pokračoval ve většině krajů i v roce 2011.

V roce 2009 se snížil objem stavebních prací v deseti krajích, v roce 2010 dokonce všude. Ani výsledky roku 2011 nejsou příznivější. Při celkovém meziročním poklesu o 5,7 % objem stavební prací meziročně vzrostl pouze na území Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. Pokles intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2011 to bylo „jen“ 181 %. Naproti tomu na obyvatele Královéhradeckého kraje byly „prostavěny“ jen necelé dvě třetiny průměru ČR. Kromě Královéhradeckého kraje je dlouhodobě nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Pardubického a Zlínského kraje.

Počet dokončených bytů dosáhl maxima v letech 2007–2009.

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji bylo maximum zaznamenáno již v roce 2005. Naproti tomu v pěti krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Počet dokončených bytů kulminoval celostátně v roce 2007 zásluhou intenzivní výstavby v Hl. městě Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji. V ostatních krajích byla maxima zaznamenána později. Celkově však od roku 2008 počet dokončených bytů spíše klesá, v roce 2011 došlo k poklesu ve všech krajích, s výjimkou Ústeckého kraje, kde je bytová výstavba dlouhodobě nejnižší.

15. Bytová výstavba v krajích v letech 2006 až 2011

V cestovním ruchu se vrátil počet hostů na úroveň před recesí.

Oživení hospodářství se v roce 2010 a 2011 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v roce 2010 meziročně zvýšil o 1,9 % a v roce 2011 o 5,6 %, což znamenalo, že počet hostů se znovu vrátil na úroveň před rokem 2009. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 i v roce 2011 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2007 postupně snižoval počet hostů v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji, ve Středočeském kraji dokonce od roku 2005. Změna trendu nastala v roce 2010 v šesti krajích a v roce 2011 se přidaly i ostatní kraje.

Z dlouhodobého pohledu se kvalita ovzduší zlepšuje; měrné emise tuhých látek však v roce 2010 vzrostly ve většině krajů a oxidu siřičitého v polovině krajů.

Pozitivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Ke snížení měrných emisí oxidů dusíku došlo v roce 2009 ve všech krajích a v roce 2010 vzrostly pouze v Moravskoslezském a Pardubickém kraji. Měrné emise oxidu siřičitého (SO₂) vzrostly v roce 2009 ve čtyřech krajích, v absolutním vyjádření zejména v Ústeckém a Plzeňském kraji, v roce 2010 však v obou krajích poklesly pod úroveň roku 2008. Opětovné hospodářské oživení vedlo v roce 2010 k růstu emisí oxidu siřičitého v sedmi krajích, nejvýrazněji v Pardubickém kraji. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO₂ zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí oxidů dusíku v Jihočeském a Libereckém kraji. Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí oxidu siřičitého přetrvává v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí oxidů dusíku pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

Královéhradecký kraj produkuje dlouhodobě nejméně odpadu na obyvatele.

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se produkce komunálního odpadu zvyšovala. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) byly v průměru let 2006–2010 Středočeský a Ústecký kraj. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v tomto období zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Středočeský, Ústecký a Jihomoravský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě podprůměrný.

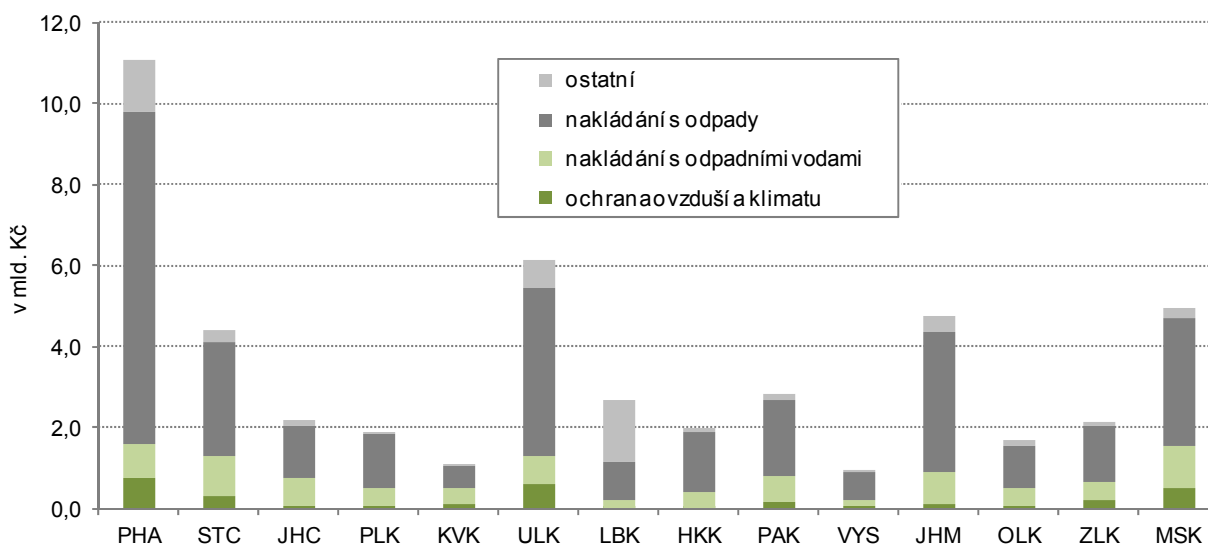
V roce 2011 vzrostlo specifické množství vody fakturované domácnostem pouze v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Meziroční pokles vody dodávané domácnostem byl v roce 2011 zaznamenán ve většině krajů, výjimkou bylo Hl. město Praha, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Ve Středočeském kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejpomaleji. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, od roku 2010 je zde spotřeba již nadprůměrná. Nejvyšší spotřebu vody v domácnostech má Hlavní město Praha, průměr ČR na obyvatele zde byl v roce 2011 překročen o 18,7 %. Naproti tomu nejnižší množství vody fakturované domácnostem v přepočtu na 1 obyvatele mají ve Zlínském kraji a na Vysočině, což zřejmě souvisí s tím, že část domácností čerpá užitkovou vodu z vlastních studní.

Dlouhodobě bylo nejvíce investic na ochranu životního prostředí alokováno do Plzeňského kraje, v roce 2010 do Jihomoravského kraje.

Investiční výdaje na ochranu životního prostředí byly v průměru let 2006–2010 v přepočtu na 1 obyvatele nejvyšší v Plzeňském kraji a naopak nejnižší v Olomouckém a Karlovarském kraji (podle místa investice). V devíti krajích v roce 2010 (poslední dostupný údaj) objem investic meziročně vzrostl. Více prostředků bylo v roce 2010 vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. Nejvíce prostředků bylo na 1 obyvatele investováno v roce 2010 v Jihomoravském kraji.

Graf 46 Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí v letech 2006 až 2010 (podle sídla subjektu, roční průměr)

Nejvíce neinvestičních výdajů je určeno na nakládání s odpady.

Zatímco investiční výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2010 meziročně poklesly o 844 mil. Kč, vzrostly ve stejném období neinvestiční výdaje o 4,7 mld. Kč, nejvíce u subjektů v Ústeckém a Středočeském kraji. Nejvýraznější pokles neinvestičních výdajů (na polovinu) byl zaznamenán u subjektů z Pardubického kraje, a to především v oblasti nakládání s odpady. Právě do nakládání s odpady směřuje v posledních letech téměř ve všech krajích největší část neinvestičních výdajů. Výjimkou byl Liberecký kraj, kde bylo nejvíce neinvestičních výdajů použito na odstraňování dlouhodobých ekologických zátěží.

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
Živě narození mimo manželství (%)															
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)															
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2011 ¹⁾	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2006	55,0	60,3	57,1	56,5	56,7	55,3	52,2	54,6	56,1	55,3	55,4	53,2	53,5	54,3	50,5
2007	55,6	60,3	57,6	57,7	56,8	56,3	51,8	54,2	56,2	55,4	56,9	54,5	53,9	55,7	51,8
2008	55,9	60,2	58,0	57,9	57,8	56,2	52,6	53,8	55,9	56,0	56,4	54,5	53,6	55,7	53,1
2009	54,8	60,7	57,0	56,3	55,8	54,5	51,5	52,8	53,5	54,1	54,6	53,5	53,0	53,0	52,0
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
2011	8,6	3,9	7,1	7,5	7,0	9,8	12,9	9,5	7,5	8,4	9,4	9,8	11,4	9,4	11,2
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
2011	3,2	1,0	2,4	2,2	2,4	4,0	5,7	3,6	2,2	2,8	3,5	3,7	4,5	3,6	5,0
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	164,1	221,1	175,8	160,7	161,2	148,4	146,8	154,7	159,8	155,0	154,6	157,2	150,3	159,1	146,1
2007	174,4	230,6	187,1	168,1	172,9	156,1	153,0	163,0	168,9	165,3	165,7	171,2	160,6	168,5	157,1
2008	185,0	239,8	196,2	180,5	182,9	163,2	163,6	171,0	180,4	175,2	176,9	182,4	170,5	176,3	171,2
2009	186,8	239,0	196,1	180,3	186,7	171,8	171,6	176,6	182,0	175,0	176,5	184,7	171,8	173,8	173,8
2010	187,7	246,1	198,6	177,2	185,2	174,2	170,7	178,5	181,2	173,6	178,7	185,4	169,2	175,3	172,3
2011
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011 ²⁾	21 826	26 896	22 570	20 594	21 453	19 229	20 581	21 084	20 338	20 636	20 461	21 238	20 805	20 336	21 603
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
2011	5,4	14,1	6,1	3,2	6,4	5,5	3,3	4,9	4,0	4,1	2,2	4,7	1,9	2,4	3,0
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců plného starobního důchodu (%)³⁾(ČSSZ)															
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ⁴⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9
2011 ⁴⁾	27,2	14,2	24,0	28,4	31,2	29,3	30,7	25,8	27,8	32,5	34,9	25,8	30,2	28,8	31,9

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky; na rozdíl od nich zahrnuje i data za podniky s 1-9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce

³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; stav v prosinci

⁴⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	326,6	687,1	306,2	294,8	310,8	243,9	267,4	265,5	276,9	273,0	273,3	297,1	241,0	265,6	271,6
2007	354,8	759,8	330,7	307,0	328,7	262,9	285,8	274,2	301,8	297,5	297,8	325,2	262,4	288,5	297,3
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	356,4	760,9	319,1	306,4	309,1	263,7	299,4	265,4	309,6	287,9	293,2	336,9	268,3	305,9	293,3
2010	359,0	777,0	322,8	306,8	306,6	259,6	299,4	268,5	308,9	283,7	292,7	336,0	271,0	301,4	297,2
2011
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	83,8	221,9	79,7	62,8	103,2	56,4	62,7	53,3	46,9	47,4	53,7	80,4	54,4	57,5	63,5
2007	95,9	267,9	79,3	66,6	93,2	61,9	86,1	56,2	53,4	63,5	73,8	94,0	62,3	58,7	68,7
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,4	241,3	68,8	66,3	84,9	61,0	80,7	52,2	56,5	53,3	57,8	81,9	74,7	50,5	65,5
2010	87,8	207,2	66,7	77,9	77,5	73,0	105,3	54,3	54,2	65,1	59,9	78,6	72,7	55,3	69,9
2011
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2006	28,7	30,4	25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9	
2007	33,4	36,9	29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2	
2008	33,5	37,4	29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8	
2009	27,6	30,8	24,4	24,7	13,3	24,1	18,7	31,2	30,9	29,2	33,2	26,9	27,1	24,9	
2010 ¹⁾	29,1	33,4	26,6	26,5	16,2	24,4	18,8	32,6	31,5	31,3	33,9	29,1	27,3	25,6	
2011	
Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)															
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
2011	108,3	101,9	101,9	112,2	102,7	101,7	111,2	105,0	134,5	104,1	110,8	114,5	113,9	107,8	114,7
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
Zahájené byty na 1 000 obyvatel															
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
2011	2,6	2,2	4,6	3,4	2,9	2,4	1,4	1,9	2,3	2,7	2,4	2,9	2,0	1,9	2,2
Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)															
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0
2011	105,6	106,5	109,9	103,3	102,6	104,9	116,4	100,0	102,7	102,1	106,6	107,0	105,2	101,4	108,5

¹⁾ semidefinitivní údaje

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	342	302	296	307	298	335
2011
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	osoby	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706	636 138
v tom: muži		310 156	312 046	313 867	314 543	314 880	313 284
ženy		319 850	321 218	322 461	323 100	323 826	322 854
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	2,0	2,4	2,6	2,4	2,4	2,3
Sňatky	počet	3 110	3 449	3 112	2 871	2 891	2 845
Rozvody	počet	1 729	1 627	1 966	1 731	1 863	1 807
Rozvody na 100 sňatků	počet	55,6	47,2	63,2	60,3	64,4	63,5
Živě narození	osoby	6 370	6 922	7 155	7 027	6 933	6 379
z toho mimo manželství	%	33	33	36	38	40	43
Úhrnná plodnost ²⁾		1,314	1,437	1,498	1,492	1,494	1,412
Potraty	počet	2 292	2 327	2 296	2 371	2 323	2 436
z toho umělá přerušeni těhotenství		1 468	1 431	1 389	1 367	1 348	1 437
Potraty na 100 narozených	počet	35,9	33,5	32,0	33,6	33,4	38,1
Zemřelí celkem	osoby	6 168	6 246	6 347	6 467	6 416	6 374
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		2 992	2 946	3 019	3 240	3 167	3 015
novotvary		1 715	1 759	1 765	1 735	1 765	1 660
Přirozený přírůstek	osoby	202	676	808	560	517	5
Přistěhovalí celkem	osoby	6 440	7 146	6 962	5 135	4 916	4 244
z toho z ciziny		2 803	3 211	2 856	1 270	919	585
Vystěhovalí celkem	osoby	4 402	4 564	4 706	4 380	4 370	3 882
z toho do ciziny		869	713	777	688	806	327
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	2 038	2 582	2 256	755	546	362
z toho s cizinou		1 934	2 498	2 079	582	113	258
Celkový přírůstek	osoby	2 240	3 258	3 064	1 315	1 063	367
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,1	11,0	11,3	11,0	10,9	10,0
zemřelí	‰	9,8	9,9	10,0	10,2	10,1	10,0
přirozený přírůstek	‰	0,3	1,1	1,3	0,9	0,8	0,0
přistěhovalí	‰	10,2	11,3	11,0	8,1	7,7	6,7
vystěhovalí	‰	7,0	7,2	7,4	6,9	6,9	6,1
přírůstek stěhováním	‰	3,2	4,1	3,6	1,2	0,9	0,6
celkový přírůstek	‰	3,6	5,2	4,8	2,1	1,7	0,6
Mrtvorozenost	‰	2,5	2,6	2,5	3,0	3,7	3,0
Kojenecká úmrtnost	‰	2,2	3,2	2,7	2,3	2,9	2,2
Novorozenecká úmrtnost	‰	1,1	1,4	1,3	1,0	2,0	2,0
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku ¹⁾ :							
0–14 let	osoby	91 943	91 545	91 361	91 668	92 715	93 935
%		14,6	14,5	14,4	14,4	14,5	14,8
15–64 let	osoby	448 209	449 999	450 719	449 281	446 990	439 059
%		71,1	71,1	70,8	70,5	70,0	69,0
65 a více let	osoby	89 854	91 720	94 248	96 694	99 001	103 144
%		14,3	14,5	14,8	15,2	15,5	16,2
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	roky	40,1	40,3	40,5	40,7	40,9	41,2
v tom: muži		38,7	38,9	39,1	39,3	39,6	39,9
ženy		41,4	41,6	41,8	42,0	42,2	42,4
Index stáří (65 a více let / 0–14 let) ¹⁾	%	97,7	100,2	103,2	105,5	106,8	109,8
Index ekonomického zatížení (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let) ¹⁾	%	40,6	40,7	41,2	41,9	42,9	44,9
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	73,66	74,23	74,30	74,51	74,82	74,96
ženy	roky	79,53	79,89	80,00	80,10	80,44	80,80
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	14,56	15,02	15,26	15,24	15,32	15,45
ženy	roky	17,72	17,81	18,10	18,29	18,51	18,73

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	535,9	540,3	543,9	546,0	545,8	545,5
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	20,0	19,3	18,3	17,5	16,9	16,4
střední bez maturity	%	37,7	37,7	37,1	36,6	36,9	37,7
střední s maturitou	%	32,4	32,8	34,6	34,4	35,0	34,1
vysokoškolské	%	9,9	10,1	10,1	11,5	11,2	11,9
Pracovní síla	tis. osob	319,1	322,4	323,2	321,2	316,8	319,9
v tom: zaměstnaní v NH		302,8	311,8	314,7	307,4	300,0	302,3
z toho ženy		129,6	133,8	134,8	131,6	128,5	130,1
nezaměstnaní		16,3	10,6	8,5	13,7	16,8	17,7
z toho ženy		9,5	6,7	5,4	6,2	7,5	8,4
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	216,8	218,0	220,7	224,8	229,0	225,6
z toho: studující (vč. učňů)		49,2	49,6	49,8	50,5	52,6	46,4
důchodci		139,3	138,9	140,5	143,0	147,2	148,8
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	6,2	6,0	5,7	5,3	5,8	5,4
průmysl a stavebnictví	%	41,0	42,3	42,1	41,2	40,2	41,9
služby	%	52,8	51,7	52,2	53,5	54,0	52,7
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	84,0	83,5	84,4	85,6	83,0	83,1
zaměstnavatelé	%	3,9	3,8	3,1	3,1	3,5	3,7
pracující na vlastní účet	%	10,7	11,7	11,5	10,5	12,7	12,5
Míra ekonomické aktivity	%	59,5	59,7	59,4	58,8	58,0	58,6
v tom: muži		68,8	68,9	68,7	68,5	67,6	67,9
ženy		50,7	50,8	50,5	49,5	48,9	49,7
Míra zaměstnanosti	%	56,5	57,7	57,9	56,3	55,0	55,4
v tom: muži		66,2	67,4	67,5	65,7	64,1	64,5
ženy		47,2	48,4	48,6	47,3	46,2	46,7
Míra nezaměstnanosti	%	5,1	3,3	2,6	4,3	5,3	5,5
v tom: muži		3,8	2,2	1,7	4,1	5,1	5,1
ženy		6,8	4,7	3,9	4,5	5,5	6,0
NEZAMĚŠTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	20 426	16 452	17 505	27 530	29 545	26 450
z toho: ženy		11 408	9 144	9 265	13 678	14 114	13 134
absolventi škol a mladiství		1 599	1 185	1 427	2 084	2 084	1 910
osoby se zdravotním postižením		3 351	3 232	3 208	3 867	4 151	3 632
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		7 781	6 882	8 509	11 532	11 834	8 398
dosažitelní		18 803	15 078	16 471	26 595	28 548	25 511
v tom podle věku:							
15–24 let		3 672	2 721	3 204	5 129	5 108	4 921
25–34 let		4 994	3 778	4 072	6 624	6 823	6 000
35–44 let		4 193	3 401	3 636	5 908	6 458	5 993
45–54 let		4 980	4 068	3 999	6 167	6 560	5 905
55 a více let		2 587	2 484	2 594	3 702	4 596	3 631
průměrný věk	roky	39,0	39,9	39,3	38,8	39,5	39,0
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	5 716	4 516	4 594	6 601	7 024	6 644
střední bez maturity	osoby	9 013	7 167	7 681	12 847	13 920	11 935
střední s maturitou	osoby	4 924	4 036	4 371	6 815	7 139	6 404
vysokoškolské	osoby	773	733	859	1 267	1 462	1 467

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby	8 506	6 919	7 366	11 593	12 023	11 097
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		3 345	2 749	2 925	4 399	4 668	3 607
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		5 161	4 170	4 441	7 194	7 355	7 490
manuální pracovníci	osoby	10 901	8 750	9 457	14 657	15 841	13 744
kvalifikovaní (třídy 6–8)		6 176	4 761	5 469	9 265	10 125	7 878
nekvalifikovaní (třída 9)		4 725	3 989	3 988	5 392	5 716	5 866
v tom podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	7 330	6 587	8 214	10 973	12 672	10 053
3–6 měsíců	osoby	3 687	3 035	3 683	6 293	5 436	4 934
6–12 měsíců	osoby	3 234	2 499	2 271	5 780	4 544	3 997
od 1 roku do 2 let	osoby	2 615	1 711	1 427	2 626	4 238	3 762
více než 2 roky	osoby	3 560	2 620	1 910	1 858	2 655	3 704
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	4 605	4 882	5 439	5 575	5 576	5 522
Míra registrované nezaměstnanosti	%	5,7	4,5	4,8	7,8	8,5	7,5
v tom: muži		4,5	3,6	4,0	6,9	7,8	6,7
ženy		7,2	5,7	5,9	8,9	9,4	8,6
Dlouhodobá nezaměstnanost ¹⁾	%	1,9	1,3	1,0	1,3	2,1	2,2
Volná pracovní místa	počet	5 222	6 983	4 188	1 516	1 850	2 073
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	4	2	4	18	16	13
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	9 651	12 381	13 178	10 496	10 558	10 814
z toho ze zemí mimo EU ²⁾		4 979	6 511	7 507	5 454	5 405	5 362
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	6 709	9 393	9 909	6 834	6 727	7 087
z toho ženy		2 385	3 496	3 495	2 533	2 586	2 645
s platným živnostenským oprávněním	osoby	2 942	2 988	3 269	3 662	3 831	3 727
z toho ženy		902	921	974	1 100	1 174	1 162
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	101 031	106 136	114 539	114 865	113 061	.
na 1 obyvatele	Kč	160 664	168 100	180 486	180 318	177 237	.
průměr ČR = 100	%	97,9	96,4	97,6	96,5	94,4	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	20 070	21 467	22 767	22 951	23 418	.
v tom: muži		22 303	24 028	25 614	25 786	26 205	.
ženy		17 192	18 130	19 109	19 500	19 967	.
Medián mezd	Kč	17 950	19 312	20 259	19 984	20 479	.
v tom: muži		19 513	21 227	22 432	21 762	22 302	.
ženy		15 932	16 724	17 461	17 701	18 080	.
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Přiznané dávky celkem	počet	1 964 173	1 791 314	1 103 451	935 639	821 300	702 904
z toho příspěvek na dítě		1 356 074	1 284 974	663 338	501 613	388 588	355 989
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	2 049 896	2 917 788	2 485 281	2 403 669	2 365 081	2 077 406
z toho příspěvek na dítě		693 448	645 749	386 480	289 751	236 350	214 489
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	3 260	4 621	3 916	3 773	3 708	3 267
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	161 281	164 011	166 960	169 958	172 023	176 290
z toho ženy		100 053	101 348	102 536	103 641	104 433	106 176

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ v letech 2005–2007 mimo EU 25, v letech 2008–2011 mimo EU 27

³⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky, na rozdíl od nich zahrnuje i data za podniky s 1–9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Příjemci starobního důchodu celkem ⁴⁾	počet	83 509	85 653	88 260	91 173	97 962	103 499
z toho ženy		46 887	48 094	49 065	50 198	53 057	55 648
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁵⁾	počet	16 235	17 745	19 268	21 598	23 476	28 200
z toho ženy		9 538	10 275	11 058	12 240	13 159	15 365
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem ⁶⁾	%	19,4	20,7	21,8	23,7	25,0	28,4
v tom: muži		18,3	19,9	20,9	22,8	24,3	28,3
ženy		20,3	21,4	22,5	24,4	25,7	28,6
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	7 920	8 462	9 323	9 699	9 767	10 172
v tom: muži		8 352	8 921	9 824	10 250	10 338	10 760
ženy		7 656	8 178	9 007	9 346	9 398	9 784
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	8 077	8 635	9 532	9 942	10 014	10 449
v tom: muži		8 925	9 538	10 479	10 943	11 003	11 467
ženy		7 415	7 929	8 775	9 125	9 177	9 573
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	45,0	44,7	47,0	49,7	48,9	50,7
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem z toho dávky:	tis. Kč	1 855 340	1 939 430	1 799 835	1 461 383	1 278 368	.
nemocenské		1 548 426	1 590 860	1 437 926	1 080 088	913 020	.
peněžitá pomoc v mateřství		255 920	291 967	313 785	335 817	339 160	.
ošetřovné		50 797	56 449	48 058	45 182	26 109	.
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních) ⁷⁾	počet	2 231	2 472	2 466	2 521	2 557	2 605
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 193	2 431	2 434	2 487	2 522	2 572
Lékaři ⁷⁾ na 1 000 obyvatel	počet	3,5	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1
Nemocnice		10	9	9	9	9	9
lůžka	počet	3 641	3 652	3 569	3 569	3 538	3 408
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	127	129	128	127	126	127
průměrná ošetřovací doba	dny	7,7	7,4	7,1	7,1	7,0	6,7
využití lůžek	dny	266,3	264,4	253,4	251,9	248,9	245,1
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		18 574	18 926	19 658	20 447	21 430	22 055
základních škol		54 920	53 059	51 273	49 825	49 590	49 737
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		35 149	34 325	33 993	33 497	31 994	30 482
vyšších odborných škol (denní studium)		2 198	2 157	1 806	1 731	1 705	1 597
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		17 419	19 262	20 978	22 416	23 178	23 489
s místem výuky v kraji		11 811	13 176	14 671	16 023	17 263	18 249
z toho v prezenčním studiu	%	72,6	71,6	68,5	68,7	66,6	66,7
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	2 192	2 578	2 587	3 089	3 636	3 726
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	16 106	15 695	15 928	14 283	15 298	14 820
na 1000 obyvatel		25,6	24,9	25,1	22,4	24,0	23,3
Objasněné trestné činy	počet	7 707	8 137	8 210	7 793	7 538	7 414
Usmrčené osoby při dopravních nehodách	počet	70	99	92	74	72	67

⁴⁾ příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; od 1. 1. 2010 jsou do počtu příjemců starobních důchodů zahrnuti i příjemci invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

⁵⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

⁷⁾ v roce 2006 bez smluvních lékařů

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

	Měsíční jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	185 379	193 864	195 803	195 195	195 732	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	105,6	100,7	99,3	97,2	102,0	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele průměr ČR = 100	Kč	294 799	307 045	308 539	306 421	306 833	.
	%	90,3	86,5	83,6	86,0	85,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného průměr ČR = 100	Kč	624 728	634 353	634 212	644 872	661 096	.
	%	92,8	88,1	85,8	88,7	88,5	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	167 940	174 903	177 055	175 946	176 518	.
v tom sektory:							
primární	%	5,2	5,0	4,3	4,2	3,8	.
sekundární	%	42,7	42,7	41,0	41,4	42,1	.
terciární	%	52,1	52,2	54,8	54,4	54,1	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	39 474	42 036	42 957	42 222	49 697	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele průměr ČR = 100	Kč	62 774	66 577	67 689	66 281	77 907	.
	%	74,9	69,4	68,5	75,0	88,8	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	296 736	305 610	308 735	302 688	296 072	.
z toho zaměstnanci		247 539	254 362	258 939	257 531	248 065	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	25 014	27 089	29 097	28 110	28 892	.
z toho: přímé náklady		17 930	19 389	20 997	20 393	20 861	.
sociální požitky		362	413	349	306	366	.
sociální náklady a výdaje		6 554	7 053	7 539	7 236	7 479	.
personální náklady a výdaje		208	282	275	238	262	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	1 713	1 787	1 967	2 123	2 116	.
z toho: mzdové		669	697	859	790	961	.
financované z veřejných zdrojů		716	879	992	1 051	1 042	.
Zaměstnanci ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	1 815	1 813	1 898	2 050	2 121	.
z toho výzkumní pracovníci		848	782	809	868	799	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ²⁾							
osobní počítač	%	33,5	40,6	47,6	51,9	57,4	.
internet	%	24,2	31,2	38,8	44,1	51,5	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	146 325	148 679	151 989	151 993	155 762	158 543
z toho fyzické osoby		119 016	120 167	122 221	120 734	123 476	125 730
z toho živnostníci		103 819	105 261	106 637	110 216	112 220	113 824
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12. ³⁾	počet	78 346	75 532	81 980	82 088	84 357	87 415
z toho fyzické osoby		61 839	58 917	63 409	64 399	65 358	67 606
z toho živnostníci		53 341	50 615	54 529	56 649	56 608	58 147
Vzniklé subjekty	počet	5 096	5 874	6 350	6 674	6 919	6 471
z toho fyzické osoby		3 364	4 042	4 409	4 544	5 223	4 948
z toho živnostníci		3 238	3 774	4 013	3 950	4 489	4 325
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem ⁴⁾	mil. Kč	11 085	12 914	12 790	10 322	11 216	.
z toho: rostlinná produkce		4 284	6 252	5 598	4 470	5 028	.
živočišná produkce		6 299	6 360	6 819	5 473	5 419	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	430 602	433 518	430 520	423 138	422 246	420 502
z toho orná		274 655	271 632	266 299	263 648	258 465	254 539
Sklezeň: obilovin	t	580 312	716 529	783 309	709 500	624 183	756 164
brambor	t	98 573	110 909	95 931	97 203	91 689	111 025

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2010 je vypočten z dat roku 2009, 2010 a 2011)

³⁾ subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

⁴⁾ v roce 2010 semidefinitivní výsledky

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stavy hospodářských zvířat							
k 1. 4. následujícího roku: skot	počet	210 573	214 743	211 065	209 993	209 759	212 018
prasata	počet	338 196	303 331	237 969	225 486	173 243	164 953
drůbež	počet	3 502 620	3 930 306	3 630 502	2 921 470	2 854 228	1 784 625
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežního)	t	57 933	59 109	57 004	45 967	41 319	38 740
z toho: hovězí (včetně telecího) vepřové		11 460	11 794	11 615	10 527	8 743	6 418
vepřové		46 434	47 271	45 359	35 417	32 554	32 298
Výroba mléka	tis. l	331 124	321 655	327 591	327 137	319 395	318 582
Snáška vajec (komzumních)	tis. ks	201 142	208 673	217 942	204 224	189 476	200 869
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	2 061	1 947	3 027	3 171	2 836	2 629
Těžba dřeva	m ³ b. k.	3 450 105	4 913 048	2 246 436	2 268 292	2 364 048	2 245 220
z toho nahodilá živelní		2 165 591	4 491 720	1 345 109	348 642	185 937	222 140
PRŮMYSL (za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	165	166	168	170	150	151
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	93 256	107 018	120 413	101 098	99 541	111 732
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 999	2 279	2 392	2 211	2 398	2 561
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	46 646	46 949	50 343	45 732	41 509	43 626
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	18 742	20 285	22 051	22 596	22 947	23 772
STAVEBNICTVÍ (za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	56	50	44	43	48	42
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	8 127	8 127	9 251	9 388	13 010	10 639
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 365	1 444	1 677	1 677	1 603	1 369
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	5 953	5 629	5 468	5 640	8 012	7 456
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	19 191	21 020	24 172	25 622	29 733	31 136
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁵⁾	mil. Kč	17 182	21 289	21 823	19 745	17 387	22 538
z toho pro veřejné zadavatele		7 057	11 032	10 881	9 927	8 128	8 201
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	17 987	16 509	22 266	23 125	22 491	18 283
z toho: budov (bytových a nebytových) na ochranu životního prostředí		11 831	10 602	14 849	12 449	11 206	11 405
na ochranu životního prostředí		2 422	2 160	3 382	4 980	5 724	2 660
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	1 819	1 847	2 432	2 729	2 870	2 246
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	2 689	2 568	2 841	1 910	1 793	2 193
z toho v rodinných domech		1 644	1 630	1 704	1 233	1 174	1 318
Dokončené byty	počet	1 909	2 088	2 707	2 149	2 137	2 028
z toho v rodinných domech		1 066	1 249	1 637	1 481	1 355	1 199
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	26 930	27 119	28 523	31 220	32 530	31 388
v bytovém domě	Kč	25 844	26 170	33 777	30 966	37 620	30 782
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	1 011	1 022	984	974	963	983
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	53 504	53 590	51 381	50 656	49 912	51 746
Hosté celkem	osoby	1 101 216	978 717	936 032	917 033	892 962	922 237
z toho ze zahraničí		333 402	315 629	301 115	283 187	287 703	290 126
Průměrná doba pobytu	dny	4,4	4,2	4,2	4,1	4,0	3,9
z toho hostů ze zahraničí		3,5	3,5	3,4	3,3	3,1	3,1

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	493 810	493 354	492 947	492 534	491 753	491 150
z toho: orná půda		318 603	318 027	317 352	316 207	315 188	313 686
zahrady a ovocné sady		14 618	14 645	14 650	14 663	14 662	14 688
trvalé travní porosty		160 588	160 681	160 945	161 664	161 903	162 776
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	511 879	512 339	512 711	513 146	513 936	514 488
z toho: lesní pozemky		376 288	376 450	376 797	377 078	377 489	377 758
zastavěné plochy a nádvoří		10 522	10 552	10 566	10 587	10 592	10 871
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	125	168	236	347	459	526
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	24 697	27 744	34 649	41 318	46 538	54 410
Výměra půdy v přechodném období	ha	10 888	15 139	14 702	18 474	18 310	15 357
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	7,2	8,7	10,0	12,1	13,2	14,2
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	89,5	92,0	88,1	86,8	86,4	85,7
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	83,6	85,0	85,2	85,8	86,3	86,2
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		73,9	76,8	77,9	77,8	78,9	79,3
Podíl čištěných odpadních vod	%	95,0	95,3	95,6	95,5	94,8	94,3
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4) ¹⁾	t/km ²	0,50	0,54	0,52	0,49	0,50	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,20	0,21	0,19	0,20	0,20	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	1,01	0,99	1,01	0,98	1,03	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,71	0,70	0,72	0,69	0,70	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	1,38	1,41	1,38	1,34	1,23	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,27	0,27	0,28	0,27	0,27	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,99	1,02	1,02	0,99	0,88	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	2,75	2,85	2,65	2,52	2,19	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,11	0,11	0,10	0,08	0,10	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,86	1,98	1,76	1,65	1,18	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 265	1 270	1 512	1 949	1 799	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	289	281	276	283	342	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	9,1	10,5	12,1	16,3	17,5	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	26,3	29,5	33,3	45,9	59,9	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	1 585	2 533	2 028	2 480	2 235	.
z toho nebezpečné odpady	%	7,3	8,6	8,3	9,3	8,0	.
Podíl využitých odpadů	%	27,6	20,5	26,5	44,4	40,6	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		24,8	16,2	22,1	29,1	21,9	.
Podíl odstraněných odpadů	%	30,6	20,4	20,7	7,9	9,4	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 033	1 229	1 418	2 994	2 403	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	mil. Kč	615	630	617	728	683	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	22,0	28,9	22,2	8,6	27,0	.
nakládání s odpadními vodami	%	50,7	35,5	51,2	57,6	49,2	.
nakládání s odpady	%	23,0	26,6	19,5	31,5	19,6	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	mil. Kč	1 719	2 080	2 330	2 424	2 486	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,8	3,5	3,2	1,7	2,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	30,3	27,5	27,9	32,0	43,8	.
nakládání s odpady	%	59,3	64,2	60,1	55,1	49,6	.

¹⁾ od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Pracha- tice	Strako- nice	Tábor
Obyvatelstvo k 31. 12.	2006	630 006	182 323	61 001	92 637	70 282	51 409	70 032	102 322
	2011 ¹⁾	636 138	187 304	61 333	92 427	70 460	51 081	70 765	102 768
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2006 ²⁾	2,0	2,2	3,9	1,4	1,3	1,9	3,0	1,0
	2011	2,3	2,6	4,5	1,8	1,6	2,1	2,6	1,5
Přírůstek na 1 000 obyvatel: přirozenou měnou	2006–08	0,9	1,7	3,4	0,6	-0,9	0,7	0,4	0,0
	2009–11	0,6	1,5	2,0	-0,3	-1,0	1,4	-0,2	0,1
stěhováním	2006–08	3,6	6,7	1,0	1,4	2,9	-0,2	6,8	2,0
	2009–11	0,9	4,1	-2,2	-0,9	1,9	-2,5	-1,5	1,1
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku 0–14 let	2006	14,6	14,3	15,9	14,9	14,1	15,5	14,2	14,2
	2011 ¹⁾	14,8	14,9	16,0	14,6	14,3	15,3	14,3	14,3
15–64 let	2006	71,1	71,8	72,5	70,8	70,0	71,6	70,9	70,2
	2011 ¹⁾	69,0	69,2	70,5	69,0	67,8	69,9	68,9	68,3
65 a více let	2006	14,3	13,9	11,5	14,3	15,9	12,9	14,9	15,6
	2011 ¹⁾	16,2	15,9	13,5	16,4	18,0	14,8	16,7	17,4
Průměrný věk k 31. 12.	2006	40,1	40,0	38,3	40,0	41,1	39,1	40,4	40,8
	2011 ¹⁾	41,2	40,9	39,6	41,4	42,2	40,5	41,5	41,9
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2006	97,7	97,3	72,5	95,5	112,8	83,8	105,3	109,5
	2011 ¹⁾	109,8	106,5	84,3	112,2	126,0	97,1	116,7	121,9
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15–64)	2006	40,6	39,3	37,9	41,3	42,9	42,9	42,9	42,9
	2011 ¹⁾	44,9	44,5	41,9	44,9	47,5	43,0	45,1	46,4
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2006	20 426	4 238	2 988	3 152	2 632	1 613	2 557	3 246
	2011	26 450	6 167	3 482	3 715	2 728	1 906	3 408	5 044
z toho:									
ženy	2006	11 408	2 342	1 636	1 929	1 498	865	1 370	1 768
	2011	13 134	3 055	1 629	1 949	1 442	846	1 639	2 574
absolventi škol a mladiství	2006 ²⁾	1 599	363	203	279	183	138	179	254
	2011	1 910	572	192	294	189	130	202	331
osoby se zdravotním postižením	2006	3 351	719	416	509	393	323	461	530
	2011	3 632	861	432	423	303	284	609	720
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2006 ²⁾	7 781	1 847	984	1 092	1 060	679	840	1 279
	2011	8 398	1 964	1 079	1 257	1 033	766	928	1 371
dosažitelní	2006	18 803	3 771	2 836	2 934	2 443	1 421	2 424	2 974
	2011	25 511	5 819	3 382	3 518	2 591	1 865	3 356	4 980
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2006	26,6	25,0	29,1	26,5	27,6	24,9	25,7	27,3
	2011	25,5	24,3	25,7	25,8	25,7	25,6	26,4	26,1
evidovaných 12 a více měsíců	2006	30,2	22,6	37,4	33,1	31,5	21,7	37,7	28,2
	2011	28,2	22,6	32,3	22,6	22,5	18,9	38,5	36,0
Míra registrované nezaměstnanosti	2006	5,7	4,0	8,2	6,0	6,9	5,2	6,6	5,5
	2011	7,5	5,8	9,7	7,0	7,1	6,5	9,4	9,5
v tom: muži	2006	4,5	3,3	6,6	4,1	5,3	4,4	5,6	4,5
	2011	6,7	5,2	9,2	5,8	5,8	6,5	8,4	8,2
ženy	2006	7,2	5,0	10,3	8,5	8,9	6,3	8,0	6,9
	2011	8,6	6,5	10,4	8,8	8,7	6,5	10,8	11,0

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ údaje za rok 2006 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje

dokončení

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Pracha- tice	Strako- nice	Tábor
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%) ³⁾	2006	1,9	1,0	3,2	2,1	2,3	1,3	2,6	1,7
	2011	2,2	1,4	3,2	1,7	1,7	1,3	3,7	3,5
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem - stav v prosinci (%) ⁴⁾	2006 ²⁾	19,4	17,0	25,9	23,4	20,9	14,6	17,5	18,9
	2011	28,4	23,5	35,8	35,0	30,2	21,9	27,4	29,1
v tom: muži	2006 ²⁾	18,3	16,2	24,4	20,8	19,8	13,9	16,4	18,5
	2011	28,3	23,1	35,4	33,9	30,0	22,0	27,4	29,8
ženy	2006 ²⁾	20,3	17,6	27,0	25,5	21,8	15,2	18,3	19,2
	2011	28,6	23,9	36,1	35,9	30,4	21,8	27,4	28,5
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2006 ²⁾	25,6	34,9	29,6	18,1	22,0	21,5	22,7	20,1
	2011	23,3	30,3	23,5	19,2	21,6	20,1	22,7	17,3
z toho násilné a mravnostní	2006 ²⁾	2,0	1,8	3,1	1,5	2,2	2,1	2,5	1,8
	2011	2,2	2,3	2,9	2,1	2,7	1,4	2,6	1,6
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - počet vzniklých na 1 000	2006–08 ²⁾	5,8	5,9	6,7	6,0	5,4	6,2	4,9	5,8
	2009–11	6,7	6,7	6,9	6,6	6,5	6,1	6,0	7,4
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%)	2006 ²⁾	2,9	3,3	5,0	1,4	3,1	2,1	4,1	1,8
	2011	3,2	3,4	4,3	1,7	3,8	2,0	5,3	2,3
Stavební práce dle dodavatel- ských smluv podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ⁵⁾	2006–08 ²⁾	31,8	36,2	26,8	18,7	27,0	20,8	42,7	40,2
	2009–11	31,2	46,2	22,1	18,8	15,7	18,9	26,2	41,0
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2006–08 ²⁾	4,3	5,0	4,5	3,4	3,8	4,4	4,2	3,9
	2009–11	3,1	4,0	2,7	3,1	2,1	2,9	2,8	2,6
dokončených	2006–08	3,5	5,0	3,5	3,3	2,2	3,4	1,5	3,5
	2009–11	3,3	4,9	2,8	3,0	2,6	2,6	2,1	2,7
Hromadná ubytovací zařízení:									
lůžka	2006 ²⁾	53 504	9 460	11 072	9 500	5 742	7 660	4 033	6 037
	2011	51 746	8 514	10 556	9 879	5 589	6 769	3 765	6 674
lůžka na 1 000 obyvatel	2006 ²⁾	85,1	52,2	181,7	102,4	81,5	149,0	57,8	59,1
	2011	81,3	45,5	172,1	106,9	79,3	132,5	53,2	64,9
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2006	31,7	38,7	13,2	32,5	42,1	13,6	44,9	44,0
	2011	31,2	38,1	12,5	31,8	41,8	13,2	44,4	43,8
zastavěných ploch, nádvorí a dopravních ploch	2006	3,6	4,4	2,4	3,3	4,2	2,7	4,4	4,3
	2011	3,7	4,7	2,4	3,4	4,2	2,7	4,5	4,4
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):									
tuhých znečišťujících látek	2006 ²⁾	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4
	2010	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
oxidu siřičitého	2006 ²⁾	1,0	1,6	0,5	0,3	1,0	0,2	1,9	2,1
	2010	1,0	1,7	0,4	0,3	1,1	0,2	1,6	2,3
oxidů dusíku	2006 ²⁾	0,4	0,7	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	0,9
	2010	0,4	0,6	0,1	0,2	0,3	0,1	0,5	0,9
oxidu uhelnatého	2006 ²⁾	0,9	1,1	0,6	0,7	1,0	0,5	1,2	1,5
	2010	1,0	1,2	0,6	0,8	1,2	0,6	1,3	1,6

²⁾ údaje za rok 2006 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007

³⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

⁴⁾ údaje za příjemce tzv. "sólo" důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci